I ante A

I Eſt imperatiuꝰ de eo is. facit .n. imꝑatiuus Jeat. Jtē ſic dic hug. Hec figura latia i. et h̄ figura greca y. idez elemētū repn̄tāt ⁊ i. repn̄tat illd̾ in ſb̄ſtātiali ſono. Sꝫ y. in accidētali. h̄ autē elemētū i. naturalit̾ et exilit̾ ſonat. g̃ h̄ figura i. repſentat illud elementū cum ſonat exiliꝰ. Sꝫ cū ſonat ſpiſſius ⁊ vberius repreſentatur hac figura y. Et ad iſtos diuerſos modos repreſentādi p̄dictū elemētū greci p̄dictis duabꝫ figuris vtūtur appellātes i. iotam. y gui. nos autem nō vtimur hac figura y. niſi in grecis dictionibꝫ. vel barbaris ⁊ nō vbiqꝫ. Vn̄ in multis dictionibus grecis vel barbaris ē dubiuꝫ an debeat ſcribi ꝑ i. an ꝑ y. apud nos cū neſciamꝰ illas linguas ex toto. quis apud illos. ſcꝫ grecos ⁊ barbaros in quibuſdam locis ſcribitur i. in alijs y. ſcꝫ guy. Jtez h̄ figura i. apud nos repſentat duo elemēta. ſ. i. vocalem et i. cōſonantē. q᷑ ergo i. duo elemēta repſentat. et q᷑ i. et y. idem repſentant elementū. Jdeo mixtim nobis placuit tractare de dictionibus que incipiunt ab i. vocali. ⁊ de illis que incipiunt ab i. conſonante. et etiam de his que incipiūt ab y.

Ia ē nomē domini ſm̄ q̄d ē inuiſibil̾. Ex q̄ et alleluia. q̄d ē laus vl̾ laudare. cōpo. alleluia. i. laus inuiſibilis. vl̾ laudare inuiſibilē.

Iabel interꝑtatur aſcenſio.

Iabin interꝑtatur ſapiēs vel ſenſus. ſiue ex prudētia.

Iaceo ces. cui. v̾bū neu. et caret ſup̄. et d̾r a iacio cis. et cōpo. cū ad. et d̾r adiaceo ces. i. iuxta iacere et cū inter. et dicitur interiaceo ces. et cum pre. et d̾r p̄iaceo ces. et cum ſub. et dicitur ſubiaceo ces. et cor. ia. Lucanꝰ in q̄rto. Felix q̄ potuit mūdi minātē ruina. Quo iacet iam ſcire loco.

Iacere qn̄ ē infinitiuus de iaceo ces. ꝓdu. penl̾. qn̄ v̾bo ē infinitiuus de iacio cis. cor. penl̾. vn̄ v̾ſus. Si neſcis iacere lapidē tu mitte iacere.

Iacintinus. in iacintus vide.

Iacintꝰ ti. fuit q̄dē puer v̾ſus in florē ſm̄ poetas. vn̄ et ille ſ flos ſil̾r dictꝰ ē iacintꝰ. et ē purpureus. ⁊ hinc q̄dā lapis dictꝰ ē iacintinꝰ habēs purpureū et ceruleuꝫ colorē ad modū illius floris. vn̄ v̾ſus. Flos ē iacintus lapis ē iacintus hōcꝫ. vn̄ iacintus ta tū. pnl̾. ꝓdu. qꝫuis poetica licētia qn̄qꝫ corripiatur in metro ſm̄ hug. et hinc iacintinus na nū. q̄d ē de colore iacinti. et ſcribitur ſine c. in vltima ſyllaba iacintus.

Iacio cis. ieci iactū iacere. vn̄ h̄ iactꝰ tus tui. Jacio cōponit̾. Adijcio cis. Abijcio cis. Conijcō cis. Jtē ꝑ detractiōem n. coijcio cis. ꝓ cōijcio cis. Deijcō cis. Diſijcō cis. Eijcō cis. Jnijcō cis. Proijcō cis. p̄ijcio cis. Obijcio cis. Reijcio cis. Subijcio cis. Traijcio cis. Jacio et oīa eius ꝯpo. ſunt actiua. Jtē oīa eius ꝯpoſita retinent p̄teritū ſui ſimplicis imutatū vt ꝓijcō ꝓieci. ſ3 a p̄ntis mutatur i i. et a. ſupini in e. mutat̾. Jtem nota ꝙ adijcō abijcō. et cetera ꝯpoſita a iacō ꝑ duo i. ſcribi dn̄t et ꝓnūciari regularit̾. et ē ꝓmū i. ꝯſonans. et alter vocale. Scd̄m h̄ g̃ ſi ꝯponat̾ iacio. cuꝫ dictione deſinente in cōſonātē. dꝫ ꝓma ſyllaba ꝓduci poſitiōe Jnuenit̾ tn̄ qn̄qꝫ corripi. et hoc ideo fit. quia in omnibus hmōi v̾bis ſolēt quidā tacere qn̄qꝫ i. ꝯſonātez in metro. imo q̄d magis ē cā euphonie ſꝑ ſolent tacere. i. ꝯſonantē in qualibet ꝓlatione in p̄dictis v̾bis ꝯpoſitis. et tn̄ eſt de integritate dictionis. et debet ſcribi. licet taceat̾ apud q̄ſdā cā euphonie. Sicut in hac dictiōe circumeo m. non ꝓfertur. et tamē eſt ꝑs dictionis huius. ⁊ ibi ſcribitur. Cū g̃ ꝯtingit ꝙ i. ꝯſonans in p̄dictis v̾bis taceatur. et liqueſcat a ꝑtāte conſonantis. tunc ꝓma nō cogitur ꝓduci poſitione. et inde ē ꝙ pōt corripi ſi naturaliter correpta ē. Si v̾o i. conſonās nō taceat̾ nec liqueſcat. tūc ꝓma ꝓducit̾ ſi deſinat in conſonantē. et hinc eſt ꝙ ſubijcio qn̄qꝫ ꝓdu. ꝓmam qn̄qꝫ corripit. et in ꝯſimilibꝫ idē ē iudiciuꝫ. Si querat aliquis vtrum aſſeram i. cōſonantem ſemꝑ debere tacere in p̄dictis v̾bis in qualibet prolatione ſic diſtinguo. Cum metrum cogit taceat̾. al̾s apte ꝓferat̾. nō eñ video magnā eē cacophoniā ſi dicat̾ abijcio deijcio. licet quidā velint hoc ſemper et vbiqꝫ vitare. ita dicit hug. Magiſter aūt bene. dic̄. Ob in ꝯpoſitōe breuiatur vt obeo. niſi poſitio ſuꝑueniat. vt obieci. tn̄ in p̄nti et in oībꝫ que tenent cognationē p̄ntis obijcio ꝓmā cor. et ꝓdu. Corripit̾ .n. ſubtracta i. cōſonāte. vn̄ Statius. Frontibꝫ ītētas obijcit mōſtratqꝫ timorē. et ꝓdu. Vn̄ idē Statius. Pectora q̄ inuiſis obijcit fumātia muris. et corripitur retenta i. conſonante. vnde Horatius. Cū mihi liuor edax ignauos obijcis annos. Jn frequentiori tamē vſu eſt ꝙ ꝓducatur. Jta etiam ꝯtingit in hoc v̾bo abijcio. corripitur .n. vn̄ Statius. Frontibus intētas abijcit mōſtratqꝫ timorē ⁊ ꝓducitur. Unde idē ſtatius. Abijcit attonite tectorum culmine ſummo. Jdem accidit in hoc v̾bo ſubijcio. Nam a ſtatio corripitur dicēte. Fata videre prior ſubijcit gauiſus vlixes. Producit aūt a virgilio. Etum vere nouo viridis ſe ſubijcit alnus. Sꝫ in reijcio alit̾ eſt. quia tam in p̄ſenti q̄ in p̄terito ꝓmam corripere et ꝓducere inuenitur. q᷑ ſm̄ quoſdā ibi i. eſt ſimplex cōſonans. et ſic ꝓmam cor. Unde virgilꝰ. Tityre paſcētis a flumine reijce capellas. Quintus enim pes eſt ꝓceleumaticus cōſtans ex q̄tuor breuibꝫ. ſm̄ aūt quoſdā ē ibi i. duplex cōſonās. et ſic ꝓducit̾ poſitiōe. Vn̄ Virgi. Reijce nō macul̾ obfuſcēt vellera pullis. Alie v̾o ꝓpoſitiōes ꝯpoſite cū h̄ v̾bo iacio penitꝰ ꝓducūtur. vt inijcio. eijcio. in q̄bꝫ oībꝫ i. duplex cōſonans eſt ante vocalem.

Iacito tas. pnl̾. cor. in iacto tas. exponit̾.

Iacob interꝑtatur ſupplantor. quia in ortu ſuo plātā naſcentis fratris apprehendit. vel quia poſtea fratrez arte decepit. Jtē iacob angelū et etiam eſau vicit non manibus. ſed orationibꝫ. vnde ſuꝑ illud Jſa. xlix. Redēptor tuus fortis iacob ⁊c. Dicit glo. Fortis redemptor iacob q̄ dedit valitudinē iacob luctandi cū angelo oratione vt aiunt. non manibꝫ. Uolebat eñ angelus qui eum cuſtodiebat in ꝑegrinatione ad deum recedere. euicit aūt oratione vt eum benediceret. ⁊ audiuit. Si cum deo fortis in oratione es q̄nto magis cōtra homines. quaſi diceret et oratione cōtra eſau quē metuis ꝓualebis. Hic nota ꝙ Grego. tractans illud Geneſ. xxxij. Cuꝫ iacob ad ꝓpria rediret vir luctabat̾ cuꝫ eo vſqꝫ mane. qui cum videret ꝙ eum ſuꝑare nō poſſet tetigit neruuꝫ femoris eius et ſtatim emarcuit. Jta dic. in ſcd̄a omel̾. ſcd̄e ꝑtis ezechi. Js qui certat ī luctamine aliqn̄ ſuꝑiorē ſe. aliquādo vero eum cum quo contendit inferiorez inuenit. Deſignat g̃ angelꝰ deū et iacob q̄ cū angelo ꝯtendit vniuſcuiuſqꝫ ꝑfecti viri. et in contemplatione poſiti aīam. quia videlicet aīa q̄ cōtemplari deū nitit̾. velut in quodā certamine poſita mō exuꝑat. quia intelligendo et ſentiendo de incircūſcripto lumīe aliq̄d deguſtat. Mō v̾o ſuccūbit q᷑ etiā deguſtādo iterū deficit. Quaſi g̃ vincit̾ angelꝰ qn̄ intellectu intimo apprehēdit̾ deꝰ. Sꝫ notandū ꝙ idē victus angelus neruū femorꝫ iacob tetigit eumqꝫ marceſcere ſtatim fecit. atqꝫ ab eo iacob tempe claudicauit vno pede. quia. ſ. omnipotēs deus cū iā ꝑ deſideriū et intellectum cognoſcitur. omnem in nobis voluptatē carnis areſacit. et qui ꝑus quaſi duobus pedibꝫ innitētes et deū videbamur querere. et ſeculū tenere. poſt agnitionez ſuauitatis intime vnus in nobis pes ſanus remanet. atqꝫ alius claudicat. q᷑ neceſſe eſt vt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debilitato amoꝛe ſeculi. ſolus in nobis amoꝛ cõualeſcat dei. Si ergo tenemus angelũ vno claudicamus pede. qꝛ dum creſcit in nobis foꝛtitudo amoꝛis dei. infirmatur pculdubio foꝛtitudo carnis.

Iacobipeta te. cois ge. pnſ. coꝛ. qui vel q̃ petit eccleſiã ſancti iacobi. ⁊ cõponit a iacobo ⁊ peto tis.

Iacobus zebedei. a patre cognominatus eſt quẽ cum ioanne relinq̃ns verum patrẽ ſecuti ſunt. Hi ſunt filij tonitrui qui etiã boanerges ex firmitate. ⁊ magnitudine fidei noĩati ſunt. Hic eſt iacobus filius zebedei frater ioannis qui poſt aſcenſionẽ dñi ab herode occiſus eſt. Et interptatur ſupplantatoꝛ. qꝛ curã carnis ſupplantauit dño vocante. ⁊ ipſam carnẽ herode cruciante cõtempſit. vñ iacobitanus na. num. ⁊ hic et hec iacobẽſis et hoc ſe. Hic dictus eſt iacobus maioꝛ. ſicut alter minoꝛ. pꝛimo rõne vocationis. qm̃ pꝛimus vocatus eſt a xpo Scdo rõne familiaritatis. qm̃ maioꝛẽ familiaritatẽ videtur xps habuiſſe cum iſto q̃ cum alio. qꝛ videlicet ipſũ ad ſecreta ſua admittebat. ſicut fuit ad puelle reſuſcitationem. ⁊ ad gloꝛioſam tranſfigurationẽ. Tercio rõne paſſionis. qui pmus inter ceteros apl̃os paſſus eſt. Sicut ergo dicitur maioꝛ altero ex eo ꝙ pꝛimus vocatus ad apoſtolatus gratiã. ideo poſſet dici maioꝛ ex eo ꝙ pꝛimus vocatus eſt ad eternitatis gloꝛiam. Iacobus alphei ob diſtinctionẽ, pꝛioꝛis iacobi cognominatus eſt qui dicitur filius zebedei ſicut iſte filius alphei. Cognomen igitur ambo a patre ſumpſerunt. Iſte eſt iacobus minoꝛ qui in euangelio frater dñi dicitur. Ambo pdicti iacobi apoſtoli fuerunt ⁊ conſobꝛini xpi. Hic iacobus vt tactum eſt dictus eſt minoꝛ ad differentiã iacobi zebedei. Licet enĩ iacobo zebedei pꝛioꝛ natus ſit. fuit tñ vocatione poſterioꝛ. Unde ⁊ hec conſuetudo in pleriſq̃ religionibus obſeruatur. vt ille qui pꝛioꝛ ingreditur maioꝛ vocetur. et ille qui poſterioꝛ minoꝛ. licet ſit pꝛioꝛ. ſcꝫ aut etate maioꝛ. aut ſanctitate dignioꝛ. Dictus eſt etiam frater dñi. ex eo ꝙ ſibi ſimillimus fuiſſe perhibetur adeo vt pleriq̃ in eoꝝ ſpecie fallerentur. Appellatus eſt etiam iacobus iuſtus ppter meritum excellentiſſime ſanctitatis. Unde egiſippus apl̃oꝛum vicinus. Hic inquit ex vtero matris ſue ſanctus fuit. vinũ ⁊ ſicerã nõ bibit. carnes nunq̃ mãducauit. ferrũ in caput eius nõ aſcendit. oleo non eſt vnctus. balneis nõ eſt vſus. ſindone. i. veſte linea ſemp indutus. totiens in oꝛone genua flexerat vt callos in genibus ſicut in calcaneis videretur habere. Hic ſolus inter apl̃os ppter nimiã. i. magnã ſanctitatem ſuã pmittebatur in ſanctaſanctoꝝ intrare. Propter etiã eius ſanctitatẽ p̃ ceteris apl̃is hieroſolimis eſt ep̃s oꝛdinatus. Dicitur etiã ꝙ pꝛimus inter apl̃os miſſaꝫ celebꝛauit. vide in ioannes.

Iactantia tie. i. arrogantia. ſupbia. vanitas. ⁊ ſcribitur p t. in pnſ. ſed accipit ſonũ de c. fit enĩ a dtõ iactanti addita a. fit hec iactantia.

Iactarius rij. in iactura vide.

Iacto. A iacio cis ieci iactum ctu. u. in o. fit iacto ctas. verbũ frequen. a quo dr̃ iactito ctas. aliud frequẽ. Itẽ iactare vel iactitare ponitur p gloꝛiari. laudare gloꝛiando. vanitate arrogare. vel inaniter pferre. Inde iactãs ſiue arrogans dr̃ qui ſe vanitat. ⁊ maioꝝ inſtitutis nõ adquieſcit. ſed pꝛie quandã viam iuſticie ⁊ ſanctitatis inquirit. ⁊ cõpatur iactans tioꝛ. ſimus. vñ iactãter tius ſime. aduer. vñ verſus. Qui iacit hic iactat qui laudat ſe q̃ſi iactat.

Iactuarius in iactura vide.

Iactura. A iacio cis dr̃ hec iactura re. i. iactus. Iactura etiã dr̃ damnũ ⁊ pꝛie qd̕ naute patiuntur cum imminente ⁊ ingraueſcente tempeſtate res ſuas in mare iaciunt. ſcꝫ panem. vinum. pannos. ⁊ generaliter quicquid habent q̃nq̃ ne ipſa nauis nimio pondere rerum ſubmergatur. vñ hic iactarius rij. qui freq̃ter damnũ patitur. et pꝛie qui ita res ſuas iactat. Et iactuarius ria. rium. i. damnoſus. patiens. vel inferens damnũ. Inter damnũ aũt ⁊ iacturã eſt dr̃ia qꝛ iacturã ſciẽtes ⁊ vltro patimur. Damnũ xo ⁊ inſolito ⁊ nobis neſcientibus fit ſm Papi.

Iaculatoꝛ toꝛis. in iaculum vide.

Iaculũ li. a iacio cis dr̃ hoc iaculũ li. i. miſſile. eo ꝙ iacitur ⁊ mittitur impetuoſe. Unde iaculoꝛ laris. i. iaculũ mittere et iaculo toꝛquere. Unde hic iaculatoꝛ toꝛis. Et hinc iaculatoꝛius ria. riũ. aliquid iaculatoꝛis. vel qd̕ eſt aptũ ad toꝛquendũ. vel qd̕ ptinet ad iaculandũ. Iaculoꝛ cõponitur. Coniaculoꝛ laris. ⁊ ẽ deponẽ. cũ oĩbus ſuis cõpo. Itẽ iaculũ dr̃ qddã rhete piſcatoꝝ ſiſt a iaciendo. Unde hic iaculatoꝛ oꝛis. qui iaculũ iacit vel facit ⁊ coꝛ. cu. iaculũ.

Iaculus li. maſ. ge. quidã ſerpens volatilis. a iaciendo dictus. qꝛ de arboꝛibus ſe iacit ſup animalia ⁊ ea pimit Unde luca. in. ix. Et natrix violatoꝛ aque iaculiq̃ volucres.

Iair interptatur vigilãs ſiue illuminãs. ⁊ acuitur vltima.

Iairus ri. ppꝛiũ nomen cuiuſdã viri. cuius filiã dñs ſuſcitauit. vt habetur Marci. v. et interptatur illuminãs ſiue illuminatio ſeu vigilie. aut vigilãtius. ⁊ pdu. pnſ. Unde in auroꝛa dr̃. Denſa leui ſplendet curatur nati iairi.

Iam aduer. eſt tpis.

Iambeus in iambus eſt.

Iambus bi. eſt quidã pes metricus cõſtans ex breui et longa. ⁊ dr̃ a iambos qd̕ eſt aſcẽdere. vel aſcenſio. qꝛ cito tranſimus et aſcendimus a breui ad longã. vel dr̃ a iambuſim qd̕ eſt rephendere vel detrahere venenũ. qꝛ inuentus fuit ad ſcribendũ venenõ ire. ⁊ rephenſiones et detractões. Unde hora. Archilocũ ppꝛio rabies armauit iambo. vñ iambeus bea. beũ. ⁊ iambicus ca. cũ. ⁊ eſt biſſyllabũ iambus. licet in pdicto verſu ſit triſſyllabum p dieriſim iambo.

Iamin. i. dextra ⁊ cõpo. cum ben ⁊ dr̃ beniamin.

Iamnes acuitur in fine. ⁊ interptatur marinus. ſiue vbi eſt ſignũ eius. ceſſit enĩ ⁊ defecit ſignũ ei⁹ corã ſignis moyſi. vñ dixerunt magi. Hic digitus eſt dei.

Ianiculũ li. templũ iani. ⁊ dr̃ a ianus. Ianiculũ etiã dr̃ oppidũ quoddã italie. ⁊ hic ianiculus mõs apud romã qꝛ ibi olim colebatur ianus.

Ianitoꝛ. a ianua dr̃ hic ianitoꝛ toꝛis. qui ⁊ ianuatoꝛ dr̃ ſcꝫ qui obſeruat ianuam.

Ianitrix cis. illa q̃ obſeruat ianuã. ⁊ ianitrices dicuntur vxoꝛes duoꝝ fratrũ. q̃ſi eandẽ ianuã terentes. vel per eandẽ ianuã iter habẽtes. ⁊ dr̃ a ianua vel ianitoꝛ p foꝛmationẽ mutato oꝛ. in rix. vt a ianitoꝛ ianitrix. ⁊ coꝛ. penul. in ntõ. in gtõ aũt pdu. pnſ. ſiue tri.

Iantaculũ. A ianto tas. dicitur hoc iantaculũ li. cibus q̃ ſoluitur ieiunium ante pꝛandiũ. vñ iantaculo las. ⁊ in deponenti genere iantaculoꝛ laris. idem quod ianto tas. Et ſcias ꝙ quidam coꝛrupte ſolent pferre hec vocabula p e. in pꝛima ſyllaba. ſ. gento as. a gentaculo las. ⁊ gentaculum li.

Ianto. A iano deo pꝛincipioꝝ dr̃ ianto tas. taui. ⁊ in deponenti genere iantoꝛ taris. i. comedere añ pꝛandiũ ſoluere ieiuniũ ſm hug. Pap. etiã di. iantare. i. diſnare dr̃ vulgo. Ianto etiã guſto ante pꝛandiũ. vñ quidã Iantamus mane cenamus veſpe facto.

Ianua. A ianus dr̃ hec ianua nue. ppꝛie pꝛimus ingreſſus. pꝛimus introitus. qꝛ ianus eſt deus pꝛincipioꝛum. cui antiqui oẽm introitũ ⁊ exitũ ſacrificarũt. vel ianua dr̃ oſtium pfoꝛatũ. quale videmus in cellarijs. p qd̕ videri põt intus ⁊ extra. ſicut ianus videt añ ⁊ retro. Fores ſunt que extra voluuntur ⁊ apiuntur. value que intus aperiuntur ⁊ voluũtur ⁊ ſunt duplices ⁊ replicabiles. qꝛ in ſe replicantur cum apiuntur. ⁊ dicuntur ſic a velando. qꝛ ſe velent. vel q̃ſi volue. qꝛ dum aperiuntur cũ difficultate voluuntur. vel qꝛ in ſe reuoluuntur. Poꝛta ppꝛie eſt ciuitatis. Cum enĩ antiqui ciuitatẽ aliquã volebant edificare. in circuitu ducebant aratrũ. et locũ muroꝝ ſulco

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

deſignabant. Cum eñ veniebant ad locū vbi porta de bebat eſſe ſuſpendebāt aratrū ne tangeret terrā. ꝛ portabāt. ꝛ ab illa portatōe aratri locus ille dictus eſt porta. ꝛ ſm h̄ ꝓꝑie eſt ciuitatis. Pōt etiā in alijs dici porta. ab exportatōe ꝛ importatōe rerū ꝑ eam facta. Poſticum vel poſticiū. vel poſtis vel poſtica. eſt latens ingreſſus in ꝑte poſteriori. vel quia reſpicit occidentem. Antica hoſtiū ab anteriori. vel q2 reſpicit orientē. Hoſtium dr̄ generalr̄ vbicunq3 ſit. ſiue ſint value. ſiue fores. ſiue aliud. Silr̄ ꝛ aditus dr̄ generalr̄ oſtium. Differunt tñ. q2 aditus eſt q̄ admittimur. Hoſtiū q̄ excludimur. Uſus tñ hāc ꝓꝑietatē corrūpit. Itē a ianua porta dicta eſt ianua. q̄dā ciuitas potens. nobilis. pulchra et diues iux̄ mare ſita. ꝛ eſt q̄ſi introitus ꝛ porta lombardie tuſcie ꝓuincie. Huius ciuitatis oriūdus fuit cōpilator p̄n̄tis libelli. qui dr̄ ꝓſodia vel catholicon. Compilator ſiquidē huius opis dictus frater ioannes ianuenſis de balbis. de ordine fratrū p̄dicatorum modicus. Qui etiaʒ cōpilauit aliū libellū in theologia qui dr̄ dyalogus de queſtionib9 aīe ad ſpūm. Qui etiā cōpoſuit q̄dā opus paſchale. vbi ſcʒ de facili repit̄ paſcha. Sed hoc opus paſchale cōpoſuit anteq3 ordinē intraret. ꝛ a ianua ꝓ ciuitate dr̄ hic ꝛ hec ianuenſis ꝛ hoc ſe. patrium. ꝛ ianuinus na. num. poſſeſſiuum.

Ianuarius. A ianua. dr̄ hic ianuarius rij. q2 ianua eſt ꝛ introitus anni. Uel dr̄ a iano. q2 ianuarius eſt p̄ncipium anni ſicut ianus dicebat̄ principiū oīm operum. et inde ianuarius ria. rium. Hic alio noīe iononius dr̄ q2 oīm menſium ſit pater.

Ianuator. vide in ianitor.

Ianuenſis. in ianua vide.

Ianus. q2 iam deſignat tp̄s p̄n̄s ꝛ qd̄ ſtatim ꝛ cum quadam velocitate ſequit̄. ideo inde deriuat̄ hic ianus ni. ꝓpter velocitatē videndi ante ꝛ retro cum ſit bifrons ꝛ eſt ianus deus oīm principiorū. Et dr̄ bifrons. i. habere duas frontes. ſ. ante ꝛ retro. Et ſm hoc dicit̄ ianus mūdus vel celum qd̄ habet duas facies. i. duas portas ſcʒ orientem ꝛ occidentē. vel cancrū ꝛ capricornū. Sʒ cum ianus dr̄ quadrifrons. hoc refert̄ ad quatuor mūdi ꝑtes. vel ad quatuor elementa. vel ad quatuor anni tempora.

Iaphet interp̄tat̄ latitudo. Ex eo eñ ꝑꝑ̄s gentiū natus eſt ꝛ q2 lata eſt ex gētib9 multitudo credentiū ab illa latitudine iaphet dictus eſt. vide in gentilis.

Yas viride dicit̄.

Yaſpis dis. fe. ge. quedā gēma p̄cioſa eſt ꝛ viridis. yas eñ viride p̄naſim gēma dr̄. ꝛ ex eis componit̄ iaſpis. ꝛ cor. pn̄l. g̃ti iaſpidis.

I ante B

Ibex cis. fe. ge. genus ē quadrupedis aīalis ſcʒ caprea q̄ alio noīe dr̄ dorcas. Et dicunt̄ ibices q̄ſi auices. q2 inſtar auiū ardua ꝛ excelſa teneāt. ꝛ in ſublimi inhabitāt ita vt de ſublimitate vix humanis obtutib9 cerni p̄n̄t. Hec ſiqn̄ aduerſitatem aīalium vel hoīm preſenſerint de culminib9 ſaxorum altiſſimis ſeſe p̄cipitantes ſuiſq3 ſe cornib9 illeſas ſuſcipiunt. ſm Pap̄. Et declinat̄ hec ibex. huius ibicis ꝛc. Et p̄laliter he ibices. harū ibicum ꝛc. ꝛ cor. bi. pn̄l. obliquoꝝ. Job. xxxix. Nunquid noſti tp̄us partus ibicum in petris. vñ verſus. Cornua fert ibex. iob teſtis. ꝛ ibicis inde. De hoc ſupra dixi in ſc̄da ꝑte vbi egi de accentu noīm deſinentiū in ex.

Ibi aduer. loci. ꝛ cōponit̄ cum in ꝛ dr̄ inibi. i. in eodem loco. Et cum idē ꝛ dr̄ ibidē. i. in eodē loco. ꝛ acuit pn̄l. Duo eñ i. cōglutinant̄ in vnā longā. Itē cōpo. cū alius ꝛ dr̄ alibi. i. in alio loco. Et cū inter ꝛ dr̄ interibi. i. interim interea. in illo loco. ꝛ cor. primā ibi.

Ibidem in ibi vide.

Ibis fe. ge. Ptō ibis vel ibidis. eſt ciconia. ſcʒ auis immunda. q2 nunq3 ꝓijcit ſe ad volandū niſi prius potet aquam. q2 roſtro poſteriora purgat. Et q2 auis eſt immunda. ideo Ouidius vocauit ibin. aduerſariū ſuū et corriualē qui cū vxore ſua mechabat̄. ꝛ librū quē in eū ſcripſit ſic intitulauit. Ouid. in ibin. i. contra ibin. Uñ ſic dicit. Ibidis interea tu q3 nomen habe.

Ibix cis. fe. ge. auis eſt aquatica. ſerpentib9 inimica. vt dicit gloſa ſup illud Iſa. xxxiiij. Poſſidebunt eū onocroculus. ꝛ ericius. ꝛ ibix. Itē Yſido. xij. etymo. Ibices aues meridiana plaga vocat. q̄ nili fluenta inhabitant Uñ verſus. Ibix ibicis auis eſt niliq3 fluentis. ꝛ ſic ꝓdu. pn̄l. g̃ti. ſed ibex cis. vt dixi ꝑ ex cor. pn̄l. g̃ti.

Ibo ibis. futurū de eo is. ꝓdu. primam.

I ante C

Icarus ri. fuit filius dedali. vñ icarius ria. riū. Et hinc mare dictū eſt icariū. in q̄ ſubmerſus eſt. ꝛ h̄ icaria rie. inſula iuxta quā ſubmerſus eſt.

Icio cis. vide in ico cis.

Iciofagus. Ab icius ꝛ fagin qd̄ eſt comedere. cōponitur iciofagus ga. gum. i. piſces comedens. Uñ iciofagi ſunt quidam ꝑpl̄i. q2 venando in mari valeant. ꝛ piſcibus tm̄ alant̄.

Icius cij. quidā piſcis eſt.

Ico icis. ici. icere. ictū. i. ꝑcutere. Uñ ictus cta. ctum. i. ꝑcuſſus. Uñ homerus. Icta petit celum terris cithar ea relictis. Quēri. xxxv. Ictus obcubuit. Et hec ictio onis. i. ꝑcuſſio. ꝛ hic ictus ictus. ctui. idem. Et icto ctas verbum frequen. qd̄ frequentius inuenit̄ ictuo ctuas. in eodē ſenſu. i. frequenter ꝑcutere. ꝛ hinc ſm quoſdā cōponit̄ abicio cis. deicio cis. ſubicio cis. ꝛ hmōi cum ꝓferunt̄ ꝑ vnū i. qd̄ eſſe non pōt. q2 p̄terita ꝛ ſupina iſtorum nō poſſunt cōpoſitionē recipe ab ico cis. deberet eñ eſſe p̄teritum abici. deici. ſubici. et nō abieci. deieci. ſubieci. licet ſm quoſdā ico cor. pn̄l. in p̄ſenti. ꝛ in p̄terito eam ꝓducat. tñ ſm alios in p̄ſenti eam ꝓducit. Sʒ p̄dicta cōpoſita ſemp cor. eam in p̄ſenti. vñ lucretius. Ex incorporeis ꝓpellit ꝛ icit. ita di. hug. Alij vero dicunt cū quib9 ꝛ ego. ꝙ ico cis ici. tam pn̄l. lōga q3 breui. facit ſupinum ictum. ſed nō eſt in vſu niſi participium p̄teriti tp̄is ictus. Et ſcias ꝙ inuenit̄ ico icis. ꝛ icio cis. Uñ priſti. in. ix. libro di. inuenit̄ ſimplex icio icis.

Ycon onis. exponit̄ in q̄rta ꝑte in ca. de tropis.

Ycona ne. i. imago vel ſignū ſm ꝙ di. hug. vide in icon in q̄rta ꝑte ſupra in ca. de tropis.

Yconia nie. in icon eſt. vide ſupra in q̄ta ꝑte de tropis.

Yconomus vel economus pn̄l. cor. eſt tam pecunie q3 frugū. ꝛ oīm q̄ poſſident̄ diſpenſator. vñ yconomicus ca. cum. xenofontis pulcer liber eſt qui nō gubernationem ville ſed diſpenſationē vniuerſe domus tullio interp̄tante deſignat. vide etiā in economus in e. lr̄a.

Ictuo ctuas. in ico icis eſt.

Ictus cta. ctum. ꝛ ictus ctus. ctui. in ico icis eſt.

I ante D

Ydalium. lij. quedā ſilua in cypro inſula in qua colitur venus. vñ ipſa venus ꝛ quedā terra ei adiacens dicta eſt ydalia lie. vel ydalis. huius ydalis. vl̄ ydalidis ꝛ hic ydalius lia. lium.

Idcirco. i. ideo ꝓpterea ꝛ videt̄ eſſe ſimplex.

Ydea dee. pn̄l. acuta. exemplar vel forma ꝛ dr̄ ab ydos qd̄ eſt forma. Inde hic ꝛ hec ydealis ꝛ hoc le. i. formalis. imaginarius.

Idem cōponit̄ cum is ꝛ demum. q̄ſi is demū. hoc eſt iterum is ꝛ eius femininū eſt eadē ꝛ neutrū idem i. corri. q̄ in maſculino ꝓducit̄. Uñ verſus. Neutrū curtat idē ſed maſ ꝓducit idē. ꝛ geminat̄ compoſitio in neutro. Dicimus eñ identidē. i. idē ꝛ idē. Cuius obliqui deficiunt caſus ꝛ nr̄s tam maſ. q3 neu. ex duob9 eſt corruptis necnon actūs tam maſculini q3 feminini mutat̄ eñ m. in n. ante d. cā euphonie. vt eundē eandem qd̄ in alijs

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

q₃ cōpoſitis fieri ſolet ꝓpter eandē cōſonantē vt quēdam quandā q̄rundā. quarūdā. q̄ tn̄ poſſunt ⁊ ꝑ adiectionē habere extremā ſyllabā. Ceteri ꝟo caſus ſupradictorū ꝓnoim. hoc eſt eadē eiuſdē. eidē. eodē. eedem. eiſdē. eaſdem. eoſdē. ex integro et corrupto inueniunt. Itaq₃ regula exigit ꝑ duo i. vel ꝑ e. ⁊ i. tam ntm̄ pl'ales maſ. q₃ dtōs ⁊ ablatiuos oim̄ generum pl'ales ſcribi. vt ijdē vel eidē. yſdē vel eiſdē. Solent aūt autores etiā ꝑ ſyneresim vnā i. ponere ꝓ duab₉. vt patauí ꝓ patauij. Iuuenalis in. iij. Antoni gladios potuit contendere ſi ſic. Antoni poſuit ꝓ antonij. ſicut dicit priſt. in. xij. lib. vbi agit de figura ꝓnois. vide etiā in is ea. id. et in tercia pte vbi egi de gtō ſingulari ſcđe declinationis.

Identidē. in idem exponit.

Id eſt ſupra exponit in hoc eſt.

Ydida de pnl'. cor. nomen eſt ſalomonis. ⁊ interpretat' dilectus dn̄i ꝓpter deum. vel amabilis dn̄i ꝓpter dn̄m. vide etiā in eccleſiaſtes.

Ydin interpretat' videre.

Ydioma tis. ge. neu. d' ab ydios qđ eſt ꝓpriū ⁊ omſi qđ eſt ſermo vel modulatio. Inde h̄ idioma ꝓprietas loquēdi in qualibet lingua. Quot em̄ ſūt lingue tot ſūt et idiomata. Unuſquiſq₃ em̄ ſuo idiomate loquit'. et ꝓdu. pe. in ntō. ſed in gtō eam cor. idioma tis.

Idiopate. ab ydios qđ eſt ꝓpriū. ⁊ patos qđ eſt paſſio cōponit' hec ydiopate huius tes. greca declinatōe. ⁊ h̄ ydiopatia tie. i. ꝓpria paſſio q̄ aliunde nō infert'. ſed intrinſecus naſcit'.

Ydios grece latine d' ꝓprium.

Ydiota. Ab ydus qđ eſt diuiſio. ⁊ iota qđ eſt lr̄a. componit' ydiota te. cōis ge. illiteratus. q̄ſi diuiſus a lr̄is. i. indoctus ⁊ inſipiens. Vel cōponit' ab ydus ⁊ ote. qđ ē auris. Inde ydiota q̄ſi diuiſus ab aure. q₂ qđ audit nō intelligit. Vel ydiota d' ab ydios qđ eſt ꝓpriū. et etis qđ eſt mos. q₂ ꝓpriū morē ſue terre ignorat. ⁊ ꝓdu. penul. ydiota. Vn̄ verſus. Vir bn̄ veſtitus in omib₉ eſſe peritus. Credit' a mille. q₃uis ydiota ſit ille.

Idithum interp̄tat' tranſiliēs eos. vel ſaltans. q₂ quoſdam humo inherētes. ⁊ ea q̄ in imo ſunt cogitantes. et in reb₉ tranſeūtib₉ ſpem ponētes tranſiliuit canēdo iſte qui vocat' tranſiliens. ⁊ acuit' in fine.

Ydolatra. Ydolum cōponit' cum latria. ⁊ d' hic et hec ydolatra tre. i. cultor ydolorū ſc₃ qui culturā quā deb₃ impendere ſuo creatori impēdit ydolo. Vn̄ hec ydolatria ie. i. cultura ydolorū ſc₃ quā ydolo impendit. et cor. ydolatra pnl'. naturaliter.

Ydolium lij. d' locus vbi ydolatre venerant' ⁊ colunt ydolū ſm̄ Pap. vn̄ prima ad Cor. viij. ca. In ydolio recumbentium ⁊c.

Ydolothicū ci. cōponit' ab ydolū ⁊ theos qđ eſt deus. q̄ſi ydolo deificatū. i. ſacrificatū. i. illud qđ ydolo cōſecrat' ⁊ offert'. ⁊ ſm̄ cōpoſitionē pnl'. debet cor. quā quidam cōſueuerunt ꝓducere ſm̄ hug. Et pōt dici q̄ eſt ſimplex ⁊ deriuat' ab ydolū. ⁊ ſic ꝓdu. penl'. ſicut hmōi noia a noib₉ deriuata. vn̄ quidam. Et locus ydolū qđ ibi dat' ydolothicū. Cor. j. ca. viij. ydolothicum manducant.

Ydolū. ab ydos qđ eſt forma d' h̄ ydolu₃ li. i. ſimulacrum qđ humana effigie factū ⁊ conſecratū eſt.

Ydoneus. ab ydos qđ eſt forma d' ydoneus nea. neū. i. irrepr̄henſibilis. aptus. vtilis. conueniens. q̄ſi cōformis cuilibet. q̄ aūt d' ydoneus. q̄ſi in ſe duplū habens donum. ety. eſt. ⁊ cōpatur ꝑ ſuppletione₃ ydoneus magis ydoneus ydoneiſſimus. vn̄ hec ydoneitas tatis. aptitudo. vtilitas. cōuenientia.

Ydor vel ydro grece latine d' aqua.

Ydos grece latine d' forma. vn̄ ydea dee. i. formalis.

Ydra dre. vel ydrus dri. in exedra exponit'.

Ydria drie. eſt quoddā vas aquatile. ⁊ d' ab ydor vel ydro grece qđ eſt aqua latine. ⁊ cor. pnl'. ydria.

Ydrius drij. i. aquarius ⁊ d' ab ydro aqua.

Ydro. in ydror exponit'.

Ydroſaba he. ydro cōpo. cū habos qđ greci tumorē vel meatū dicunt ⁊ d' h̄ ydroſaba he. i. aque meatus. Hūc morbū latini ab aque meatu limphaticū vocāt. Et fit ex canis rabidi morſu. vel ex eius ſpuma quā ſi hō vel beſtia tetigerit aut demētia replet'. aut in rabiē vertet'.

Ydromalū li. pnl'. ꝓdu. vnguentū qđ fit ex aqua ⁊ maliſmacianis. ⁊ cōpo. ab ydro ⁊ malum.

Ydromantia. Ydro componit' cum mante vel mantia qđ eſt diuinatio. ⁊ d' hec ydromantia tie. diuinatio q̄ fit in aqua. Eſt em̄ ꝓprie ydromantia. in aque inſpectione vmbras demonū euocare. ⁊ imagines ⁊ ludificationes eorū videre ⁊ ab eis aliqua ibi audire vbi adhibito ſanguine etiā infans ꝓhibet' ſuſcitari. qđ gen⁹ diuinatiōis a pſis fert' illatū. vn̄ ydromātius tia. tiū. vel ydromanticus ca. cum. qui talē artē exercet diuinandi.

Ydromanticus ca. cum. ⁊ ydromātius tia. tiū. pnl'. cor. exponit' in ydromantia.

Ydromellū li. eſt aqua mellita. q̄ cōſtat ex aqua cocta ⁊ melle. ⁊ cōponit' ab ydro aqua ⁊ mel. Idē ⁊ medo dicit'. Sed mulſum eſt qđ fit ex aqua cruda ⁊ melle.

Ydropicus. in ydropis eſt.

Ydropis. Ydro cōponit' cu₃ peſte. qđ grece humor d' ⁊ dicit' hec ydropis. huius ydropiſis. vel ydrops pis. i. aquoſus humor. Eſt em̄ humor ſuccutaneus cū inflatione ⁊ anhelitu fetido. Inde ydropicus ca. cum. pnl'. cor. qui talē infirmitatē patit'. ⁊ hec ydropiſis idem qđ ydropis. ⁊ cor. pnl'. ydropiſis.

Idumea mee. quedā regio indie. vn̄ idumeus mea. meum. penl'. acuta. ⁊ interp̄tat' idumea rufa vel rubea ſeu terrena. aut ſanguinea.

Idus. iduum. idib₉. fe. ge. pluralis numeri. i. diuiſio q̄rte declinatōis. vn̄ quidā dies menſis dictus eſt idus. q̄i diuiſio. q₂ tunc diuidebant' a nundinis q̄ durabant a nonis vſq₃ ad idus. Vel q₂ tunc diuidit' menſis nō q₂ in idib₉ ſit medietas cuiuſlibet menſis. ſed q₂ in idib₉ eſt diuiſio menſis q₃tum ad appellationē dierū. Ab idib₉ em̄ menſis nō cōputat' niſi ꝑ kalendas ſequētis mēſis. vel d' ille dies idus q̄ſi edos ab edendo. quia hec dies apud veteres epularū eſſet. Ab idus deriuat' iduo as. aui. are. i. diuidere.

I ante E

Iecerunt vel iecere p̄teritū eſt de iacio cis. ieci. ⁊ ꝓdu. pnl'. vtrobiq₃.

Iechonias interp̄tat' p̄paratio dn̄i. ⁊ acuit pnl'.

Iecur coris. i. epar. ſiue ficatū ⁊ d' iecur q̄ſi iapir. q₂ ignis ibi iaceat ⁊ ibi habeat ſedē qui in cerebrū ſubuolat et inde ad oculos ⁊ alia mēbra diffundit'. et calore ſuo ſuccū ex cibo tractū vertit in ſanguinē. Et nota q̄ antiqui dicebāt hoc iecor oris. vel iecus iecoris. ꝓ q̄ nos dicimus hoc iecur oris. et cōſiſtit in iecore cōcupiſcentia. Sicut em̄ corde ſapimus. ita iecore amamus. ⁊ cor. penul. in gtō. ⁊ etiā in ntō. Vn̄ verſus. Splen ridere facit cogit amare iecur. vide in cor.

Ieiunium nij. d' quoddā inteſtinū tenue ſemꝑ vacuū Vn̄ d' ieiuniū. q₂ ſui inedia viſcera vacua ⁊ exinanita exiſtunt. ⁊ eſt ieiunium pſymonia victus ⁊ abſtinentia ciborum. A ieiuniū deriuat' ieiuno as. aui. are. i. a cibis abſtinere. ⁊ eſt neutrū cū oib₉ ſuis cōpoſitis. Et vt di. Hiero. ſuꝑ marcū. Medicina cuiuſlibet vulneris adhibenda eſt ei. nō em̄ ſanat oculū qđ calcaneū. ieiunio paſſiones corꝑis orone ſanant' peſtes mētis. Et Amb. dicit in hexameron. Ieiuni hoīs ſputū ſi ſerpens guſtauerit moritur. vides quanta ſit vis ieiunij. vt ex ſputa ſuo hō terrenū ſerpentē interficiat. et merito ſpūalem. Qn̄ autē ieiunia quatuor temporibus anni agant' his verſibus habet'. Vult crux lucia cinis cariſmata dia. Qđ det vota pia quarta ſequens feria. Hic nota q̄

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

quadrageſimale ieiunium artius obſeruat̃ q̃ȝ alia ieiunia. q̃ in eo xp̄m ſ̄m modū noſtrū imitamur. ⁊ ideo q̃ȝ uis eſus caſei ⁊ ouoꝝ ſit in quadrageſima generaliter interdictus. tn̄ in alijs ieiunijs apud diuerſos eſt diuerſus modus abſtinētie ⁊ cōſuetudo. quā quiſq̃ȝ obſeruare dȝ ſ̄m morē eoꝝ inter q̃s conuerſat̃. Vn̄ di. hiero. de ieiunijs loq̄ns. Vnaqueq̃ȝ ꝓuincia abundat in ſuo ſenſu. Vn̄ in hmōi ieiunijs oua ⁊ lacticinia p̄nt comedi ſ̄m morē ⁊ cōſuetudinē generalē patrie. Itē vigilie oim̄ apl̄oꝝ debēt ieiunari exceptis trib̃. ſ. vigilia philippi ⁊ iacobi. ⁊ ioannis euāgeliſte. q̃ illoꝝ feſtiuitas ē infra ſolennitatē paſchalē. iſtius aūt infra natalem dn̄i celebrat̃ ſicut dr̄ in quadā decretali. Vn̄ ptȝ q̄ vigilia beati mathie dȝ ieiunari. Itē ſcias q̄ ieiuniū exaltationis ex inſtinctu ſp̄ūſſancti ꝓcedit. qui eſt ſp̄ūs libertatis. Et ideo h̄ ieiuniū ſub p̄cepto cadere nō debet. Ieiunia ergo q̄ ſub p̄cepto eccleſie inſtituunt̃ ſūt magis ieiunia afflictionis q̄ nō cōueniunt dieb̃ leticie. ꝓpter qd̄ nō eſt ieiuniū ab eccleſia inſtitutū in toto paſchali tp̄e. ſiue in quinquageſima. nec etiaȝ in dieb̃ dn̄icis. in quib̃ ſiquis ieiunaret cōtra cōſuetudinē p̄pl̄i xp̄iani. q̄ vt Aug. di. ꝓ lege eſt habēda. vel etiā ex aliq̄ errore ſicut manichei ieiunant. q̄ſi neceſſariū tale ieiuniuȝ arbitrantes. non eſſet a peccato immunis. q̃ȝuis ipſum ieiunium ſ̄m ſe cōſideratum omni tp̄e ſit laudabile. ſ̄m q̄ Hiero. di. ad lucillū. Vtinā omni tp̄e ieiunare poſſemus. vide in quadrageſima.

Iens eūtis. p̄tici. de eo is it. ibā. ⁊ format̃ ab ibā bā. mutata in ens. ⁊ hȝ in obliquis en. ꝓ ie. vide in eo is.

Iepte interp̄tat̃ apiens vel aptus.

Ieroboā interp̄tat̃ ſupius diiudicans. vel cā p̄pl̄i aut diuiſio p̄pl̄i. ſiue diſcernēs p̄pl̄m. q̃ in regno eius diuiſus fuit p̄pl̄s iſrael. ⁊ p̄ciſus a regno ſtirpis dauid.

Ieſſe interp̄tat̃ in ſole ſacrificiū. vel incenſum. vel incēdens ſiue incendiū. ⁊ fuit pater dauid.

Ieſus hebraice. grece ſother. latine antē ſalutaris ſiue ſaluator interp̄tat̃. q̃ cūctis gentib̃ ſalutifer venit. Et ſcribit̃ hoc nomen trib̃ l̄ris cum titello. ad deſignandū myſteriū ſancte trinitatis ſic. Ihs. Errant aūt ſcriptores qui ꝓ iſta figura H. q̄ ex vtraq̃ȝ p̄te equaliter eleuat̃ ſcribunt ibi h. q̄ eſt nota latine aſpiratiōis. non em̄ eſt ibi aſpiratio. ⁊ inde iſtud nomen impoſitū. ieſus eſt ab angelo. ⁊ habet tres terminatōes. ſ. in ſus in ntō. In ſum in actō. ⁊ in ſu. in reliquis caſib̃. ſ. in gtō. dtō vtō ⁊ ablatiuo. ſ. ieſu. qd̄ nō inuenies in aliq̄ noīe q̄rte declinationis. ⁊ forte habuit tm̄ tres terminatōes ad denotandū q̄ in xp̄o tres ſunt ſubſtantie. ſ. diuinitas. aīa et caro. Eſt em̄ verus deus ⁊ hō. vide in iuda.

I ante G

Ignarus ra. rū. cōpo. ab in et narus. Vel cōponit̃ ab in ⁊ naris. Inde ignarus inſcius rudis. Et qui ignorat et qui ignorat̃ ſic appellat̃. ⁊ dr̄ ignarus ꝓp̄rie qui oblitus eſt ⁊ p̄didit memoriā q̄ſi ſine narib̃. Olfeciſſe eniȝ veteres ſciſſe dicebāt. ⁊ hinc ignoro ras. Et nota q̄ g. apponit̃ huic noī narus p̄ ꝓthesim ⁊ oīb̃ ab eo deriuatis. Quidā tn̄ dicunt q̄ ſit ibi naturalr̄. ⁊ in cōpoſitiōe n. nō tranſit in g. ſed ſubtrahit̃. ⁊ ꝓdu. pn̄ſ. Vn̄ quidā Pandit̃ ignaris queſtio certa frequens.

Ignauus. ex in ⁊ nauus ua. uū. pn̄ſ. ꝓdu. cōponit̃ ignauus ua. uū. i. inefficax. piger. inſipiens. ſtultus. ⁊ cōpat̃. Vn̄ ignaue vel ignauiter uius. ſime. aduer. ⁊ hec ignauia uie. i. pigricia. tarditas. ſtulticia. ⁊ eſt corp̄is. q̄ aūt dr̄ ignauus. q̄ſi igne animi vacuus. ety. ē. Et no. q̄ huic noī nauus. q̄nq̃ȝ apponit̃ g. p̄ ꝓthesim. vt gnauus. ⁊ oībus ſuis deriuatiuis. qd̄ tn̄ g. dicunt quidā eſſe de integritate dictionis. ⁊ ſ̄m hoc in cōpoſitione n. nō mutat̃ in g. ſed ſubtrahit̃.

Ignearius. ab igne dr̄ ignearius ria. riū. i. ignē cōtinēs Vn̄ hoc ignearīū rij. i. focarium.

Igneolus. in igneus exponit̃.

Igneſco ſcis inchoa. ab igneo nes. dr̄. Pōt etiaȝ dici. Igniſco ſcis. ab ignio ignis.

Igneus. ab igne dr̄ igneus a. um. ad igneȝ p̄tinens vel de igne exiſtens. vel reſplendens. vel ardēs. ⁊ igneolus la. lum. pn̄ſ. cor. Prudētius in libro hymnoꝝ. Vigor igneolus nō vritur.

Ignibulum li. thuribulū. ⁊ dr̄ ab igne.

Ignicrem⁹ a. ū. pe. cor. i. igne cremat⁹. vel igne cremās

Igniculus li. di. p̄uus ignis. ⁊ cor. pn̄ſ.

Ignio nis. gniui. gnitū. dr̄ ab igne ⁊ eſt ignire inflamare. calefacere. Vn̄ ignitus ta. tū. i. inflamatus. vl̄ ardēs et tunc eſt nomen. Ab igne dr̄ igneo gnes. i. inflamari calere. vn̄ igneſco ſcis. inchoa. Ignio cōponit̃. adignio nis. i. inflamare. Ignio actiuū eſt cum omnib̃ ſuis ꝯpoſitis. Ab ignio nis. igniſco ſcis. inchoatiuū.

Ignis. ab gigno ⁊ in cōpo. hic ignis q̄ſi nō gignens. q̃ nihil ab eo gigni poſſit̃. ſed cōſumit cuncta q̄ rapit ⁊ eſt ꝓp̄rie ignis ipſa flama. qd̄ aūt fouet ignē focus ē et facit ablatiuus ſingularis igni vel igne. ⁊ actūs p̄l̄alis ignis vel ignes. ⁊ ſunt tres ſpēs ignis. ſ. lux. flama. carbo. Et ſcias q̄ ignis in ſua ſpera nō lucet. q̃ ſic tegeret corpora celeſtia. vide etiā in elementum.

Igniſco ſcis. in ignio gnis. vide.

Igniuomus ma. mū. pn̄ſ. cor. i. ignē vomens. ab ignis ⁊ vomo mis cōponit̃.

Ignobilis. Nobilis cōponit̃ cū in. ⁊ mutat̃ n. in g. ⁊ dr̄ hic ⁊ hec ignobilis ⁊ h̄ le. q̄ſi nō nobilis. qui fere nō cognoſcit̃. cuius ⁊ nomen ⁊ genus ignorat̃. ⁊ cōpat̃ ignobilis lior. ſimus. vn̄ ignobiliter lius. ſime. aduerb. ⁊ hec ignobilitas tatis.

Ignominia. Nomen cōpo. cum in ⁊ dr̄ hec ignominia nie. i. infamia. q̄ſi cōtra nomen. Sed ignominia imponit̃ p̄tāte alicuius. Sȝ infamia fit multoꝝ ꝯſentiēte ſermone. Vn̄ ignominioſus ſa. ſum. i. infamis. vituꝑatus vn̄ ignominioſe aduer. ⁊ hec ignominioſitas tatis. ſ̄m hug. Inuenit̃ etiā ignominiū nij. vn̄ di. Pap. Ignominiū dictū eo q̄ deſinat habere nomen is qui in aliq̄ crimine dep̄hendit̃. q̄ſi ſine noīe.

Ignoro. Ab ignarus dr̄ ignoro ras. raui. Et ſcias q̄ ignoramus ea quoꝝ noticiam habuimus. Sed obliti ſumus q̄ ſcȝ ſcire debemus. ſed quodā vicio pigricie neſcimus. ea vero neſcimus. q̄ nunq̃ȝ ſciuimus. vn̄ ignorāter aduer. ⁊ hec ignorātia tie. ſ̄m hug. Iob. xix. di. Si ignoraui mecū erit ignorātia. vide in erro ras. Hic nota q̄ ignorātia differt a neſciētia. q̃ neſcientia dicit ſimplicē ſcientie negationē. vn̄ cuicunq̃ȝ deeſt aliquaꝝ rerum ſcīa. pōt dici neſcire illa. ſ̄m queȝ modū beatus dionyſius in angelis neſciētiā ponit. vj. ca. eccleſiaſtice gerarchie. Ignorantia vero importat ſcie priuationē dum ſcȝ alicui deeſt ſcīa eorum q̄ aptus natus eſt ſcire Horum aūt quedā aliquis ſcire tenet̃. illa ſcȝ ſine quorum ſcīa nō pōt debitum actū exercere. vn̄ oēs tenent̃ ſcire cōiter ea q̄ ſunt fidei. et vniuerſalia iuris p̄cepta. Singuli aūt ea q̄ ad eorum ſtatum vel officiū ſpectēt ſcire tenent̃. vnuſquiſq̃ȝ em̄ tenet̃ ſcire ea q̄ ad ſuū officium ſpectant. Quedam vero ſunt q̄ ⁊ ſi aliquis aptus natus eſt ſcire non tn̄ ea ſcire tenet̃. ſicut theoreumata geometrie cōtingentia p̄ticularia et hmōi niſi in caſu. manifeſtum eſt aūt q̄ quicunq̃ȝ negligit habere vel facere id qd̄ tenet̃ habere vel facere de iure peccat peccato omiſſionis. vn̄ ꝓpter negligentiā ignorātia eorum q̄ quiſq̃ȝ ſcire tenet̃. eſt peccatū. Non aūt imputat̃ homi ad negligentiā ſi neſciat ea q̄ ſcire non pōt. vn̄ eoꝝ ignorantia inuincibilis dr̄. q̃ ſcȝ ſtudio ſupari non pōt. Et ꝓpter hoc talis ignorātia cū nō ſit voluntaria eo q̄ nō eſt in p̄tāte noſtra. eam nō repellere nō eſt peccatū. Ex quo ptȝ q̄ nulla ignorātia inuincibilis eſt peccatū Ignorantia aūt vincibilis eſt pcm̄ ſi ſit eoꝝ que quis ſcire tenet̃. Vide in ſcīa et in infernus. Et ſcias q̄ he-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

gtus Aug. ad valentinũ dicit. Licet grauius ſit pecca re ſciẽter ꝗ̃ neſcienter. nõ tñ ideo fugiendũ ad ignorã tie tenebras. vt in eis quiſꝗ̃ excuſationẽ requirat. Aliud enĩ eſt neſcire. aliud ſcire noluiſſe. q: in eis qui ſcire noluerint ipſa ignorãtia pctm̃ eſt. Hoc aũt verũ eſt. ſi ſit eorũ q̃ quis ſcire tenet᷑. alr̃ nõ. q: etiã habere voluntatem nõ ſciẽdi geometriã pctm̃ nõ eſt ei. qui illã nõ ꝓfitet᷑ ꝑ officiũ magiſtri. ⁊ ſubdit beatus Aug. In eis vero qui nõ potuerũt pena peccati. Ignorãtia vero que nõ eſt eorũ qui ſcire nolunt. ſed qui tantũ ſimplr̃ neſciunt. ſed nõ renuẽtes vel ꝓponẽtes ſcire. nullũ ſic excuſat. vt eterno igne non ardeat. Sed fortaſſe minus ardeat. Nam vt di. apl̃s. j. ad cor. xiiij. Ignorans ignorabitur. i. a deo reprobabit᷑ et intellige de ignorãtia eorũ q̃ quis ſcire tenet᷑ ſicut eorũ q̃ ꝑtinẽt ad fidẽ. virtutẽ et ad bonos mores. vide in ꝯſcia. ⁊ ꝓdu. pnl̃. ignoro ras.

Ignoſco ſcis. noui. notũ. i. remittere indulgere. ⁊ eſt inꝑnatiuũ. Nam illud ignoſcimus qđ amplius noſcere nolumus. ⁊ põt ꝯponi ex in ⁊ noſco. ⁊ ſic mutat᷑ n. in g. et facit ꝑticipiũ ignoturus. Inuenit᷑ tñ etiã ignoſciturus.

I ante L

Ylas eſt fluuius aſie. ⁊ ylas vel yla fuit quidã armiger vel amaſius herculis. qui fuit raptus a nymphis cũ exhauriret aquã de quodã fonte. ſm̃ fabulas poetarum.

Yle ylis. fe. ge. interpretat᷑ ſilua. ⁊ eſt dicta ſic primordialis materia. quã quidã vocauerunt ſiluã. Quidam poſſibilitatẽ. Quidã inter aliquid ⁊ nihil. Quidam inter aliquã ⁊ nullã ſubſtantiã. Quidã receptaculũ oĩm formarũ. Quidã corpus incorporeũ. ⁊ alijs adhuc noĩbus philoſophi eam vocauerunt. Si queres vtrũ yle ſit aliquid vel nihil. Non hoc cõcedimus ſed eſt inter aliquid ⁊ nihil. De hoc di. calcidius ſuꝑ platonem. Sicut nihil videndo videmus tenebras. et nihil audiẽdo audimus ſilentiũ. ſic nihil intelligẽdo intelligimus ylẽ. Vñ beatus Aug. Cum aliquid informe cõcipio. prius nihil intelligo ꝗ̃ intelligã. ⁊ ab yle dictus eſt yleus. quidam gigas ꝓpter confuſionẽ ⁊ magnitudinẽ elementorum. ⁊ acuit᷑ in fine yle ylis.

Yle. ab ylios qđ eſt obuoluere. dicit᷑ hoc yle ylis. tercie declinationis. et in ſingulari. ⁊ in plurali. vel tm̃ pluralis numeri. Vñ alexander. Ylia declinat tibi tercia ſed nõ niſi plura. ⁊ ſunt inteſtina pua ⁊ rotũda circa renes animaliũ. ⁊ dicunt᷑ ylia ab ylios. q: ibi nos obuoluimus Vñ ſm̃ quoſdã cõponit᷑ exilis. quaſi extra ilia. Luca. in. iiij. Alligat ⁊ mediũ cõpreſſis ylibus artat. et ſcribit᷑ ꝑ vnum l.

Ilex cis. fe. ge. eſt quedã arbor glandifera. ⁊ di᷑ ilex q̃ſi elex ab eligendo ſiue eligo gis. q: huius arboris fructũ primũ hoĩes elegerunt ſibi. ⁊ ſcribit᷑ ꝑ vnum l. ꝓdu. tñ primã. Vñ in aurora di᷑. Tres iuuenes vidit ſtãtes inde ſub ilice mambre.

Ylia. lium. ylibꝫ. vide in yle ylis.

Yliacus pnl̃. cor. vide in ylios ⁊ in ylius.

Yliades. in ylius vide.

Ilicet pnl̃. cor. i. ire licet. Expleto enĩ officio ſuo ſacerdos dicebat ilicet. q̃ſi diceret ire licet. Magis aũt corruptũ eſt poſtmodũ ⁊ dictũ ilico. i. cõtinuo aduerbiuꝫ tꝑis. vt dicit alexander neq̃. ⁊ ſic ſcribit᷑ ꝑ vnũ l. ꝓdu. tñ primã. Vñ in greciſmo di᷑. Concito confeſtim. mox ꝓtinus. ilico. ſtatim.

Iliceus cea. ceũ. i. de ilice exiſtens. vel ad ilicẽ ꝑtinẽs. et dicit᷑ ab ilex cis. ⁊ cor. ce.

Ilico aduer. tꝑis. ⁊ ſm̃ Pap. Ilico. i. cõtinuo. ſubito. ſtatim. iterato. vide etiã in ilicet.

Ylion. in ylios vide.

Ylios grece latine obuoluere di᷑. Unde ylios vel ylion obuolutio. ⁊ di᷑ dolor inteſtinorũ. q: inteſtina ſepe pre dolore obuoluunt᷑. et hinc yliacus ca. cũ. qui talẽ infirmitatẽ patit᷑. hi ⁊ torminoſi dicunt᷑ ob inteſtinorũ tormẽta. ⁊ inde di᷑ h̓ yle ylis. ylia yliũ. ꝓ inteſtino ſm̃ hug.

Ylium in ilius vide.

Ylius. ylus fuit quidã rex troianus. Vñ troia dicta eſt ylium. Et no. ꝙ troia dicta eſt regio aſie. Yliũ vero eſt ciuitas troie. Qñq̃ tñ troia accipit᷑ ꝓ illa ciuitate. et tunc ylium accipit᷑ ꝓ quadã eminentiſſima turri illius ciuitatis. ⁊ inde inuenit᷑ hoc ylion indecli. ⁊ hoc yliũ ylij et hic ylios ylioy. et hinc põt dici hic ylius ylij. Vñ hic et hec ylienſis ⁊ hoc ſe. ⁊ yliacus ca. cũ. i. troianus. ⁊ hic yliades dis. troianus. vñ ſubtracta eſt de ſyllaba di᷑ ylias dis. femina troiana. ⁊ pnl̃. gñi cor. yliades.

Illacrimor. ex in ⁊ lacrimo cõpo. illacrimor aris. Et eſt illacrimari. intus lacrimari. vl̃ cõdolere. Et eſt depomẽ. licet antiquitus inueniat᷑ in neu. vñ boetius in ſcđo de conſolatõe. Alius ꝓle letatus filij filiue. derelictus meſtus illacrimat.

Illaudabilis. in laudabilis vide.

Illaudatus. in laudatus exponit᷑.

Illecebra. ab illicio cis. di᷑ h̓ illecebra bre. i. carnalis delectatio q̃ hoĩem illicit. licet ⁊ ꝓ alia delectatione inueniat᷑. Inde illecebroſus ſa. ſuꝫ. i. delectabilis. illecebris plenus. ⁊ cõpat᷑. vñ hec illecebroſitas tatis. Item ab illecebra di᷑ illecebro bras. i. illecebris. attrahere. ſeducere. illicere. ⁊ cor. ce. naturaliter.

Illecto tas. i. frequenter illicere. ab illicio lexi. lectũ lectu. u. in o.

Illectus. ab illicio cis. lexi. lectũ ctu. di᷑ illectus ta. tũ. i. illaqueatus. ſeductus in licio poſitus. Iaco. j. ca. dicit᷑. Abſtractus ⁊ illectus ⁊c̃.

Illepidus da. dũ. i. inſuauis. inſipid᷒. ab ĩ ⁊ lepid᷒ ꝯpo.

Illex. ab illicio cis. di᷑ hic ⁊ hec ⁊ hoc illex cis. qui aliquẽ ducit in fraudẽ. Qđ etiã abſolute ꝓ fraudulento di᷑. et deceptore. Vñ plautus. Eſca eſt meretrix ⁊ pectus illex.

Illibatus ta. tũ. i. intactus. ab in ⁊ libatus cõponit᷑.

Illiberalis. ab in ⁊ liberalis. cõponit᷑ hic ⁊ hec illiberalis ⁊ hoc le. i. nõ liberalis.

Illicio cis. illexi. ctuꝫ. ab in ⁊ licio. ⁊ eſt illicere illaqueare in fraudẽ ducere. ⁊ cor. li.

Illicitus ta. tum. i. nõ licitus. ab in ⁊ licitus cõponit᷑.

Illido dis. illiſi ſũ. illidere. i. intus vel valde ledere. ab in. ⁊ ledo dis. cõponit᷑ e. cõuerſa in i. vñ illiſus ſa. ſum. i. intus vel valde leſus. ⁊ ꝓdu. li. vbiq̃.

Illiria rie. fe. ge. regio eſt iuxta mare adriaticũ. vñ illiris dis. ⁊ illiricus. ca. cũ. pnl̃. corr. vñ ad Ro. ca. xv. vſq̃ ad illiricũ ⁊c̃. ⁊ illiris di᷑ idem qđ illiria. ⁊ hec illirica ce. herba quedã q̃ in illiria abundat.

Illiricus. in illiria exponit᷑.

Illiſus ſa. ſum. in illido dis vide.

Illiteratus ta. tum. in literatus exponit᷑.

Illo aduerbiũ loci eſt ⁊ acuit᷑ in fine. Math. ij. Timuit illo ire. i. ad illum locum.

Illotus ta. tum. pnl̃. ꝓdu. i. nõ lotus immũdus ⁊ cõponitur ab in ⁊ lotus.

Illumino nas. naui. nare. in lumino nas. exponit᷑.

Illunis. ab in ⁊ luna cõpo. hic ⁊ hec illunis et hoc ne. i. ſine luna vel obſcurus. ⁊ ꝓdu. pnl̃.

Illuſtris. ab illuſtro ſtras. qđ cõpo. ab in ⁊ luſtro as. di᷑ hic ⁊ hec illuſtris et hoc ſtre. i. ꝑclarus nobilis. qui valde illuſtrat᷑. ⁊ compat᷑.

Illuuies uiei. fe. ge. di᷑ ſqualor. vel immundicia morbꝫ. vel ſordes. ⁊ di᷑ ab illuo is. qđ eſt maculare. q: deturpat ⁊ maculat rẽ in q̃ eſt. Deutro. xxviij. Suꝑ illuuie ſcđarum. i. ſuꝑ illuuioſis ⁊ putridis ſcđis. vt fiat endiadis.

Ylus. in ylius vide.

I ante M

Imaginor naris. ab imagine dicitur. Et eſt imaginari abſentẽ rem ꝑcipere. vel imaginẽ rei abſentis. Vñ hec

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Imaginatio onis. vis anime qua quis cōprehendit for-
mas cū materia re abſente. Sed hoc aut eſt recordatio
nis aut imitatōis. aut confictōis. Recordatōis. cū ean-
dem rem imaginamur. ꝗ prius fuit ſubiecta nr̄o ſenſui
Imitatōis cū rem ſilem nō eandē. Confictōis qn̄ con-
firmamus aliquid in mente qđ in rerū numero natura
nō patiť inueniri. vt chimerā ex capite leonis. pectore
hoīs. ventre aſini. cauda ſerpētis. Prima imaginatio
nobis cōis eſt cum beluis. Scđa ⁊ tercia eſt ꝓpria hoīs
Itē ab imaginor hic ⁊ hec imaginabilis ⁊ hoc le. quod
aptū eſt imaginatōne ꝑcipi. ⁊ imaginatiuus ua. uū. qđ
imaginatōne ꝑcipit vel ꝑcipiť. vel qđ ꝑtinet ad imagi
nationē. ⁊ imaginatorius ria. rium. vide in mulus.

Imago ginis. fe. ge. repn̄tatio alicuius rei. ⁊ dī imago
ab imitor taris. q̄ſi imitago. q: imitať rem cuius eſt in
corꝑalibꝫ lineamentis ⁊ diſpoſitōe ꝑtium. aliter nō dī
imago ꝓprie. Unde imaginarius ria. riū. qđ ꝑtinet ad
imaginē vel qđ ꝑcipiť vmbratiliter ⁊ quadā imagina-
tione. Et ſcias ꝙ triplex eſt imago. ſ. creatōis. recreatō
nis ⁊ ſilitudinis. ſicut dī. gloſa ſup illud p̄s. Signatū
eſt ſup nos lumen vultus tui dn̄e ⁊c. Ex hoc pꝫ ꝙ eſſe
imaginis hoīs nō ſolū eſt nature. ſed gratie ⁊ glorie. q:
imago creatōis eſt nature. imago recreatōis eſt gratie.
imago ſilitudinis eſt glorie. Itē nota ꝙ homo factus
eſt ad imaginē ⁊ ſilitudinē dei. Ad imaginē q̄tum ad
naturalia. Ad ſilitudinē q̄tum ad gratuita. Sed ani-
maduerte ꝙ imago q̄tum ad eſſe cōſiſtit in ſolis natu
ralibus. q̄tum aūt ad bn̄ eſſe vel ꝑfecte eſſe vel ꝑfectū
eſſe conſiſtit in gratuitis. Itē ſcire te volo ꝙ triplex fu
it rō inſtitutōis imaginū i eccl̄ia. Prima ad inſtructōē
rudiū quieis q̄ſi quibuſdā libris edoceri videnť. Se-
cunda vt incarnatōis myſteriū ⁊ ſanctorū exempla ma
gis in memoria noſtra eſſent. dum q̄tidie oculis noſtris
repn̄ſentāť. Tercia ad excitandū deuotiōis affectū. qui
ex viſis efficatius excitať q̄ꝫ ex auditis. Uide etiā in la
tria. Item de imagine faciei xp̄i dicam in iuda.

Imbecillus. ex in ⁊ baculus cōpo. imbecillus la. lum. et
hic ⁊ hec imbecillis ⁊ hꝫ le. in eodē ſenſu. i. ſine baculo. i.
ſuſtentamēto viriū. i. debilis fragilis. vn̄ imbecillo las.
lare. i. debilitare. verbū actiuū. ⁊ inde verbalia.

Imbellia lie. i. debilitas ab imbellis deriuať.

Imbellis. ab in ⁊ bellū cōpo. hic ⁊ hec imbellis et hꝫ le. i.
eneruis. fragilis. debilis. ⁊ mutať n. in m. ſeq̄nte b.

Imber. ab inebrio as. deriuať hꝫ imber bris. pluuie vis
repētina ad nubes vel pluuiā ꝑtinens ſic dictus. q: ter
ram inebriet ad germinandum ⁊ deſinit ablatiuus in i.
imbri. Inueniť etiā in e. imbre vt dixi in ablatiuo tercie
declinatōis. Cōpoſita aūt faciūt in i. vt ſeptēbri.

Imbrex cis. in imbriciū exponiť.

Imbriciū. ab imber dī hoc imbriciū cij. ꝑ qđ aqua elici-
tur. ſ. lauariū fluariū. vel cannalis. qđ aliter dī hic im-
brex cis. ⁊ cor. pnl̄. gn̄i. Un̄ prudētius. Imbricibꝫ ruptꝭ
vndantis deſuꝑ auri ⁊c. Imbrices etiā dicunť tegule.
q: capiunt imbres. ⁊ eſt etymoľ.

Imbriculus li. di. ꝑuus imber.

Imbricus ca. cum. pnl̄. cor. ⁊ imbricoſus ſa. ſum. i. plu-
uioſus. ab imber diciť.

Imbulus. ab ambulo las dī hic imbulus li. maſ. ge. pe-
nul. cor. porticus lata ⁊ ſpacioſa. Et dī imbulus q̄ſi in
ambulus. locus ad ambulandū ſpacioſus ſꝫm hug. Pa
pi. vero di. Imbuli dicti. vel q: ſub volumine ſunt. vel
q: ſub his ambulamus. Sunt em̄ platearū porticus.

Imbuo is. in buo buis exponiť.

Imeon vel imon grece ceruix.

Imitans in imitor exponiť.

Imitator ⁊ imitatrix. in imitor taris exponiť.

Imitatorius ria. riū. i. dignus imitatōe. vel qui aliquē
imitať. ⁊ dī ab imitor taris.

Imitor taris. tatus ſum. imita ri. i. ſequi. Unde hic im
itator toris. ⁊ imitatrix tricis. Et hic ⁊ hꝫ ⁊ hꝫ imitās tis.
ꝑtici. Ezech. xxi. Sabbatorū ociū imitās. Et cor. mi. ſꝫ
ꝑnl̄. ⁊ etiā primā. Un̄ pꝫ ꝙ ſcribiť ꝑ vnū m. Un̄ lu-
ca. in. j. Et qui te laxis imitāť ſarmata bracis. Et in au-
rora. Quas imitās pſul bis ſex fert pectore gēmas.

Immanis. Manū qđ eſt bonū cōponiť cū in ⁊ dī hic
et hec immanis ⁊ hoc ne. q̄ſi ſine manu. i. ſine bono. ſ. ef-
ferus. crudelis. immāſuetus. terribilis. ⁊ cōꝑať imma-
nis nior ſimus. vn̄ immaniter nius niſſime. aduer. ⁊ hec
immanitas tatis. i. crudelitas tatis. Et q: magna ſolēt
eſſe crudelia ⁊ effera. ⁊ terribilia. iō immanis inueniť ꝓ
magnus grandis. Pro crudeli vel immanſueto ſiue ſu
ꝑbo inueniť. Job. xxxvj. Immanibꝫ lux abſcondiť ⁊c.
Qđ exponēs Greg. in mora. Immanibꝫ lux abſcōdiť.
q: nimirū ſuꝑbientibꝫ veritatis cognitio denegať. pn̄t
etiā ſꝫm Gregoriū ibi in manibꝫ eſſe due ꝑtes. ſed tunc
prima ſcribiť ꝑ n.

Immaturus. ab in ⁊ maturus cōponiť immaturus ra.
rum. i. nō maturus acerbꝰ ⁊ cōꝑať. Un̄ Iſa. xviij. Ān
meſſem em̄ totus effloruit. ⁊ immatura ꝑfectio germi-
nauit. vn̄ hec immaturitas tatis. i. non matura acerba.
Immaturitas etiā dī nocturnū tp̄s. qđ nō eſt maturū.
id eſt opportunū. vt aliquid agať vigilādo. qđ etiā vul
go ſolet dici hora importuna.

Immemor. in memor vide.

Immemoratio onis. fe. ge. i. obliuio ingratitudo nō re
cognitio ab immemoro ras. Sap. xiiij. ca. Bonorum
dn̄i immemoratio.

Immineo nes. nui. ex in ⁊ maneo nes. cōpo. ⁊ mutať a.
in i. ⁊ n. in m. ⁊ eſt imminere impēdere ingruere ſupſta-
re. inſtare. pn̄s eſſe. vn̄ imminēs tis. ge. oīs. ⁊ cōꝑať im-
minens tior. ſimus. vn̄ imminēter tius. ſime. aduer. ⁊ hꝫ
imminētia tie. ⁊ cor. mi.

Immitis. ex in ⁊ mitis. ⁊ ꝓdu. mi. immitis.

Immola las. laui. cōponiť ab in ⁊ mola le. qđ eſt puls.
ex farina ⁊ aqua ⁊ ſale. qua olim victime inter cornua
ꝑfundebanť. ⁊ mutať n. in m. q: n. nō pt̄ ſtare an̄ m. in
eadē dictōe latina. ⁊ ſic immolo ſcribiť ꝑ duo m. et eſt
immolare ſacrificare. q̄ſi molā infundere vel mola ꝑfū-
dere. Uel immolare cōponiť ab in. ⁊ moles q̄ſi in mole
altaris victimā ponere. Un̄ et immolatio dicta eſt ab
antiquis. eo ꝙ in mole altaris poſita victima cedereť.
Un̄ mactatio poſt immolationē erat. Sed nūc immo
latio panis ⁊ vini calici cōuenit. Un̄ immolaticius cia
ciū. i. ſacrificatiuus. ſ. qui immolať. ⁊ cor. mo. immolo.

Immotus ta. tū. ꝑtici. de immoueor. Uel pōt eſſe no-
men cōpoſitū ab in. ⁊ motus q̄ſi nō motus.

Immūdus da. dum. i. impurus ⁊ cōpo. ab in ⁊ mūdus
et cōꝑať immūdus dior. ſimus. vn̄ immūde dius. ſime.
aduer. ⁊ hec immūdicia cie. i. impuritas.

Immunis. ab in ⁊ muniū cōponiť hic ⁊ hec immunis ⁊
hoc ne. i. ſine munio. i. tributo. ſ. liber qui nulli eſt tribu
tarius. vn̄ ⁊ ſepe immunis dī expers. alienus ſine parte
Item immunis. i. nō munificus q̄ſi ſine munio. i. mune-
re. vn̄ in ꝓuerbio veteri dī. Immunes ciues odore ſui
Item immunis dī qui nō facit munia. i. officio nō fun-
gitur. Eſt em̄ omni priuilegio vacuus ⁊ dono. ſcꝫ vicio
ſus. piger. ventri indulgens ⁊ cōſtruiť hoc nomen cum
gtō ⁊ ablatiuo vt immunis ꝑiculi ⁊ ꝑiculo. et hinc hec
immunitas tatis. ⁊ ꝓdu. pnl̄. immunis.

Imo dī ab imus ma. mū. ⁊ eſt aduer. eligēdi. ⁊ tantū va
let quantū potius. aliqn̄ eſt aduer. affirmādi. ⁊ tūc tan-
tum valet quantū certe. Aliqn̄ eſt cōiunctio illatiua. et
tantū valet quantū igiť. ⁊ eſt ſcribendū imo ꝑ vnū m.
Et cū dīc ad ablatiuū p̄dicti nois. ſcꝫ imus ma. mū. de
bet eſſe accentus in fine. ⁊ debet m. aliquantulū cōpreſ-
ſe ſonare. cum i. licet. ſit de ſequenti ſyllaba ſed cā diffe
rentie hoc fiat. ita vult hug. Quidā tn̄ dicunt ꝙ non
oportet ꝙ imo aduer. accentuať in fine ad differentiā
huius ablatiui imo q: ſatis pꝫ differentia inter ea cum
ſint diuerſe partes orationis. vt in ſcđa parte tetigi ꝑ

ſile. vbi egi de īpedimētis accētus in cap̄. de impedimēto differētie .et ꝓdu. pma. imo. Vñ vindocinēſis. Spōſā nō cupias quā duxit prim⁹ imo. Floreat illeſus primitatis amor. Quidā aūt dicūt ꝙ imo ſcribit̄ ꝑ duo m. quos ego nō ſequor.

Impar ris.i.ſine pare.nō par. infim⁹ et cōpo. ab in et par ⁊ mutat̄ n. in m. et ē om. ge. et cor. pnl̄. gt̄i imparꝫ.

Impatiēs in patiēs exponit̄.

Impedatura re. dr̄ pedis mēſura vl̄ impſſio. vel inueſtigatio. Peda aūt dr̄ veſtigiū hoīs. Vñ pōt dici pedo das. ⁊ ꝑ ꝯpoſitiōem impedo das. et inde h̄ impedatura re.

Impedio dis diui ditū dire.i.retinere q̄ſi in pedicam trahere vl̄ in pedicā ponere et cōponit̄ ab in et pedica et ab impedio dr̄ h̄ impedimētū ti.

Impegi p̄teritū de impingo gis et ꝓdu. pe.

Impello lis puli ſuꝫ. ab in et pello lis deriuat̄ et mutatur n. in m. Et ē impellere q̄ſi intus vl̄ valde pellē. Vñ impulſus ſa ſū et impulſiuus ua uum.

Impēdeo des di dere ſū.i.īminere ingruere. īſtare ſuſpēdere ⁊ ꝯpo. ab in ⁊ pēdeo des. Heſter. xiij. Eo ꝙ eis certa mors īpenderet.i.imineret vl̄ inſtaret.

Impendiū. ab impēdo dis dr̄ h̄ impēſa ſe et h̄ impendiū dij. ambo ꝓ expēſa vl̄ diſpēſa ⁊ impēdio adu.i.ſedule intēte. Inuenit̄ etiā impēdiū ꝓ ſtudio et ſedulitate. Vñ impēdioſus ſa ſū.i.ſedul⁹ intēt⁹. vñ impendioſe adu. Et hec impēdioſitas tis.

Impēdo dis di ſū. dere.i.donare. exhibere ⁊ ꝯponit̄ ab in ⁊ pēdo dis.

Impenetrabile.i.īacceſſibile ſm̄ Pap̄.

Impenitēs ti. ge. om .i.ñ penitēs ex i ⁊ penitēs ꝯpo.

Impēſo ſas. frequēter impēdere et format̄ ab impēdo dis di ſum ſu. u in o. ꝯuerſa.

Imꝑator ab imparo ras dr̄ h̄ imꝑator toris. qd̄ dicitur aliqñ induꝑator du. ſyllaba int̄poſita cā metri. et tūc oꝑtet m. mutari in n. añ d. Et h̄ imꝑatrix cis. ⁊ imꝑatorius ria riuꝫ. et h̄ imꝑiū rij. vñ h̄ ⁊ h̄ imꝑialis ⁊ h̄ le. et īꝑioſus ſa ſū.i.alt⁹ nobil̄ et autētic⁹ imꝑio ⁊ poteſtate et dignitate plen⁹ et ꝯꝑat̄. Vñ imꝑioſe ſi⁹ ſime. adu. et h̄ imꝑioſitas tatis.i.maieſtas.

Imꝑegre pnl̄. cor. adu. ē. et ē idē qd̄ inſtabilit̄ vl̄ ſine certa māſione. et cōpo. ab in et ꝑegre n. cōuerſa in m.

Imꝑioſus. in imꝑator exponit̄.

Imꝑito tas.i.frequēter imꝑo. et format̄ ab h̄ ſupino imꝑatu a. mutata in i. cor. et u. in o. fit imꝑito tas.

Imꝑitus ta tū.i.nō ꝑitus. nō inſtruct⁹ nō doct⁹. ⁊ cōponit̄ ab in et ꝑitus. et ꝯꝑat̄ imꝑitus tior ſim⁹. vñ imꝑite tius ſime. adu. et h̄ imꝑitia tie. et ꝓdu. ri.

Imꝑo ras. raui ratū.i.p̄cipio. ex in et paro ras ꝯpo. ⁊ mutatur n. in m. et a. in e. et cor. pe.

Impers. Pars cōpo. cū in et dr̄ impers tis.i.expers ſine ꝑte. Ambro. ſuꝑ egiſippū. Vro p̄lio omnes implicabūtur nec erit nr̄a vlla regio veſtri impers decoris.

Imꝑſonale v̄bū a quo naſcat̄ habes ſuꝑ in tercia ꝑte in tractatu de v̄bo ca. de v̄bo imꝑſonali.

Imꝑtior tiris. Et imꝑtio tis.i.tribuere. donare. ꝑtez dare et ꝯpo. ab in ꝑtior tiris. vl̄ ꝑtio tis. ſm̄ antiq̄s. ⁊ facit ſupinū imꝑitū. et ꝓdu. pnl̄.

Impes tis. in impetus exponit̄.

Impetigo. ab impeto tis. deriuat̄ h̄ impetigo ginis. ſicca ſcabies ꝓminēs cū aſꝑitate et rotūditate forme vñ impetiginoſus ſa ſū.i.ſcabioſus. Et ꝯꝑat̄. vñ hec impetiginoſitas tatis.i.ſcabioſitas. et ꝓdu. impetigo pnl̄. in ntō ſed in obliq̄s eā cor.

Impetro tras traui. ꝯpo. ab in et patro tras. mutato a in e. et ē v̄bū actiuū. et cor. pe. naturalit̄. et ē impetrare exorare. qd̄ petit̄ obtinē in petitōe effectū habē.

Impet⁹. ab impeto tis dr̄ h̄ impes tis. et hic ipet⁹ tus tui. in eodem ſenſu. vñ impetuoſus ſa ſū.i.furibūdus cū impetu oīa faciēs. ⁊ ꝯꝑat̄. vñ impetuoſe ſius ſime. adu. et hec impetuoſitas tatis.

Impiger gra grū. cor. pi. naturalit̄ et ꝯponit̄ ab in et piger. et ē impiger nō piger.

Impingo gis īpegi īpactū. et ꝯpo. ab in et pāgo gis. qd̄ ē iūgo vl̄ impello. Et ſcias ꝙ impingere inuenitur ꝓ ceſpitare. et in hac ſignificatiōe ē neu. vñ Prou. iiij. Et pes tu⁹ nō impinget. Inuenit̄ etiā ꝓ impellere. et ſic ē actiuū. vñ Eccli. xiij. Nō īꝓrobꝰ ſis ne īpingarꝫ. Inuenit̄ etiaꝫ impinguo guas guaui. et ſcribit̄ ꝑ u. in vltima ſyllaba.

Impius. Ex in et pi⁹ ꝯpo. impi⁹ pia piū. q̄ ſine pietate ē. Et ponit̄ ꝓ infideli iniquo. q2 nō ē equ⁹. ſ. ineq̄lis ⁊ ꝑauis oꝑibꝰ maculat⁹. et oīs impi⁹ eſt iniquus. ſ. non ecōuerſo. et ꝯꝑat̄ ꝑ ſuppletiōem impius magis impi⁹ impijſſim⁹. vñ impie magꝭ impie impijſſime. et h̄ impietas tatis. Et impio impias.i.impia agere vl̄ impiū facere. vñ Prudēti⁹ in li. hymnoꝝ At q̄ inq̄natū vicijs corꝑ impiauit. Et ſcias ꝙ iſta ꝯpoſitio ē recipiēda. Iſte lapis ē nō pius. nō tamē ē impius. q2 cū dico nō pi⁹ nō venit ꝑ appoſitiōem et p̄uat tm̄. ſed impius p̄uat ⁊ ponit ſicut dixi in tercia ꝑte in ca. de figura nominis.

Implano nas naui nare.i.decipe vel in errorē ducere vñ Eccle. xv. Nō dicas ille me implanauit ⁊ cōponit̄ implanare. vt dicūt q̄dā ab in et planos. qd̄ ē error vl̄

Imploro ras raui .ex in et ploro ras cōpo. vagatō. et ē implorare. rogare. querere. vl̄ impetrare. ⁊ ē v̄bū actiuū et ꝓdu. plo. ſm̄ hug. Pap̄. vo dic̄. Implorat cū fletu inuocat vel rogat ingrit.

Implumis. Pluma ꝯpo. cū in et dr̄ h̄ ⁊ h̄ implumis et h̄ me.i.ſine pluma. ſine barba ⁊ ꝓdu. plu. vñ Ouid. Implumes calue puer cetuſqꝫ fuerunt.

Impluuiū uij.i.lauariū. guttatoriū ꝑ qd̄ decidit pluuia in domū. ⁊ dr̄ ab impluo is.

Impolit⁹ ta tū. dr̄ inornatus nō cōplanatus. nō ſculptus et ꝯpo. ſm̄ q̄ſdā ab in et polio lis. ⁊ ꝓdu. li.

Impomētū ti. ge. neu. ē id qd̄ extremi⁹ in cena ponit̄. ſicut ſunt nuces ⁊ poma. et dr̄ ab impono nis.

Impono nis. ex in et pono nis. ꝯpo. et ē imponē iniūgere vel inculpare. vl̄ imputare. vl̄ intus ponere. ⁊ tūc facit p̄teritū in ſui ⁊ ſupinū in ſitū. Itē imponere.i.decipe. et tūc ꝯſtruit̄ cū dtō. vt impono tibi.i.decipio te Geñ. xxix. Quare impoſuiſti mihi. et tūc facit ſupinū in ſtū. ſ. impono ſui. ſtum.

Importitor toris. maſ. ge. q̄ portas facit ab in et portitor ꝯpo. ⁊ cor. ti.

Importo tas. in porto tas exponit̄.

Importun⁹ na nū. ꝯpo. ab in et portun⁹. et dr̄ importun⁹ infeſtus. ꝓteruus. inq̄etus. q2 nō habeat portum i. quietē. q̄ſi ſine portuno. Vñ importuni dicunt̄ q̄ in naufragiū cito ferūt̄. et ꝯꝑat̄. vñ hec importunitas tatis.i.infeſtatio. inq̄etudo et importuno nas.i. infeſtare. inq̄etare.

Importuoſus ſa ſū. locus vacu⁹ portibꝰ. ab in et portuoſus. et ꝯꝑat̄ importuoſior ſim⁹. vñ h̄ importuoſitas tis.

Impos tis. cō. ge.i.impotēs q̄ votū ſuū ad effectū deducere nō pōt. et ꝯpo. ab in ⁊ pos tis.

Impoſtor ab impono ſui. īpoſitū ꝓ decipio deriuat̄ h̄ impoſtor ſtoris.i.deceptor q̄ male agit. et inde īpoſtorius ria riū.i.deceptori⁹ ria riū. et impoſtus ſta ſtuꝫ. in eodē ſenſu ſcꝫ deceptori⁹ mal⁹. ꝑuerſus. Statius thebaidos. Mēs cunctis impoſta manet. et hec impoſtura re.i.deceptio et ꝓdu. pnl̄. impoſtura.

Impoſtus in impoſtor vide.

Impotio tis tiui tire.i.diueſtire. vt impotiatis eū p̄bēda ſua.i.diueſtiatis. Et deriuat̄ ab impos potꝫ. et

Imp̄cor ab in ⁊ p̄cor ꝯpo. imp̄cor caris ca- cor. po. ri. catū. v̄bū deponē.i.execrari maledicere. Ponitur etiā aliqñ in bona ſignificatōe. vt iſte imp̄catur illi bona.i.valde rogat vl̄ adoptat. vñ imp̄cās tis. ge. oīs.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Gen̄.xxiiij. Impcātes pſpera et corripit pre. Hic nota ꝙ imprecatiões ſiue maledictiones que in ſacra ſcriptura inueniuntur. puta. Exurgat deus ⁊ diſſipē‑tur inimici eius ⁊ ꝯſimiles tripliciter pn̄t intelligi. vno mō p modū pnūciatiōis. nō p modū optatiōis. vt ſit ſenſus. Diſſipentur inimici tui. i. diſſipabuntur. Alio modo per modum optationis vt ſciliȝ deſiderium op‑tantis non referatur ad penam hominum. ſed ad iu‑ſticiam punientis ſm̄ illud. Letabitur iuſtus cum vi‑derit vindictam. quia nec ipe deus puniens letatur in perditione ipoꝝ impioꝝ vt dicitur Sap̄. j. Sed in ſua iuſticia. quia iuſtus dominus ⁊ iuſticias dilexit. Tercio modo vt deſiderium referatur ad remotionē culpe non ad ipam penam. vt ſcȝ peccata deſtruantur ⁊ homines remaneant. Sciendum eſt etiam ꝙ vt dic̄ Greg. in. iiij. morali. tractans illud Job. Et maledixit diei ſuo. Scriptura ſacra duobus modis maledictuȝ memorat. aliud videlicet quod approbat. et aliud qđ damnat. Aliter enim maledictum profertur iudicio iuſticie. aliter liuore vindicte. Maledictuȝ quippe iu‑dicio iuſticie ipſi pmo homini peccanti prolatum eſt. cū audiuit. Maledicta terra in operibus tuis. Iteȝ cū ad abraam dicitur. Maledicam maledicentibus tibi. Rurſum de maledicto quod non iudicio iuſticie. ſed liuore vindicte promitur voce pauli predicantis ad‑monemur qui ait. Benedicite. et nolite maledicere et rurſum. Neqȝ enim maledici regnum dei poſſide‑bunt. Deus ergo maledicere dicitur. et tamē maledi‑cere homo prohibet᷑. quia quod homo agit. malicia vindicte. deus non facit niſi examine et virtute iuſti‑cie. Cum ergo ſancti viri maledictionis ſententiam p‑ferunt. non ad hanc ex voto vltiōis. ſed ex iuſticie ex‑amine erumpunt. Intus enim ſubtile dei iudicium aſ‑piciūt. et mala foras exurgētia. quia maledicto debe‑ant feriri cognoſcunt. et eo in maledicendo non pec‑cāt. quo ab interno iudicio non diſcordant. Hinc eſt ꝙ petrus in offerentem ſibi pecuniam ſymonem ſentē‑tiam maledictionis intorſit dicēs. Pecunia tua tecuȝ ſit in pditiōȝ. Qui. n. non ait eſt ſed ſit. non in indica‑tiuo ſȝ in optatiuo modo ſe hoc dixiſſe ſignauit. Hinc helias duob⁹ qnq̄genarijs ad ſe venientibus dixit. Si homo dei ſum deſcendat ignis de celo et cōſumat vos. Quorum vtrorumqȝ ſententia quanta ſeuerita‑tis ratione conualuit. terminus cauſe monſtrauit. Nā ⁊ ſymon eterna perditione interijt. et duos quinqua‑genarios deſuper veniens flama conſumpſit. virtus ergo ſubſequens teſtificatur qua mente maledictiōis ſententia promitur. Cum enim ⁊ maledicentis inno‑centia pmanet. et tamen eum qui maledicitur vſqȝ ad interitum maledictio abſorbet. ex vtriuſqȝ partis fine colligitur. quia a bono et intimo iudice in reum ſentē‑tia ſumpta iaculatur.

Impſentiarum. i. in preſenti modo. et poteſt eſſe pars compoſita. et erit aduer. tpis. Gen̄. l. Sicut impreſen‑tiarum cernitis. Poteſt etiam eſſe aduer. loci. ſm̄ qſ‑dam. et tunc impreſentiarum idem eſt quod in pn̄ti.

Imprimo mis. ſi ſum. ex in et premo mis. cōpo. ⁊ ē im‑primere valde pmere. Vel imprimere. i. infigere. et eſt actiuū. ⁊ cor. pri.

Improbulus la lū. pn̄ᷓ. cor. i. aliquātulū improb⁹. ⁊ de‑riuatur ab improbus.

Improbus. pbus ꝯpo. cum in. et dicitur improb⁹ ha‑bū. i. nō probus. vel inſatiabilis. importunus. pſeuerās vn̄ Labor improbus omnia vincit. et dicitur improb⁹ quaſi inſtās phibenti. et eſt etymo. et ꝯpatur. vn̄ im‑probe ſius ſime. aduer. et hec improbitas tatis. Et vt dicitur in Grecis. Improbus eſt aliquis verbis factiſ‑qȝ proteruus.

Impromptu. i. in manifeſto. ſed magis ſunt due ptes vide in promptus.

Improperiū. ab iproperō ras. qđ ꝯpo. ex in. ⁊ ppero deriuatur h̄ improperiū rij. i. ꝯuitiū dedec⁹. iniuria vł deriſio. Vn̄ in pſal. Improperia improperātiū tibi ce‑ciderūt ſup me. Jaco. j. Qui dat oib⁹ abundāter ⁊ nō improperat ꝙ deus dat ē bonitatis. ꝙ oib⁹ ꝯmunita‑tis. ꝙ abūdanter largitatis. ꝙ nō improperat. ē ſum‑me curialitatis.

Improuiſus ſa ſū. ex in et puiſus ꝯpo. ⁊ ē improuiſū qđ nō puidet᷑. ſȝ ſubito accidit qđ fit et pdu. ui.

Imprudēs pn̄ᷓ. pdu. in prudens vide.

Impubeo bes. in pubeo bis vide.

Impuber beris. pdu. pn̄ᷓ. exponit᷑ in puber.

Impubes bis. in puber vide et in pubis.

Impudēs. ex in ⁊ pudēs ꝯpo. et ē impudēs nō pudēs. nō verecūd⁹. cui pudor ⁊ pudicicia pcul ē. Dan̄. viij. Cōſurget rex impudēs facie. et cor. pu. vn̄ ouid. de ar‑te. Si doctus videare rudi. petulās ſiue pudēti.

Impudicus. Pudicus ꝯpo. cū in. et dr̄ impudic⁹ ca. cū. i. adulter obſcenus. Quidā tn̄ dicūt ꝙ impudicus ꝯpo. ab in. ⁊ podice. qȝ podicē. i. fetorē dicit q̄ turpitu‑dinē infert. Et cōpat᷑. vn̄ impudice ci⁹ ſime. adū. et h̄ impudicicia cie. et impudico cas. i. ipudicū facē. ince‑ſtare. Et ē actiuū. ⁊ pdu. di. Vn̄ ouid. epi. Ille cū pie‑tate mea pcibuſqȝ pudicis. Et ſcias ꝙ duplex ē impu‑dicicia. ſ. ſpūaᷓ et carnaᷓ. Spūaᷓ ē q̄ p delectatōȝ cogi‑tationū intus tm̄ agitur. Carnaᷓ ē q corpaliᷓ agit᷑ ſeu ꝯplet᷑. Fit aūt mltis mōis. Nā mō p viſuȝ. mō p audi‑tū. mō p tactū. mō p cogitatōȝ. mō p locutiōem. mō p opatōȝ. Talib⁹ fomētis nutritur ⁊ exercetur libido. ⁊ pōt aīa ſepari a deo.

Impulſus ſa ſū. i. valde pulſus. vł intus pulſus. ab im‑pello lis. dr̄. et hic impulſus ſus. ſubſtātiue.

Impunis. ab in et punio vł pena ꝯpo. impun⁹ na nū. et h̄ et h̄ impunis et h̄ ne. in eodē ſenſu. i. nō punit⁹. ſi‑ne pena. Et qn̄qȝ impunis dr̄ imunis. ⁊ inde ipune et impuniᷓ adū. et h̄ impunitas tatis. et ē impune ſine pe‑na. liber. ſine vindicta. vt Impune nō cedit. i. nō ha‑bet ſucceſſū. vł nō accidit ſine pena.

Impunitus ta tū. i. n̄ punit⁹. et ꝯpo. ab in ⁊ punio nis.

Impurus ra rū. i. nō pur⁹. et cōpaᷓ impur⁹ rior. ſim⁹. vn̄ impure rius. ſime. adū. et h̄ [illegible] npuritas tatis. ⁊ ꝯpo. ab in. ⁊ pur⁹. vł pōt ꝯponi ab [illegible] ⁊ puro as. Et ab impu‑rus. deriuaᷓ impuro ras. i. ipurū facē. et pdu. pu.

Imus ma. mū. i. deorſus. infimus.

I ante N

In ppoſitio qnqȝ ꝯſtruit᷑ cū actō caſu. aliqn̄ cū abla‑tiuo. aliqn̄ cū vtroqȝ ſiᷓ. Septē aūt mōis ꝯſtruit᷑ cuȝ actō tm̄. Sex cū ablatiuo tm̄. Trib⁹ cuȝ vtroqȝ indiffe‑rēt᷑ et ſic in vniūſo. xvj. mōis ꝯſtruit᷑ cū caſib⁹. Quo‑tiēs aūt in. ſignificat motū de loco ad locū ꝯſtruit᷑ cuȝ actō tm̄. vt vado in vrbē. vado in eccliam. ſi ſum ext᷑. Itē quotiēs in. ponit᷑ p ꝯtra. ꝯſtruit᷑ cū actō tm̄. vt va‑do in hoſtē. i. cōtra hoſtē. Itē in adulteꝝ dico. i. ꝯtra adulteꝝ. Itē q̄tiēs ſignificat indeťminatā infinitateȝ ꝯſtruit᷑ cū actō tm̄. vt in pſaᷓ. Dn̄s regnauit ineťnū. ⁊ iuſti imppetuū viuēt. Itē q̄tiēſcūqȝ in ꝯſignificat diu‑turnitatē cōſtruit᷑ cū actō tm̄. vt Viſio quā hic vides in longos dies eſt. et Iſte pphetiȝat in magna tempa et ibi. Vt inhabitem in longitudinem dierum. Item quotienſcunqȝ ad in ſubintelligitur vſqȝ conſtruitur cuȝ actō tm̄. vt Qui odit aīam ſuam in hoc modo in vitā eternā cuſtodit eā. i. vſqȝ ad vitam eternam. ⁊ ibi Scio cui credidi ⁊ certus ſum. quia potēs ē depoſitū meū ſuare in illū diē. i. vſqȝ ad illū diē. et vado in mon‑tē. i. vſqȝ ad mōtē. Itē q̄tienſcūqȝ in ponit᷑ p iuxta cō‑ſtruit᷑ cū actō tm̄. vt iſti contēdebant corā rege in hūc modū. i. iuxta hunc modum. et ibi Miſit ad ezechiam in hec verba. i. iuxta hec verba. Iteȝ q̄tienſcūqȝ in. po‑nit᷑ p ſup. ꝯſtruitur cū actō tm̄. qđ videt᷑ eſſe tm̄modo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cū liber oñdit ab aliq̄ exponi. vt Beda in matheū id ē
ſup matheū. Et ſic ſeptē modis ꝯſtruit̄ in. cū actō tm̄
Sex aūt mōis ꝯſtruit̄ in. cū ablatiō tm̄. Nā q̄tieſcūq̧
in. ſignificat motiōez ꝟ fieri in eodē loco ꝯſtruit̄ cū abla
tiuo tm̄. vt Milites currūt in ciuitate ego curro in cā
po. Itē q̄tienſcūq̧ in. ꝯſignificat ꝑmanētiā in eodē lo
co. vl' in re aliq̄. ꝯſtruit̄ cū ablatiuo tm̄. vt ſuz in domo
ſū in lecto. ſū in cogitatōe. dormio in lecto. Itē q̄tienſ
cūq̧ in ponit̄ ꝓ int̄ ꝯſtruit̄ cū ablatiuo tm̄. vt bñdicta
tu in mlieribꝫ. i. inter mulieres. et ibi. accepiſti dona in
hoibꝫ. i. int̄ hoīes. et ibi. In q̄bꝫ vocati eſtis vos. i. int̄
quos. Itē quotieſcūq̧ in. ponit̄ ꝓ intra ꝯſtruit̄ cū ab
latiuo tm̄. vt orō mea in ſinu meo ꝯuertet̄. i. itra ſinū.
meū. et ibi. Nec ꝯcluſiſti me in manibꝫ inimici. i. intra
man⁹. Itē q̄tieſcūq̧ in. ponit̄ ꝓ cū. ꝯſtruit̄ cū ablatio
tm̄. vt in baculo meo trāſiui iordanē. i. cū baculo meo.
Itē q̄tieſcūq̧ in ponit̄ ꝓ ante. ꝯſtruit̄ cū ablatiuo tm̄
vt Dirigat̄ dñe orō mea ſicut incenſū in ꝯſpectu tuo
i. añ ꝯſpectū tuūz. ⁊ ibi Hoc eſt mirabile in ocul' nr̄is
i. ante oculos nr̄os. Cū vtroq̧ caſu ꝯſtruit̄ indifferēt̄
Quotieſcūq̧ in ponit̄ ꝓ ſup. ꝯſtruit̄ cū actō. vt Lo
quet̄ pacē in plebē ſuā. i. ſup plebē ſuā. Cum ablatiuo
vt Miſit de⁹ filiū ſuū in terris. i. ſup terras. et ibi. Ia
cta cogitatū tuū in dño. i. ſup dñm. Itē q̄tienſcūq̧ in
ponit̄ ꝓ per. q̄ñq̧ ꝯſtruit̄ cū ablatiuo q̄ñq̧ cū actiō.
Cū actiō qñ ſignificat localē trāſitiōez vt aꝑite mihi
portas iuſticie et ingreſſus in eas. i. per eas. Cum abla
tiuo qñ notat adminiſtratōem. vt Multifarie multiſ
q̧ modis olim deus loquēs patribꝫ in ꝓphetis. i. ꝑ pro
phetas. Itē q̄tieſcūq̧ in ponit̄ ꝓ ad. ꝯſtruit̄ q̄ñq̧ cū
ablatiuo. q̄ñq̧ cū actiō. Cum actiō qñ localē motionē
deſignat. vt Impulit in lat⁹ tuū. i. ad lat⁹ tuū. et Ua
do in hoſtes. i. ad hoſtes. Cum ablatiuo. vt dñs erit in
latere tuo. i. ad lat⁹ tuū. ita dicit hug. ſ̄m aūt Ariſto.
ſic diſtinguūtur mōi de in. Nā ꝑmo mō dr̄ aliq̄d eē in
aliq̄. ſic pars integralis in ſuo toto. vt digit⁹ in manu
ꝑieſi domo. Secūdo mō ſicut totū integrale ē in ſu
is ꝑtibꝫ. vt dom⁹ ē in ꝑiete. tecto et fundamēto. Ter
cio aūt mō ſicut ſpēs in genere. vt hō in aīali. et vniū
ſale q̄libet inferius in ſuo ſuꝑiori. Quartus mod⁹
eſſendi in. dr̄ ſicut gen⁹ in ſpecie. vt aīal in hoīe. et
vnūq̄dq̧ diffiniēs in ſuo diffinito. Quintus modus
eſſendi in aliquo ē. ſic forma in materia. Et iſte q̄ntus
mod⁹ ſubdiuidit̄. q꞉ q̄dā ē forma ſubſtātial'. vt aīa eſt
forma ſubſtātial' hoīs. Alia aūt ē accidētal'. vt albedo
ē forma accidētal' hoīs. Et ꝑma eaꝝ dr̄ ꝓprie eē in. ſic
ē forma in materia. vt aīa in corꝑe. Alia dr̄ eē in. ſicut
accidēs in ſubiecto. vt albedo in ꝑiete. et calor in cor
pore. Sext⁹ mod⁹ eēndi in. eſt ſicut aliq̄d in ꝑma cau
ſa efficiēte. vt regnū in regēte. Septim⁹ modus eēndi
in. ē ſicut aliquid in fine. ſic virt⁹ in beatitudine. Octa
uus modus eēndi in. ē ſicut aliq̄d in vaſe. et vniuerſa
liter ſicut locatū in loco. Hos aūt octo mōs eſſendi in
diſtinguit Ariſto. in phiſica ſua. Boeti⁹ aūt aſſignat
nouē. q꞉ ſubdiuidit q̄ntū modū in duos. vt dictū eſt.

Inaffabilis affabil' ꝯpo. cū in. et dr̄ h̄ et h̄ inaffabilis
et h̄ le. inſuauis et auſterus ad loquēdū.

Inalto tas taui tare. i. in altū extollere. et ꝯpo. ab in ⁊
alto tas.

Inanimo as. aui are. i. valde animare. et ꝯpo. ab in. et
animo mas.

Inanis. ab in et van⁹ ꝯpo. h̄ ⁊ h̄ inanis et h̄ ne. q̄ſi in
uanus. i. valde van⁹. et ꝯpat̄. vn̄ h̄ inanitas tis. Et in
anio is. iui ire. i. inanez facere. adnihilare. euacuaē. de
ꝑmere. diminuere. et ē actiuū cū oībꝫ ſuis ꝯpo. et ꝓd.
a. Un̄ katho. Hoc faciūt ſtulti q̄s gloria vexat ianis.
et vt dicit Maxim⁹. differūt inane et vanū. q꞉ vanū ē
q̄cq̄d nullius ponderis aut ꝟtutis firmitate conſiſtit.
Inane eſt q̄cq̄d cū ſeculo ꝑnte deficiēs ad vitā nō trā
ſit eternā. Quicq̄d em̄ ꝓ carnali honore laborat̄ cor
ruptibili cum carne dilabit̄.

Inarro ras raui rare. i. in arrā ꝓ aliquo dare. et cōpo
nit̄ ab in et arro.

Inauris. ab in et auris. ꝯpo. inauris ris. i. anulus q̄ in
aure ꝑforata geſtatur. Itē inaures dicūt̄ filateria ydo
loꝝ. ſic dic̄ Gloſa. ſuꝑ Gene. xxv. a.

Incarcero ras. raui. i. in carcerez. ponere. et cōpo. ab
in et carcer ceris.

Incarno as aui are. ꝟbū actiuū. i. induere carnē. Un̄
incarnatus ta tū. A quo hec incarnatio onis. et cōpo.
incarno nas. ab in et caro carnis.

Incaſſū. ab in et caſſis ſis. ꝯpo. incaſſuz adū. i. fruſtra.
ſine cauſa. quaſi ſine caſſibꝫ. ſine q̄bꝫ venatio inanis ē.
Ul' ꝯpo. ab in et caſſū adūbio q̄litatis. ſ̄z hug. Pap.
etiā dicit. Incaſſū irritū. fruſtra īfructuoſe. ſine cauſa.

Incaſtratura re. dr̄ incauatura lignoꝝ ꝑ quā mutuo
ſibi copulāt̄. ſicut ptz in extremitatibus aſſeꝝ ꝯtinna
toꝝ. et dr̄ incaſtratura. q꞉ in eo q̄ſi in caſtro vniuntur
ligna et muniuntur.

Incauſtū ſti. in encauſtū exponitur.

Incedo ab in et cedo dis. ꝯpo. incedo dis. ſi ſum. de
re. i. ire. et ē nobiliū. et regit poſt ſe ntūm. vt incedo ſu
premus. Uide pleni⁹ de hoc in tercia ꝑte vbi agit̄ de
regimīe in ca. de nt̄o caſu.

Incenatus ta tū. i. nō cenat⁹. Dañ. vj. Et abijt. rex in
domū ſuam ⁊ dormiuit incenatus.

Incēdo dis. di. ſū. i. valde accēdē. ꝟbū actiuū ē. ⁊ cō
po. ab in et ſcādeo des. ſic ⁊ accēdo dis. ſuccēdo dis.

Incenis. ab in et cena ꝯpo. hic et hec incenis et h̄ ne.
q̄ſi ſine cena. i. ieiunus. et ꝓdu. pn̄l'.

Incenſū ſi. i. thus ab incendo dis dr̄.

Incentiuus. ab incendo dis. dicitur hic incentiu⁹ ua.
uum. et h̄ incentiuū ui. q̄ȯ incēdit vel eſtus libidinis.
et ꝓducit pn̄l'.

Incentor. ab incendo dis. dr̄ hic incentor toris. Un̄
dicit Iſiđ. Incētor dr̄ ab eo q̄ incēdit atq̧ inflamet.
et addit. Incētor ē qui praua ſuggeſtōe cor alioꝝ ſuc
cēdit. et ꝑſuadēdo inflamat.

Inceſſo ſis ſiui ſitū. ꝟbū actiuū. i. ꝓuocare ab incedo
dis. dr̄ vn̄ Boeti. Tu ſolebas inceſſire ꝑnte fortunā.

Inceſſus ſus ſui. i. itio ab incedo dis. inceſſū dr̄.

Inceſtus. Caſt⁹ vel ceſton ꝯpo. cū in et dr̄ inceſt⁹ ſta.
ſtū. quaſi incaſt⁹. q̄ cū moniali. cōſanguinea vel ꝟgīe
ꝯcūbit. vn̄ hoc inceſtum ſti. Et inceſtus ſtus ſtui talis
coit⁹. illicit⁹ ⁊ iceſto ſtas. ꝟbū actiuū. i. taliter īpudica
re ſ̄m hug. Uide in raptus.

Inchoatiuū ꝟbū deſinit ī ſco. et ſignificat initiū act⁹
vel paſſionis ſui ꝑmatiui. vt pleni⁹ dixi in tractatu de
ſpeciebꝫ ꝟboꝝ in ca. de ꝟbo inchoa.

Iochoo as. aui are atū. i. inciꝑe. Un̄ inchoatus ta tū.
id ē inceptus. Un̄ inchoatio onis. i. inceptio. Itez ab
inchoo inchoatiuus ua. uū. i. inceptiuus.

Incido dis di. dere. ſuꝑ. caret. i. in aliq̄ ꝑte cadere. vn̄
in Luca. x. c. f. Incidit in latrones. ⁊ ꝯpo. ab in ⁊ cado
dis et cor. ci. Itē inuenitur incido dis di. ciſum. dere.
q̄ȯ cōpo. ab in et cedo dis cidi. et ꝓdu. ci. vbiq̧. Un̄
ꝟſus. Qui putat incidit. īcidit ille cadens.

Incieo cies ciui citū. i. vocare. ꝯmouere. ꝓuocare. ab
in et cieo cies ꝯpo. Itē dr̄ icio cis. ciui. citū. ab in ⁊ cio

Incincta cte. fe. ge. i. ꝑgnās q̄ſi ſine cictu. q꞉ ꝑ cis.
cingi fortit̄ vter⁹ nō ꝑmittit. et ꝯpo. ab in ⁊ cigo gis.

Incio cis. exponitur in incieo cies.

Incipio pis. cepi ceptū ab in ⁊ capio pis ꝯpo. et corr.
ci. Inuenitur etiā incipit ꝟbū īꝑſonale. Nota q̄ ſūt
q̄dā ꝟba impersonalia nō ſimpl'r. ſ̄ ex adiūcto. q̄ ſe
quūtur ꝯſtructiōes illoꝝ ꝟboꝝ īꝑſonaliū q̄bꝫ adiun
gūtur. ſ. incipit. ſolet. debet. deſinit pōt. vt Socratis
incipit intereſſe legere. ſic Plenius dixi in tercia ꝑte
vbi egi de ꝟbis in caꝑ. de ꝟbis impersonalibꝫ.

Incircūſcriptus ꝑta. ꝑtū. i. termino carēs. q̄ circūclu
di neq̄t. et deriuat̄ ab icircūſcribo. bis. Et ſcias q̄ ꝑ

ꝓꝑie corpus a loco circūſcribit᷑. Aīa ꝟo vel angel⁹ nō
circūſcribūt᷑ ꝓꝑie et abſolute loquēdo. tñ reſpectu dei
⁊ angel⁹ corpus dr̄ ⁊ circūſcribit᷑. vñ dic̄ Grego. Et
mittunt᷑ igit᷑ angeli ⁊ aſſiſtūt. qꝛ et ſi circūſcript⁹ ē an-
gelicus ſpūs. ſumm⁹ tñ ſpūs ipe ꝗ deus ē circūſcriptus
nō ē. Angeli itaqꝫ miſſi ante ipm ſunt. qꝛ quolibꝫ miſ-
ſi ꝟeniāt intra ipm currūt. Proprie tñ angelus in loco
nō dr̄ eē niſi diffinitiue. qꝛ ita ē ī vno loco ꝙ nō ē vbi-
qꝫ vel in pluribꝫ locis. Sed deus vbiqꝫ ē eſſentialit᷑. ꝑ-
ſentialiter et potentialiter.

Inciſiuus ua nū. i. nō in tꝑe ſectus. vl̄ immatur⁹ vl̄ ſu-
perfluus. et deriuat᷑ ab incido dis. Hora. in odis. Et
gaudet inciſiua decerpens pira. et hoc inciſiuū ui. pōt
dici ſubſtātiue ſupfluū illō qd̄ incidit᷑ de aliqua mate
ria. vide etiā in ꝓficuus.

Incito tas. ꝯpo. ab in et cito tas. vide in cito tas.

Inclemēs. ab in et clemēs ꝯpo. inclemēs tis. ge. omnis
vñ hec inclemētia tie. et dr̄ inclemēs. inexorabil᷑. crude
lis. īmiſericors. impius et ꝓdu. cle. Vñ in aurora dicit᷑
Donec honorat eas ſummi clemētia regis.

Inclino ex in et clino nas ꝯpo. inclio as aui are. qˢi in-
tus clinare. i. reflectē. vñ h̄ ⁊ h̄ inclinis et h̄ ne. ⁊ inclin⁹
na nū. idē. et hoc inclinatoriū rij. et ꝓdu. cli. inclino. vñ
in Aurora dr̄. Tūc caput inclinat emiſſus ſpūs exit.

Inclitus ta tū. pnl̄. cor. in clitus exponit᷑.

Includo dis. in claudo dis exponit᷑.

Inclunior aris atū. i. ꝯcubitū pati. ⁊ ꝯpo. ab in ⁊ clu-
nis. Inuenit᷑ etiā inclunio as. ꝟbū actiuū. ꝑ clunes in-
curuare vel eleuare.

Incluſor ſoris. maſ. ge. et h̄ incluſoriū rij. dr̄ ille qui vi
cinoꝝ claudit pecora ꝓ forefacto. et dr̄ ab icludo dis.
ſm hug. Incluſor etiā pōt dici ꝗ aliq̄d includit ſicut
aurifaber qui includit gemmā in anulo. et ꝓdu. penl̄.
incluſor tā in ntō ꝙ gtō.

Incola le. Ab incolo lis dr̄ h̄ ⁊ h̄ icola le. cō. ge. ⁊ cor.
pnl̄. i. aduētici⁹. Incola. n. nō indigenā. ſꝫ aduenā deſi
gnat. vide in inquilinus.

Incolat⁹. ab incola dr̄ h̄ incolat⁹ tus tui. i. inhabitatō
vl̄ māſio. Vñ ꝓpheta. Heu mihi qꝛ incolat⁹ me⁹ ꝓ-
longatus eſt. i. inhabitatio. peregrinatio. manſio.

Incolo lis. in colo lis exponit᷑.

Incolumis. ab in ⁊ columis. vel colūna ꝯpo. h̄ ⁊ h̄ in-
columis ⁊ h̄ me. idē qd̄ columiſ. Et ē ibi in nō ꝑuatiuū
ſꝫ augmētiuū et intētiuū. qˢi valde erectus fortꝭ ſtabil᷑
alacer. Et ꝯpat᷑. Vñ h̄ incolumitas tatꝭ. i. ſanitas ala-
critudo.

Incomicō cias. in comiciū cij. exponit᷑.

Incomodo das. in comod⁹ exponit᷑.

Incōpetēs. Cōpetēs ꝯpo. cū i. ⁊ dr̄ incōpetēs tis. ge.
om. i. ꝯueniēs et ꝯpat᷑. incōpetētior. ſim⁹. vñ hec in-
cōpetētia tie. i. incōuenietia. et cor. pe.

Incōplexus. Ab in et ꝯplexus ꝯpo. incōplexus xa xū.
i. nō cōplexus. Vñ a dyalecticis termin⁹ cōplex⁹ dicit᷑
qui cōſtat ex plurib⁹ dictiōibꝫ. vt hō albꝫ. Terminus
ꝟo incōplexus dr̄ ille qui vnica dictōe ꝯtēt⁹ ē. vt hō.

Incōcinus. ab in ⁊ ꝯcinus ꝯpo. incōcin⁹ na nū. i. incō
gruus. nulli ꝯcors. in quo diſcordāt mores int᷑ ſe ⁊ ab
alijs. et ꝯpatur incōcinus nior ſim⁹. vñ incōcine nius
ſime. adu̍. ⁊ h̄ incōcinitas tatis.

Incōditus. i. incōpoſit⁹. inordinat⁹. ipolit⁹. rudis. ſm
Pap̄. et ꝓdu. pnl̄. Itē pōt eā corripe. ſicut ꝯdit⁹ pōt
corripi ⁊ ꝓduci in pnl̄. vide in cōdit⁹ ⁊ in interiectio.

Incōiugus. exponit᷑ in cōiugus.

Incōſult⁹ ta tū. exponit᷑ in cōſultus.

Incōſutil᷑. A ꝯſuo is. deriuat᷑ h̄ et h̄ ꝯſutil᷑ et h̄ le. qd̄
cōpo. cū in. et dr̄ h̄ ⁊ h̄ incōſutil᷑ et h̄ le. pnl̄. cor. Joh.
xix. Erat aūt tunica incōſutilis. i. cū paucis ſuturis vt
eēt minoris ſumpt⁹. Paupes. n. ſolēt quāto min⁹ pñt
pannos diuidē. ⁊ paucas partes facē. vt fortiora ſint
indumēta. et minoris ſumptus. Quidā ꝟo ſic expo-
nūt. Incōſutil᷑. i. ſine ſutura acus. ſꝫ reticulato oꝑe fa-
cta. et iō apte ſcindi nō poterat. ſꝫ nō eſt veriſile ꝙ iſta
tunica tāte eēt artis. cū xp̄c. paup eēt et ſūme humilis
Erat aūt cōtexta deſup. i. ꝑ totā ꝑtē ſuperiorē habe-
bat pannū ex trāſuerſo deſup poſitū ad modū corri-
gie in pellicijs vt fortior eſſet. Criſ. ſic dicit. Duplex
erat iſta tunica ꝑ totū. i. duplicato panno ſm morem
paleſtine regionis. vbi paupes habēt tales veſtes cau
ſa fortitudinis. Quidā aiunt allegoriā per iſtud oñdi
quoniā nō ſimpl᷑r hō erat ꝗ crucifixus erat. ſꝫ deſup
deitatē habebat. Quidā ipā ſpēm tunice aūt euāge
liſtā hiſtorice deſignare. qꝛ. n. in paleſtina duos pan-
nos ꝯmittētes ita ſubtexerūt indumēta. oſtēdit Joan
nes quoniā talis erat tunica ex his qꝛ deſup ſubtexta
Iſta tunica fert᷑ a beata ꝟgine ipi xp̄o in infantia fa-
cta. ⁊ aptata fuiſſe. et creuit cū ipo creſcēte. Qd̄ nō de
bet eē incredibile. cū ſile miraculū contigerit filijs iſrl̄
in ſolitudine. vt habet᷑ Deutro. c. viij.

Incōtaminat⁹ ta tū. et dr̄ impollut⁹ icorruptus. non
deturpatus nō ꝯtamiat⁹. Et ꝯpo. ab in ⁊ ꝯtamiatus.

Incontinens tis. ge. omnis. i. nō continens. ab in ⁊ cō-
tinens. vnde hec incontinentia tie. i. non cōtinentia. vi
de in cōtineo nes.

Increpo pas pui. et increpaui inuenitur et cor. cre. vi-
de ſupra in crepo crepas.

Incuba be. cō. ge. pnl̄. cor. ꝗ vel que ſꝑ incūbit vel in-
cubat. Et dr̄ ab incu bo bas. vl̄ ab incūbo bis.

Incubi vl̄ incubones idē quod piloſi. quidā demo
nes ſunt. Vide in piloſus. et cor. pnl̄. incubi. ſꝫ incubo
nes eam producit.

Incudine⁹ nea neū. quod ꝑtinet ad incudem et deri-
uatur ab incus incudis.

Inculco. ab in ⁊ calco cas. ꝯpo. inculco cas caui. care.
valde calcare. intus calcare. ꝟba iterādo multiplicare
iactare et cōuertitur a. ſimplicis in u.

Incūctanter adu̍. i. dubitanter ſm Pap̄.

Incuria. i. negligētia ab eo ꝙ cure nō ſit ſm pap̄.

Incurſo ſas. ꝟbū frequētatiuū. et formatur ab incur
ſu ſup̄. de incurro ris. u. mutato in o.

Incus. ab in ⁊ cudo dis. deriuatur hec inc⁹ cudis. i. in-
ſtrumētū illud ſup qd̄ fabricatur. quia in ea cudit᷑ ali-
quid. i. feriendo ꝓducit᷑. Veteres eīn nō incudē ſed
intudē vocabāt. quia in ea metallū tundat᷑. i. tendatur
Vñ intudis dr̄ malle⁹ a tundēdo. i. tēdēdo. Et ꝓdu.
tu. ſicut cudo dis. vide incudo dis.

Incuſo ſas. exponit᷑ in accuſo ſas.

Indago gas gaui gare. i. inquirere inueſtigare. vñ h̄
indago ginis. inueſtigatio. inquiſitio. et ꝓdu. ga. Vñ
theodolus. Nec cuiqꝫ hoīm dedit indagare ſepulcrū
Et vr̄ in h̄ ꝟſu h. vim habere lr̄e.

Inde adu̍. deriuat᷑ ab in. Et ꝯpo. deinde. exinde. ꝑin-
de. ꝓinde. ſubinde. Et differūt. qꝛ exinde et deinde et
ſubinde aduerbia ſunt loci. vel ordinis. Perinde adu̍.
ſimilitudinis vel qualitatis. i. taliter ꝓinde ē coniun-
ctio illatiua. i. igitur. Inuenitur tamē qñqꝫ aduer. loci
vel ordīs. et iſta qñqꝫ apocopant᷑ exin. ꝑin. ſubin. ꝓin
dein. ꝑ exinde deinde. ⁊c. Et ſcias ꝙ oīa cōpoſita ab
inde deberent acuere pnl̄. iuxta regulā iſtam. Si aliq̄
ꝑpoſitio ꝯpōit᷑ cū adu̍. habēte pnl̄. lōgā. tūc ipſa pnl̄.
debꝫ acui. vt alōge. delōge abit⁹. excepto vno ſolo ad
uerbio ſcꝫ inde. qd̄ ſi cōponat᷑ cū ꝑpoſitiōe. tūc ipſa
añ pnl̄. acuēda eſt. vt exinde deinde ꝓinde ⁊c. ita dicit
hug. De hoc vide in ſcda ꝑte ī impedimētis accētus
in ca. de impedimēto diſtinctiōis.

Indecor coris. in decor coris vide.

Indefeſſus ſa ſū. i. ifatigabil᷑. vel ideficiēs ſm Pap̄.

Indēno nas. naui nare natū ꝯpo. ab in et dāno nas.
et mutatur a. ī e. et ē idemnare ñ damnare. idem nē fa
cere. vel oſtēdere. vñ indemnatus ta tū. et hic et hec in-
dēnis et hoc ne. i. ſine dāno vl̄ damnatōe. ſ. nō damna
tus. vñ idemniter aduer. et hec indemnitas tatis. pro-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſper. Indemnis.ꝓpriū ſeruat ſapiētia cēſum.
Indeptꝰ ta tū.i.adqſitꝰ. In indipiſcoꝛ ē.
Indetōſus ſa ſū.i.nō detōſus.ab in ⁊ detōſus.
Index ab indico cas.dr̄ hic ⁊ hec et hoc index cis.q̄ indicat vn̄ hoc indiciū cij. Index etiā dr̄ penultimꝰ digitꝰ .ſ. collateralis pollici.qꝛ eo indicamus.et tunc ē tm̄ maſ. ge.et coꝛ.di.
India die.quedā regio. Inde indꝰ da dū.⁊ indicꝰ ca. cū.gentile. Vn̄ et quoddā genꝰ coloris dictū ē indicū qꝛ in indicis calamis inuenit̄ ſpuma adherēte limo.et eſt coloris cianei mixturā purpurei ceruleiq̄ʒ mirabilē reddēs.et indicꝰ ci.q̄dā lapis albꝰ Job.xxviij.di. Nō cōferetur tinctis indie coloribꝰ. Et ſcias ꝙ indie tres eē ab hiſtoriogꝛ̄phis aſſerūt̄. Prima ē q̄ ad ethiopiā ʒ mittit. Scd̄a q̄ ad medos. Tercia q̄ finē facit. In hac ingreſſus ē bartholomeꝰ apoſtolus.
Indicēs.in dico cis vide.
Indico cas.pnl̄.coꝛ.in dico cas ē.
Indico cis.pnl̄.ꝓdu.in dico cis ē.
Indictio.ab indico cis deriuat̄ hec indictio onis.i.edictio.vl̄ annūciatio.ſiue edictū. Hic pōt q̄ri q̄d ſit indictio.et ad q̄d ſit īuēta.et vn̄ īoleuit ꝯſuetudo vt indictiōes vocarētur.et vbi ſumāt exordiū.et q̄lit̄ indictio poſſit inueniri. Indictio ſolʒ appellari indictionū cyclus.i.q̄ndecim annoꝝ tp̄s. Q̄n̄q̄ʒ etiā indictio appellatur quilibet annus illius tp̄is.vt pmꝰ annꝰ dicat̄ pma indictio.ſcd̄us ſcd̄a.terciꝰ tercia.⁊ ſic ꝑ ſingulos annos.ſic vſq̄ʒ ad q̄ndecimū annū.indictiones veniētes rurſus ad pmū anni pncipiū reuoluūtur. Q̄n̄q̄ʒ eciā dicebatur olim indictio illud tp̄s in q̄ cōſilia tributa ꝑſoluebātur romanis.ſ.ſpaciū annoꝝ q̄nq̄ʒ. Indictiones inuēte ſūt ad notandū q̄ tp̄e aliq̄d ſit actū. Et inoleuit tal̄ ꝯſuetudo a romanis.et tal̄ appellatiōis ratio ab eis ſumpſit exordiū. Romani.n.debellato orbe ⁊ ſibi tributario facto triplicē ordinē tēpoꝝ ad triplex genus tributoꝝ ꝑſoluēdū ꝓſcripſerūt. Erat.n.edictū in vniuerſos ditioni eoꝝ ſubditos.vt ſꝑ infra q̄ndecim annos auro.vel argēto.ere.ferro.ſoluerēt tributa.⁊ hoc tali ordine. Cōſtituerāt.n.ſic romani.vt pmo q̄nquēnio ſoluerēt auꝝ et argētū ad ſuſtētādā rempublicaʒ Et ita illi q̄nq̄ʒ anni dicebātur pma indictio. Deinde in alio q̄nquēnio.i.in alijs q̄nq̄ʒ annis ſoluerentur es.et hmōi metallūʒ ad faciēdas imagines illuſtribꝰ viris q̄ ꝓmeruerāt.⁊ ad depingēda foꝛtia facta eoꝝ vt eēnt in mēmoria. Vn̄ finitis pmis annis in pncipio ſexti āni fiebat edictū vt deinceps ſoluer̄ es.et iſti q̄nq̄ʒ āni dicebātur ſcd̄a indictio. In tercia indictiōe ſoluebatur ferrū ex q̄ fiebāt arma ad debellādos hoſtes.vn̄ finita ſcd̄a indictiōe in pncipio vndecimi āni fiebat edictum vt in illis q̄nq̄ʒ ānis ſoluer̄ ferꝝ. Vltra aūt nūerū q̄ndecim ānoꝝ nō ꝓcedebāt.⁊ appellatūʒ ē hoc tp̄s q̄ndeciʒ ānoꝝ indictio vna.vel indictionum vnus cyclus.in q̄ plenarie mūdꝰ expleuit.q̄d a romanis indictū erat.ſicut aūt romani actiōes ſuas notabiles ꝑ indictiones ānotauerūt.et ſic eccl̄ia romana adhuc ſpūalia ꝑſoluens tributa notabilia facta ꝑ indictiōes ꝯſueuit annotare. Vn̄ adhuc ſingul̄ annis paſcali feſto cū āno dn̄ice incarnatiōis in cereo ānotat̄ ānus pn̄tis indictionis. Anni ſiq̄dē ab incarnatiōe dn̄i indictio ēt ⁊ epacte ⁊ ꝯcurrētes. Nomē ēt ⁊ tp̄s pncipis ī paſcali cereo ānotāt̄. Cereꝰ aūt renouatꝰ et illuminatus ſignificat xp̄m reſurgētē a mortuis ī carne gl̄ioſa.ſplēdore diuinitatis illuſtratū. Cera.n.carnē xp̄i deſignat et lumen deitatē. Anni ḡ dn̄i ⁊c̄.ꝑdicta ī cereo cōſcribūt̄.q̄niaʒ actiōes hoīm et ſucceſſiōes tēpoꝝ ex xp̄i diſpoſitiōe ordināt̄. Sumit aūt cyclꝰ indictionū exordiū ab octauo kalēdas octobris ſupple ſm̄ antiq̄s. Indictōʒ aūt ſic inuenire poteris. Sume ānos dn̄i et q̄tq̄t fuerint ī pn̄ti āno.his adde tres ānos q̄ ꝓceſſerāt de indictiōe illa in q̄ natꝰ ē dominꝰ. Natus.n.ē dn̄s ī tcia īdictiōe ſiue ī tercio āno cycli indictionū.et totā illā ſumā ꝑtire ꝑ q̄ndecim.⁊ q̄t anni remāſerint.ipa ē indictio preſētis āni.et ſi nihil remāſerit.eſt īdictio q̄ndecima.et poſtea redit ad caput.quia indictio nō excedit q̄ndecim ānos. De hoc tales tradūtur ṽſus. Si tribꝰ adiūctis dn̄i diuiſeris ānos. Per ter q̄nq̄ʒ datur indictio certificata. Si nihil excreſcit.q̄ndena indictio currit Sed hic nota ꝙ āni dn̄i renouātur ī kalendis ianuarij.ſiue in natiuitate dn̄i.ſʒ īdictio renouatur ī octaua kl̄as octobꝛ̄.⁊ ſic āni dn̄i ꝓcedūt nouē mēſibꝰ.vn̄ vſꝰ Mēſibꝰ hāc nouē dn̄i ꝓcurſitat annꝰ Et idō ſi ꝯputas vl̄ q̄ris īdictiōʒ a natiuitate vſq̄ʒ ad octauas kalēdas octobris.iūgas tm̄ duos ānos ānis dn̄i.⁊ ſi queris de ea ab octauo kl̄as octobris vſq̄ʒ ad natiuitatē dn̄i iūgas ānos tres. Nota inſuꝑ ꝙ indictio in alijs ſignificatōibꝰ inuenit̄ a ꝓdictis.ſicut in.iiij. Reg.c.v.vbi dicit̄ Et erat indictio trigintamilia viroꝝ.i.ſumma eoꝝ q̄ indicebant̄.vel dic ſicut exponitur in hiſtorijs.ꝙ forte indictio eſt ibi determinata hoīm collectio.ſicut eſt cohors et legio. Itē īdictio ꝓ exactiōe vel ꝓcepto grani vel intolerabili ponit̄ in.ij.li. Eſd.ca.xx.vbi dicit̄. Nec vlla alia indictio irroget̄ ⁊c̄. Itē īuenit̄ indicio caſus ablatiui.huius nomis indiciū cij.ſʒ tunc ſcribit̄ ſine t.et coꝛ.antepnl̄. Vn̄ ouid.epi. Emiet indicio ꝓdita flama ſuo.
Indictus.ab indico cis.deriuatur indictꝰ ta tū.i.ꝓcepꝑtū vl̄ ānūciatū.vn̄ Eſd.ij.li.ca.iiij.a. Sʒ nec īdicto,i.nōdū imꝑato vl̄ ānūciato.
Indicus ca cū.pnl̄.coꝛ.in india exponit̄.
Indifferēs ab in.et differēs ꝯpo.hic et hec ⁊ hoc indifferēs i.nō differēs.ſine dr̄ītia.idē vel ſilis.et cōꝑat̄.vn̄ īdifferent̄ tius ſime.adū.et hec indifferētia tie.i.idētitas vl̄ exp̄ſſa ſilitudo.
Indigena ne.cō.ge.pnl̄.coꝛ.vide in inq̄linꝰ.
Indigeo.ab in et egeo ꝯpo.indigeo ges gui.d.inꝑpoſita.⁊ e.mutato in i.coꝛ.et dicit̄ indigere q̄ſi valde egere.vel intꝰ egere. Vnde īdigēs tis.et a dtō indigenti.addita a.fit hec indigentia gentie.id eſt paupertas.egeſtas.
Indiges ab indigeo es.deriuat̄ hic ⁊ hec indiges tis.id eſt deificatus. Proprie quidem indigetes dicūtur de hominibꝰ facti dij et immortales.et dicuntur indigetes ꝑ cōtrariū ab indigeo es.quia nullius rei indigeant.vn̄ et quilibet dij dicūtur q̄nq̄ʒ īdigetes.ſʒ improprie ⁊ abuſiue.vel īdigetes dicūtur q̄ſi inter deos agētes.i.cōuerſātes.vel q̄ſi de die in diē agētes.i.ꝓficientes.vel quaſi numeꝝ dieꝝ augētes.vel q̄ſi inde geniti.i.ex t̄ra. Ge.n.terra dr̄. Sʒ omnes iſte ſūt etymologie ⁊ deriuat̄ ab indigeo es.vt dictū ē.vl̄ indiges ſm̄ q̄ſdā dr̄ ab indigito tas. Et dicebāt̄ īdigeites rei apud antiquos q̄s nominare nō audebāt.
Indigetes.ī indiges get̄.exponit̄.
Indigeſtꝰ ta tū.exponit̄ in digeſtꝰ.
Indigito as.ī digitus exponit̄.
Indignꝰ na nū.ī dignꝰ vide.
Indiguus a um.pnl̄.coꝛ.i.īdigēs.ab indigeo es.deri.
Indipiſcoꝛ eris.indeptus ſū.i.adquirere.et cōponit̄ ab in ⁊ adipiſcoꝛ.
Indiſcretus a.um.id ē inſipiēs.nō facūdꝰ.nō eloq̄ns
Indiuiduꝰ a um.ab in et diuiduꝰ ꝯpo.indiuiduus a um.vn̄ hec indiuiduitas tatis.et ſcias ꝙ indiuiduū dicit̄ tribꝰ mōis.vel carētia ꝑtiū.vt athomꝰ.vl̄ duricia vt adamas.vl̄ qꝛ ꝑ inferiora ſue nature philoſophice diuidi nō pōt.vt ſocrates.
Indo ab in et do ꝯpo.indo dis.didi ditū.indere.i.imponere.imittere.inſerē.inferre.indicere.inducere.ſiue foꝛas emittere.et dr̄ indere q̄ſi intus dare.
Indocil̄.ab in et docil̄ cōpo.hic ⁊ hec indocil̄ et hoc le.pnl̄.coꝛ.i.nō docil̄.qui nihil diſcere pōt. Sʒ īdoctus ta tū.dr̄ qui nōdū diſcit.ſʒ tn̄ diſcere pōt.
Indoctus.in indocil̄ exponit̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Indoles ab in ⁊ dolus dr̄ hec indoles lis.pnl'.cor.q̄ſi ſine dolo.i.etas iuuenil'.igeniū.origo.ꝓgenies.ꝓprie tñ indoles ē ſignū vel initium future ꝓbitatis.qď ſepe ꝓpenditur in q̄buſdā pueris. Dr aūt dr̄ indoles q̄ſi int⁹ vel iteri⁹ olēs.etymolo.ē.

Indorſo ab in ⁊ dorſū ꝯpo.indorſo as.aui.are.i.ſup̄ dorſum ponere.qď vulgo ſolꝫ dici interſellare.

Indubito as.in dubitat⁹ exponit'.

Inducie.ab induco is.qď ē itroducere.deriuat' he inducie arꝫ.⁊ dicūt' inducie q̄ſi inducta ocia. vel ꝯpo.ab in ⁊ dies et ociū.vñ inducie q̄ſi in dies ocia.et ſunt inducie ꝑtes federis.vnde inducianius ria riū.et hic et h̄ inducial' ⁊ h̄ le.vt hoc ē tp̄s induciale.i.in quo habentur vt debent haberi inducie. et inducio cias.i.differre ꝑ inducias.vel inducias facere et cōſtituere.

Inductio onis.fe.ge.eſt quedam ſpecies argumentationis apud logicū.et ſm̄ h̄ ſic deſcribitur. Inductio ē orō per quā fit progreſſio a particularib; ad vl'e.vt h̄ ſocrates currit.plato currit.et ſic de ſinglis ḡ omnis hō currit.

Inducula le.pnl'.cor.id ē indumētum ab induo is.dicitur.

Indulgeo.algeo es.ꝯpo.cū inde vel in et interpoſita d.dicitur indulgeo es. ſi.ſū.vel indultū.et hꝫ diuſas ſignificatiōes. Indulgere.n.accipit' ꝑ gratia ꝯcedere vt papa indulſit mihi hāc ꝑtātem. Itē indulgere.id ē opam dare.vt indulgere gule noli q̄ vētris amica eſt.i.noli opam dare vel cōſentire. Itē indulgere id ē remittere.vt indulge nobis dñe peccata nr̄a.et tunc dr̄ indulgere q̄ſi inde algere.i.poſtea ceſſare a noticia et memoria forefacti. Et in p̄ma ſignificatiōe eſt actiuū in alijs ꝟo neutrū. De indulgentijs eccleſie dicam in purgatorium.

Indumē minis.ab induo is.dicitur hoc indumē mis.q̄cquid induimus. Joſeph.in.xvij. Quando ciuitatē intrabat ꝑuatis induminibus vtebat'. Unde hoc indumētuꝫ ti.et producit penul.indumen in ntō.ſed in gtō eā cor.

Induo.ab in et duo is.qď ē ſoluo cōpo.induo.is.poſtq̄꞉.n.indutus ē aliq̄s.q̄ſi ſolut⁹ et expedit⁹ ē.vl' ad aliquid opandū.vl' vt ſe totū videndū prebeat qď nō ē cū ſit nudus.

Induperator aliq̄ñ dr̄ imperator interpoſita du cauſa metri.q꞉ i heroico carmie imperator ſtare ñ pōt. Et eſt ibi epēthesis q̄dā figura methaplaſmi.

Induſio.ab induo is.dr̄ induſio as.i.induere.vñ hoc induſiamē mis.i.indumētū.

Induſtrius a um.et hic et hec induſtris et hoc ſtre.ꝑ eodē dr̄.i.ſtudioſus.agil'.vigilās.efficax.ꝑſeuerās.impiger.ſoles. Uñ induſtrie adu.et hec induſtria e.i.aſſiduitas.ſtudiū.cupiditas.ardor.auiditas.ꝑſeuerātia.ſolertia.vigilātia.

Induuie.ab induo is.pluralit' he induuie arꝫ.idumēta ⁊ ꝓprie tunice ſerpentū. Eedē exuuie.q꞉ exuūtur.ſicut induuie q꞉ induūtur.

Inebrio as aui are.ꝟbū actiuū.ab in ⁊ ebrio as. ꝯpo.et pōt eē intētiuū ibi in.

Inedia.e des ꝯpo.cū in.⁊ dr̄ h̄ inedia die.i.paupertas q̄ ē in ede.i.in re familiari.et dr̄ inedia q̄ſi ſine eſu. Job.xviij. Inedia inuadat coſtas ei⁹.

Ineffabilis.ab in et effabil' ꝯpo. h̄ ⁊ h̄ ieffabil' ⁊ h̄ le.qď q̄s nō pōt loq̄.vel qď q̄s pōt loq̄ cuꝫ difficultate.vñ et de⁹ ē inffabilis.nō q꞉ dici nō pōt.ſ꞉ q꞉ finiri ſenſu ⁊ intellectu hūano nullaten⁹ pōt. Et q꞉ de eo nihil digne dici pōt.iō ieffabil' dr̄. Silr ⁊ eadē rōe q̄ddā nomē dei dr̄ ineffabile.et cor.hi.

Inenarrabil'.ab in et enarrabil' ꝯpo.h̄ ⁊ h̄ ienarrabil'.⁊ h̄ le.pnl'.cor.qď enarrari nō pōt.vel qď cū difficultate narrat'.

Inenodabil'.ab in et enodabil'.qď dr̄ ab enodo as.cōponitur hic et hec inenodabilis et hoc le. pnl'.cor.qď ſolui nō pōt.

Ineo is iui itū.ab in ⁊ eo is ꝯpo.et ē inire.itrare.icipe.inuenire cōcubere.

Ineptio tis tiui.vide in ieptus ta tū.

Ineptiola le.pnl'.cor.dimi.ꝑua ineptia.

Ineptus ta tū.ꝯpo.ex in ⁊ aptus ta tū.i.apto contrarius quaſi nō apt⁹.i.ſtult⁹ ſm̄ pap. Hug.ꝟo dic. Inept⁹ ta tū.i.idiſcret⁹.q̄ adq̄rit ſ꞉ nō hꝫ modū inexpēdendo.et ꝯpat' inept⁹ or.ſim⁹.⁊ ab iept⁹ venit h̄ ieptia e.et inepto as.aui.ꝟbū actiuū.i.infatuare.ieptū facere.vel fieri.⁊ tūc ē neutrꝫ. Inuenit' etiā ineptio is.iui.ire.in eodē ſenſu.

Inergia.in energia exponit'.idē qď energia.

Inergumin⁹ idē qď energumin⁹.vide in energia ⁊ in energuminus.

Inermis.ab in ⁊ arma ꝯpo.hic ⁊ h̄ inermis ⁊ h̄ me.et inerm⁹ ma mū.i eodē ſenſu.i.ſine armis ſine virib;.vñ Uirgilius. Tunc ſtudio effuſe matres et vulgus inermum.

Iners.ars ꝯpo.cū in.⁊ dr̄ h̄ ⁊ h̄ et h̄ inerstis.om.ge.quaſi ſine arte.q̄ ad nihilū faciendū vl' patiendū ē aptus.vñ h̄ inertia e.

Inerticula.ab iners dr̄ h̄ ierticula le.vitis nigra.quā greci amaranō vocāt.boni vini ⁊ leuis.vñ ⁊ ſic dr̄.q꞉ iners iterpellādis neruis habeat'.

Inertic⁹ ca cū.i.grauis ignar⁹.remiſſus.ab inerstis.dr̄.et cor.pnl'.

Inexorabil'.ab in.⁊ exorabilis ꝯpo.h̄ ⁊ h̄ inexorabilis et h̄ le.i.nō exorabil'.inflexibil'.implacabil'.⁊ immiſericors.q̄ nulli⁹ ꝑcib; flectit'. Hinc etiā dr̄ Inexorabile odiū inter eos ē.i.tale qď pacificari vel exorari ad pacem nō pōt.et hinc inexorabilr aduerbiū.et hec inexorabilitas atis.

Inexpiabilis.ab in.⁊ expiabilis ꝯponitur hic ⁊ hec inexpiabil' ⁊ hoc le.quod non purgatur.vl' quod expiari non poteſt.

Infaber bra.brū.ab in ⁊ faber bra brū.ꝯpo.⁊ ē infaber iartificioſus.inornatus. Uñ infabre adū.i.inornate. Hora.in ſmo. Quid ſculptū ifabre quid fuſū duri⁹ eſſet.⁊ cor.fa.vñ q̄daꝫ. Nil runcina fabro cōfert.ſed runcina multū.

Infamo as aui.ex in ⁊ famo as.ꝯpo.qď nō ē in vſu ⁊ hinc h̄ ⁊ h̄ ifamis ⁊ h̄ me.ſine bono nomie.vel male fame.vñ h̄ infamia e.⁊ ꝓdu.fa.

Infand⁹.ex in.⁊ fand⁹ ꝯpo.ifand⁹ da dū.i.execrād⁹.ſceleſtus necnō noiand⁹.q̄ſi qď nō debꝫ nominari.nec aliq̄s de eo fari. Et in eodē ſenſu dr̄ nefand⁹ da.dū.⁊ vtrūq꞉ ꝯpat'.

Infans.a for faris dr̄ fans tis.qď ꝯpo.cuꝫ in.⁊ dr̄ infans tis.om.ge.i.nō loquēs.⁊ ꝯpat' infās or.ſim⁹.vñ Prudēti⁹ in li.hymnorꝫ. Largire mihi carmē infātiſſimo. Dr̄ etiaꝫ infās ꝓ puero.⁊ tūc ē cō.ge.tm̄.⁊ ē infans vſq꞉ ad ſeptēniū.et dr̄ infans quia fari neſciat.i.loq̄ nō poſſit.cū nō habeat adhuc bñ ordinatos dētes Nec iō dr̄ infans q꞉ loq̄ nō poſſit vſq꞉ ad ſeptēniū.ſ꞉ q꞉ nō pōt loq̄ expedite et diſtincte vſq꞉ ad illud tp̄s. Uel q꞉ in ipa p̄ma ꝑte illi⁹ tp̄is loq̄ nō pōt.vñ h̄ infātia e.etas infantis.

Infantil'.ab infans dr̄ h̄ ⁊ h̄ infantilis et hoc le.res infantis vel ꝑtinens ad infantē.et produ.pnl'.vnde infātiliter aduer.

Infantioſus ſa ſū.plenus infantia.i.infantilis.et dicitur ab.infantia.

Infantul⁹.⁊ infāticul⁹ li.et ifantiol⁹ li.⁊ infantill⁹ li.ꝑ geminū l.oīa ꝓ puo ifante.et cor.duo p̄ria pnl'.

Infauſtus ta ſtū.exponit' in fauſt⁹ ta tū.

Infectus ta tū.i.nō factus.vnde dr̄. Qď factū eſt ꝑ infecto haberi non poteſt.et componitur ab in.et factus. Uirgil'. Et pariter facta atq꞉ infecta canebat.

Poteſt etiā eſſe ꝑticipium de inficioꝛ ris.
Infelicito as. in felix exponit᷑.
Infelico as. exponit᷑ in felix ſupra in f. lr̄a.
Infendo is. o. in i. infendi ſum. dere. i. valde offendere.
facere iraſci. 7 cōpo. ab in 7 fendo is. vn̄ infēſus ſa. ſū. i.
offenſus vel iratus. 7 eſt plus eſſe infenſum ꝙ̄ offenſū
vel iratū. 7 ab infenſu ſup. u. in o. fit infenſo as. freq̄nta
tiuū. Paulus in ep̄la ad Heb. ca. iij. Quibꝫ aūt infen
ſus eſt quadraginta annis.
Infenſus ſa. ſum. exponit᷑ in fendo is.
Infercio. ab in 7 farcio is. cōpo. infercio is. ſi. infertū. i.
implere. vn̄ infertus ta. tum. 7 inferto as. frequen.
Inferie arū. in q̄tō ꝑſali ſunt ſacrificia facta inferis ꝓ
moꝛtuis. 7 dr̄ ab inferus ri.
Infernas. ab infernus dr̄ hic 7 h̄ infernas atis. ge. cōis
de inferno exn̄s. vel q̄ infernū colit. Sicut ſupnas atis
dr̄ qui eſt ſupnus. vel qui colit ſupna.
Infernus ni. maſ. ge. in ſingulari. h̄ in ꝑſali neutri tm̄. h̄
inferna oꝛū. 7 dr̄ infernus ab infra. q2 ſub terra dr̄ eſſe
ſicut ei coꝛ ē in medio hoīs. ita 7 infern⁹ in medio terre
credit᷑ eē. vel infern⁹ dr̄ ab infero infers. q2 aīe reoꝛū il
luc inferūt᷑. vn̄ h̄ 7 h̄ infernalis 7 h̄ le. 7 infern⁹ na. nū. i.
infernalis. vel imus vel inferno ſuppoſitus. Et ſcias ꝙ
q̄druplex ē infern⁹. Unus ē infern⁹ dānatoꝛū. in q̄ ſūt
tenebꝛe. 7 q̄ſtū ad carentiā viſiōis diuine. 7 q̄ſtū ad ca
rentiā grē. 7 ē ibi pena ſenſibilis. 7 h̄ loc⁹ ē infern⁹ dāna
toꝛū. Alius infern⁹ ē ſupꝛa iſtū in q̄ ſūt tenebꝛe ꝓpter ca
rentiā diuine viſiōis. 7 ꝓpter carentiā grē. h̄ nō ē ibi pe
na ſenſibilis. 7 dr̄ limbꝰ pueroꝛū. Alius ſupꝛa hunc eſt.
in q̄ ſunt tenebꝛe q̄ſtū ad carentiā diuine viſiōis. 7 ē ibi
pena ſenſibilis. h̄ nō q̄ſtū ad carentiā grē. 7 dr̄ purgato
riū. Alius locus q̄rtus magis ē ſupꝛa. in q̄ ſunt tenebꝛe
q̄ſtū ad carentiā diuine viſionis. h̄ nō q̄ ad carentiam
grē. nec ē ibi ſiue erat pena ſenſibilis. 7 h̄ eſt infern⁹ ſiue
limbꝰ ſanctoꝛū patrū. 7 in hunc tm̄ xp̄s deſcēdit q̄ſtum
ad locū. ſed nō q̄ſtū ad tenebꝛarū expientiā. 7 inde ſan
ctos extraxit. Et ſcire te volo ꝙ poſt tp̄us illud nullus
ad limbū illū vel infernū deſcēdit. De pena inferni ha
bes in pena. Itē de ea dixi in defunctus. Itē vide in ſa
piētia. Itē in ſanctus. Itē de ſinu abꝛahe habes in ſin⁹
¶ Hic pt̄ q̄ri. an dānati in inferno vellēt oēs alios eſſe
dānatos. Ad h̄ dico ꝙ ſicut in beatis in patria erit ꝑfe
ctiſſima charitas. ita in dānatis erit ꝑfectiſſimū odium
Un̄ ſicut ſancti gaudebūt de oībꝫ bonis. ita mali de
oībꝫ bonis dolebūt. vn̄ 7 felicitas ſanctoꝛū conſiderata
eos maxie affligit. vn̄ dr̄ yſa. xxvj. ca. Videāt 7 cōfun
dant᷑ zelātes ꝑp̄li. 7 ignis hoſtes tuos deuoꝛet. vn̄ vel
lent oēs beatos eſſe dānatos. Tanta em̄ inuidia erit in
dānatis. ꝙ 7 ꝓpinquoꝛū glie inuidebūt. cum ipſi ſint in
ſūma miſeria. Et cū etiā in hac vita h̄ accidit creſcente
inuidia. h̄ tn̄ minus inuidēt ꝓpinquis ꝙ̄ alījs. q2 maioꝛ
eſſet eoꝛū pena ſi oēs ꝓpinqui dānarent᷑ 7 alij ſaluarēt᷑
ꝙ̄ ſi aliqui de ſuis ꝓpinquis ſaluarent᷑. 7 exinde fuit ꝙ
diues petijt fratres ſuos a dānatōe eripi. Sciebat em̄
ꝙ aliqui eripent᷑. maluiſſet tn̄ fratres ſuos cū oībꝫ alījs
dānari. Et ſcias ꝙ q̄uis ex dānatoꝛū multitudine pe
na ſinguloꝛū augeat᷑. tn̄ tantū ſupercreſcit odiū 7 inui
dia. ꝙ magis eligunt toꝛqueri cū multis ꝙ̄ minus ſoli.
¶ Pōt etiā hic q̄ri. Natura intellectualis oꝛdinata ē
ad beatitudinē cuius ē capax. h̄ in demonibꝫ manet na
tura intellectualis poſt pctm̄. ḡ nō ſunt adeo obſtinati
quin pn̄t bonū velle 7 beatitudinē conſequi. Ad h̄ rn̄
deo. ꝙ in demonibꝫ remanet naturalis potentia ad bo
num. h̄ remota 7 indiſpoſita ꝑ cōtrariū habitū depꝛa
uata q̄ bn̄ poſſent facere ſi vellent. h̄ velle nō pn̄t. quia
habitus malicie ab eoꝛū volūtate remoueri nō pōt qui
iam in ſtatu vie nō eſt. De h̄ etiā in pena vide. ¶ Itē
pōt q̄ri. an melius ſit nō eſſe ꝙ̄ male eſſe. Ad h̄ dico ꝙ
melius eſt nō eſſe ꝙ̄ male eſſe. Un̄ dr̄. hiero. tractans il
lud hiere. ca. xx. Maledicta dies in q̄ natus ſum. Meli
us inquit eſt nō eſſe ꝙ̄ male eſſe. vn̄ dr̄. btūs Bern̄. in
xxxviij. ſermone tractās illud cāticoꝛū. Si ignoꝛas te o
pulchꝛa. inter mulieres egredere et abi poſt greges ſo
daliū tuarū. dicit. Hoīes quidē merito ignoꝛātie igra
ti. i. repꝛobari. 7 ad tremendū illud iudiciū ſtare. 7 igni
ꝑpetuo tradi hn̄t. nō aūt 7 pecudes. nec dubiū. foꝛe de
teri⁹ his qui ſic erūt. ꝙ̄ his qui oīno nō erunt. Melius
fuerat ei inquit xp̄s ſi natus nō fuiſſet ille hō. Nam vti
ꝙ̄ ſi natus nō fuiſſet. oīno dānatus nō fuiſſꝫ ille homo
Sed verbigrā aut pecus aut alia quepiā creatura. que
q̄m iudiciū nō haberet. ad iudiciū nō veniret. ac ꝑ hoc
nec poſterioꝛē ad ſuppliciū puto. q2 7 in pn̄ti vita ſi bn̄
aduertas. poſterioꝛē ire pecoꝛibꝫ hoīem iudicabis. an
nō. Siquidē ipſis beſtijs tibi videt᷑ q̄dammō beſtiali
oꝛ eſſe hō rōne vigens. 7 rōne nō vigens. Nam pecus
quidē ſi ſe rōne nō regat. excuſationē habet a natura.
a qua h̄ ei penitus munus negatū eſt. Hanc nō habet
hō cui ab ipſa ſpāli ꝑrogatiua donatū eſt. Merito ꝓ
inde eoipſo cenſet᷑ hō egredi. 7 poſt ire gregalibꝫ aian
tibꝫ ꝙ ſolū h̄ aīal cōuerſatōe degeneri iura nature trāſ
grediēs. rōnis cōpos. rōne expꝑtia moꝛibꝫ 7 affectu imi
tatur. Conuincit᷑ ḡ ire poſt greges hō. 7 nunc quidem
depꝛauatōe nature. poſtmodū aūt etiā extremitate pe
ne. Hec Bern̄. Boetius etiā dr̄. Ceteris aiantibꝫ ſeſe
ignoꝛare natura eſt. hoībꝫ vicio venit. ¶ Hic no. ꝙ nō
eſſe pt̄ dupl̄r cōſiderari. Uno mō ſm ſe. 7 ſic nullo mō
pōt eſſe appetibile. cū nō habeat aliquā rōnem boni. h̄
ſit boni pura priuatio. Alio mō pōt cōſiderari inquan
tum eſt ablatiuū penalis vel miſerie vite 7 ſic nō eſſe ac
cipit rōnē boni. Carere em̄ malo eſt q̄ddā bonū vt dr̄.
ph̄s. v. Ethi. 7 ꝑ hūc modū melius eſt dānatis nō eſſe.
ꝙ̄ miſeros eſſe. 7 ſm h̄ dānati pn̄t eligere nō eſſe ſm de
liberatā rōnem. Et ſcias ꝙ vſq3 ad infernū ſunt milia
ria triamilia ducenta 7 quadraginta quinq3. ſm illos
qui ponūt infernū in centro terre. vide etiā in terra.
Infero infers intuli illatū ꝯpo. ab in 7 fero fers. Et dr̄
inferre. introferre. vel immittere. Un̄ dn̄s ad thomā
ait. Infer digitū tuū huc. Et inferre eſt contraferre. ir
rogare. 7 ꝑtinet ad malū. Mala em̄ inferunt᷑. i. cōtra fe
runt᷑. Et ſm hanc ſignificationē inuenit᷑ in dyaletica.
inferre. i. cōcludere. Illatio. i. cōcluſio. Cum em̄ aliq̄d
cōcludit᷑. infert᷑. i. cōtra oppoſitionē vel opinionē ali
cuius fert᷑. vn̄ cōiunctio q̄ eſt ſignū cōcluſionis dr̄ illa
tiua. q̄ſi cōtra portatiua.
Infertū ti. ge. neu. vinū q̄d altari offert᷑ vel libat᷑. 7 cō
ponit᷑ ab in 7 fertū. q̄d eſt oblatio quedā. vel deriuat᷑
tm̄ ab infero infers.
Inferus ri. maſ. ge. ꝓ inferno vel ꝓ deo infernali. ſ. pro
deo moꝛtuoꝛū vel ꝓ manibꝫ. ſicͤ ſupnꝰ ꝓ deo celeſti vl̄
ꝓ deo viuoꝛū. Et deriuat᷑ inferus ab infernus. 7 coꝛ. fe.
Infeſſus. ab infiteoꝛ teris. dr̄ infeſſus ſa. ſuꝫ. i. nō faſſus
negans.
Infeſtus. ex in 7 feſtus. idē q̄d iratus. infenſus. cōtrari
us. moleſtus. inquietus. et dr̄ infeſtus q̄ſi nō feſtus. nō
feſtiuus. 7 cōpat᷑ infeſtus tioꝛ. ſimus. vn̄ infeſte tius. ſi
me. aduer. 7 infeſto as. aui. i. moleſtari aduerſari. infe
ſtum eſſe alicui 7 eſt actiuum. 7 conſtruit᷑ cum accuſa
tiuo.
Inficie arū. in inficioꝛ vide.
Inficio is. feci. fectū. ex in 7 facio ꝯponit᷑. 7 dr̄ inficere
deturpare. tingere. repellere. infoꝛmare. 7 ꝑtinet ad ꝓ
prietates intrinſecas. 7 coꝛ. fi.
Inficioꝛ aris. atus. ſum. cōpo. ab in 7 facio. 7 dr̄ inficia
ri q̄ſi nō facere. nō eſſe factū cōtendere. i. negare. 7 pro
prie q̄d verū eſt q̄ſi nō ꝯfateri factū. h̄ cōtra veritatē mē
datio niti. 7 eſt ꝓprie inficiari rem debitā denegare cuꝫ
a creditoꝛe depoſcit᷑. Idē 7 abiuratio. i. rei credite ab
negatio. vn̄ quidā. Inficit intingēs. qui denegat infici
atur. Et ab inficioꝛ he inficie arū. i. negatōes.
Infidus da. dum. in fidus eſt.

Inferny distat [illegible] 3000; 200, et 45 mill[illegible]

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Infimas.ab infimus dr̃ hic ⁊ hec infimas tis.⁊ dicunꝛ̃ infimates infimi ⁊ minores in pp̃ſo. Nã aũt infimi vel infimates dicunꝛ̃ q̃ſi in fine poſiti.ety.eſt.

Infimo.ab infimus dr̃ infimo as.pn̄ꝛ̃.cor.⁊ eſt infimare deprimere.ſubtus ponere. vñ infimatus ta.tum.

Infimus. Infra eſt aduer.loci.⁊ cõparꝛ̃ infra rior.fim⁹ vñ inferius infime aduer. Et ẽ dñia inter infimũ ⁊ imũ. vñ in grecisꝛ̃. Infim⁹ ordine fit imus at ille loco. Et ponitꝛ̃ infimus ꝓ deiecto. vel infra poſito. Põt etiã infimus eſſe verbũ.⁊ ꝓdu.fi. vide in infio infis infit. infim⁹

Infinitiuus ua.uũ.in finitus exponitꝛ̃.

Infinitus ta.tum.in finitus exponitꝛ̃.

Infio.ex in ⁊ fio ꝯpo.infio fis.ſ mõ nõ eſt in vſu. Vñ Ariſto.in.j.de generatõe. Infimus triſtantẽ aliq̃ñ tangere nos.ſ nõ nos eũ. Plato et h̃ verbo vtitꝛ̃. Infim⁹ ergo.i.dicimus.⁊ ꝓdu.fi. Pap. vo di. Infit ceteris deficit.antiqui tñ infit dicebãt.i.incipit fari.

Infirmus.ab in ⁊ firmus cõpo. infirmus ma.mũ.i.non firmus q̃ſi ſine formo.i.ſine calore.⁊ cõparꝛ̃ ior.ſimus. vñ infirme mius.ſime.aduerb. Inuenitꝛ̃ etiã infirmiter apud antiq̃s. Vñ in li.ſap.ca.iiij. Infirmiter poſita a vento cõmouebuntꝛ̃.⁊ hec infirmitas tatis.et infirmor aris.i.eſſe vel fieri infirmũ. Vñ beatus paulus in.ij.ad Cor.ca.xj. Quis infirmatꝛ̃ ⁊ ego nõ infirmor. Inuenitur etiã infirmo as.verbũ actiuũ.i.debilitare.falſificare.eneruare.⁊ cõpo.ab in ⁊ firmo as.

Infiſco as.aui.cõpo.ab in ⁊ fiſco as.⁊ eſt infiſcare.in fiſcum mittere.vñ illud. Et res eius infiſcentꝛ̃.i.in publicum deueniant.⁊ eſt actiuũ.

Infligo is.xi.ctũ.⁊ infligo as.in eodẽ ſenſu.i.inferre.irrogare.introfligere.⁊ eſt actiuũ.⁊ ꝓdu.fli.infligo.

Inflo flas.in flo flas exponitꝛ̃.

Informis.ab in ⁊ forma cõpo.hic ⁊ hec informis ⁊ hoc me.i.turpis.q̃i ſine formitate.nõ q2 careat oĩno forma ſed q2 careat pulchra ⁊ p̃cipua forma. vnde informiter aduer.⁊ hec informitas tis.

Infortuniũ nij.i.aduerſitas.mala fortuna.⁊ ꝯponitur ab in ⁊ fortuniũ.

Infra dr̃ ab in.⁊ eſt aduer.loci.⁊ ꝯparꝛ̃ infra rior.fim⁹. vñ inferius fime.aduer. Et ſignat infra localẽ depſſionẽ vel ſuppoſitionẽ.cui cõtrariũ eſt ſupra. vñ male dr̃. Sum infra muros ciuitatis.niſi eſſem defoſſus muris. vide in intra.

Infrenis.ab in ⁊ frenũ cõpo.hic ⁊ hec infrenis ⁊ hoc ne et infrenus na.num.i.ſine freno.⁊ ꝓdu.fre.

Infrequens cor.pn̄ꝛ̃.vide in frequẽs.

Infringo is.exponitꝛ̃ in frango is.

Infronitus ta.tum.exponitꝛ̃ in infrunitus.

Infrunitus ta.tũ.pn̄ꝛ̃.ꝓdu.idẽ eſt qđ infronitus.i.nõ frunitus. Eccꝛ̃.xxiij. Aio infrunito ⁊ irreuerenti ne tradas me. Inuenitꝛ̃ etiã inibi infronito.⁊ cõpo.ab in ⁊ frumen qđ eſt ps gutturis. vbi cibꝰ ſapit. vñ infrunitus q̃ſi ſine frumine.i.ſine ſapore ſapie.i.inſipiẽs ſtultus.indiſcretus.ſine freno rõnis.

Infucatus ta.tum.i.ſincerus.ſine fuco.ab in ⁊ fucatus cõponitꝛ̃. qđ exponitꝛ̃ in fuco as.

Infula le.eſt faſciola ſacerdotalis capitis alba in modũ dyadematis.a qua vitte ab vtraq3 p̃te depẽdent q̃ infulã vinciãt. Vñ ⁊ vitte dicte ſunt.q2 vinciãt. Sed infula plerũq3 lata erat.plerũq3 tortilis đ albo ⁊ cocco

Infurno as.in furnus exponitꝛ̃.

Infuſo as.aui.are.i.fuſo innoluere.⁊ cõpo.ab in ⁊ fuſus ſi.⁊ ꝓdu.fu.

Infuſoriũ rij.in ſuffuſoriũ exponitꝛ̃.

Ingeniculans antis.oĩs gen.i.genu vel genua flectens vel inclinans.⁊ cor.cu.

Ingeniũ nij.cõpo.ab in ⁊ geniũ in eodẽ ſenſu. Illa ꝓpoſitio in.addita nihil oparꝛ̃ niſi ꝙ notat ingeniũ eẽ intrinſecã vim aĩe ⁊ naturalẽ. Vñ etiã dr̃ ingeniũ q̃ſi intus genitũ.ſ.a natura.⁊ eſt ety. vñ hoc ingeniolũ li. di.⁊ ingenioſus ſa.ſum.⁊ cõparꝛ̃ ingenioſus ior.ſimus. vñ ingenioſe ſius.ſime.aduer.⁊ hec ingenioſitas tis.et ingenior aris.i.ingeniũ exercere ⁊ ingenioſe ſe habere. Et ponitꝛ̃ ꝓ decipe.⁊ tũc ẽ trãſitiuũ. Itẽ ab ingeniũ h̃ ingenioſitas tis.i.aſtutia.calliditas.prudẽtia.ſbtilitas

Ingenuus.ab in et genus cõpo.ingenuus a.um.et dr̃ ingenuus nobilis qui in genere habet libertatẽ cum facto ſicut libert⁹. Vñ greci ingenuos eugenes vocãt q2 ſũt boni generis. vñ h̃ ingenuitas tis.i.nobilitas.⁊ cor.ge. Vñ ouiđ.de arte. Dedecet ingenuos dia ferre ſui.

Ingerſo as.in gerſa exponitꝛ̃.

Inglorioſus in gloria exponitꝛ̃.

Inglorius.ab in ⁊ gloria compo.inglorius a.um.i.ſine gloria.abſq3 honore.idẽ qđ inglorioſus. Vñ quidam Ne queras gloriã ⁊ nõ dolebis cum inglorius eris.

Ingluuies.ab inglutio tis. deriuatꝛ̃ hec ingluuies ei.i. voracitas. Unde ingluuioſus ſa.ſum.i.vorax. Vel ingluuies componitꝛ̃ ab in ⁊ gula.quaſi in gulam veniẽs.

Ingratus.ab in ⁊ gratus componitꝛ̃ ingratus ta.tum. et ſignat tria. Nam ingratus.i.nõ gratus.nõ acceptabilis.⁊ ingratus.i.immemor bñficij.et ingratus.i.irremuneratus.⁊ comparꝛ̃. vñ hec ingratitudo dinis.⁊ dr̃ ingratus q̃i ſine gratia. Unde verſus. Dicitꝛ̃ ingratus acceptor immemor omnis. Et cuius merita ſequitꝛ̃ retributio nulla. Et cui dicendi deerit gratia vel faciẽdi Et nota ꝙ ille qui bñficium dat.nõ ſtatim debet ſe exhibere punitorem ingratitudinis. ſed prius piũ medicum. vt ſc3 iteratis beneficijs ingratitudinem ſanet. Et ſcias ꝙ ſicut dicit Bern̄.in canticis ſermone quinto. Ingratitudo inimica eſt anime.exinanitõ meritorũ virtutum diſperſio.bñficiorum ꝑditio. Ingratitudo ventus vrens exiccans fontem pietatis. rorem miſericordie.fluenta gratie. Et Augu.in ſermone ſancti ſtephani di.ꝙ peius eſt aliquotiens ꝙ nõ ſolum inimicos nõ diligimus.ſed nec amicis quidẽ fide3 integrã cuſtodimus. ſed e diuerſo gratiarumactio ,eſt inuitatio ad plus dandũ. vide in canis.

Ingredior eris.ingreſſus ſum.i.intrare.ab in ⁊ gradior graderis.⁊ cor.gre.

Ingruo ingruis ingruit.in gruo is.exponitꝛ̃.

Inguadio dis.in guadio exponitꝛ̃.

Inguen guinis.neu.ge.ps corpis circa pudẽda ſic dicta ab vnguo is.ſiue ab vnctõe.⁊ cor.pn̄ꝛ̃.gũ.

Inhabilis exponitꝛ̃ in habilis.

Inhereo.ab in ⁊ hereo es.cõpo.inhereo es.ſi.ſum.i.initi.intus herere. vñ hic ⁊ hec ⁊ hoc inherẽs tis. vñ inherenter aduer.⁊ hec inherẽtia e.⁊ ꝓdu.he.

Inhibeo bes.bui.bitũ.cõpo.ex in ⁊ habeo bes.⁊ eſt inhibere.ꝓhibere.cohibere.vitare.remouere.ſepare.et eſt in priuatiuũ. Eſt eñ inhibere nõ habere. vñ hic inhibitor oris.⁊ cor.hi.inhibeo.

Inhibitor oris.ab inhibeo es.dr̃ hic inhibitor ris.i.pedellus.qui ⁊ angarius ⁊ exactor dr̃.q2 in nimis petẽdo et iniuſte ferendo inhibet hoĩes.vel q2 inhibet lites inter eos ⁊ cor.hi.

Inhumanus a.um.vide in humanus.

Inibi aduer.loci.exponitꝛ̃ in ibi ſupra.

Inicior.ab iniciũ dr̃ inicior aris.i.inchoare.cõſecrare. ſanctificare.introducere.ſacrificare. vñ ꝓpha. Iniciati ſunt beelphegor.i.ſacrificauerũt vel cõſecrauerunt. Et no.ꝙ q̃dã vtuntꝛ̃ h̃ vbo in actiuo genere inicio as.

Initiũ.ab ineo inis dr̃ hoc initiũ tij.⁊ ẽ initiũ rei a qua aliquid incipit. Sed principiũ verborũ eſt exordium.

Inigo gis.inegi inactũ.cõpo.ab in ⁊ ago agis.⁊ eſt inigere pecus a paſtu in tectũ agere. Abigere vo eſt pec⁹ a tectu in paſcua agere.⁊ cor.pn̄ꝛ̃.inigo gis.

Inimicalis.ab inimicus dr̃ hic ⁊ h̃ inimicalis et h̃ le.et hic ⁊ h̃ inimicabilis ⁊ h̃ le. vel ab inimicor caris põt venire. vñ inimicabiliter aduer.⁊ hec inimicabilitas tis.

Inimicus.ab in ⁊ amic⁹ ꝯpo.inimic⁹ ca.cũ.⁊ ꝯparꝛ̃ inimi-

cus cioꝛ ſimus. vñ hec inimicitia cie. ⁊ inimico cas. ꝟbū
actiuū. ⁊ inimicoꝛ caris. verbū deponē. in diuerſis ſigni
ficatōibꝫ. vt Inimico illū tibi. i. facio illū inimicū tibi. ⁊
inimicoꝛ tibi. i. ſum inimicus tibi. ¶ Hic no. ꝙ dilectō
inimicoꝝ pōt tripliciter ꝯſiderari. vno quidē mō. vt
inimici diligant̉ inquantū ſūt inimici. ⁊ ħ ē ꝑuerſum ⁊
charitati repugnās. qꝛ ħ ē diligere malū alterius. Alio
mō pōt accipi dilectio inimicoꝝ ꝗ̄tū ad naturā. ſ. in
vniuerſali. ⁊ ſic dilectio inimicoꝝ ē de neceſſitate cari-
tatis. vt. ſ. aliqs diligēs deū ⁊ ꝓximū ab illa generalita-
te dilectōis ꝓximi inimicos ſuos nō excludat. Tercio
mō pōt ꝯſiderari dilectio inimicoꝝ in ſpāli. vt. ſ. aliqs
in ſpāli moueat̉ motu dilectōis ad inimicū. ⁊ iſtud nō ē
de neceſſitate charitatis abſolute. qꝛ nec etiam moueri
motu dilectōis in ſpāli ad quēlibet hoīes ſingulꝛ ē de ne
ceſſitate charitatis. qꝛ eſſet impoſſibile. Eſt tñ de neceſ
ſitate charitatis ſm̄ ꝑparationē aīmi. vt. ſ. hō habeat
aīm ꝑparatū ad ħ ꝙ in ſingłari inimicū diligeret ſi ne-
ceſſitas occurreret. Sʒ ꝙ abſqʒ articło neceſſitatis hō
hūc actū impleat vt diligat inimicū ꝓpter deū. ħ ꝑtinet
ad ꝑfectionē charitatis. Cū em̄ ex charitate diligat̉ ꝓ-
ximus ꝓpter deū. quāto aliqs magis diligit deū tanto
etiā magis ad ꝓximi dilectionē aſcēdit nulla inimicicia
impediēte. Sicut ſi aliqs multū diligeret aliquē hoīeʒ
amore ipſius filios ipſiꝰ amaret etiā ſibi inimicos. ⁊ to-
tam eiꝰ familiā. vide in dilectio. ⁊ in caritas ⁊ in amoꝛ.
Ininterꝑtabilis. ab in ⁊ interꝑtabilis ꝯpo. ħ ⁊ ħ inter-
ꝑtabilis ⁊ ħ le. qd̉ interꝑtari nō pōt. vel nō habile ad int̉
ꝑtandū. Heb. v. Ininterꝑtabilis ad dicendū.
Iniquus. Equus adiectiuū ꝯpo. cū in. et dꝛ iniquus
qua. quū. i. nō equus. ⁊ ꝯpat̉. vñ ħ iniqtas tatis. ⁊ coꝛr.
ꝑmā. vñ pāphilus. Sēp iniqꝝ ſcelus impedit acta bo
noꝝ. ⁊ ſcribit̉ iniquus ꝑ geminū u. in vltia ſyllaba.
Initus ta. tū. pnł. coꝛ. i. inceptus ab ineo inis. initū.
Iniūgo gis xi. ctū. ex in ⁊ iūgo gis. ꝯpo. ⁊ ē iniūgere ꝑ
cipe ſicut vult hug. Multū tñ ꝓbabilius vr̄ ꝙ iniūctō
minꝰ importat ꝙ̄ ꝑceptū. qꝛ qñ ꝑlatꝰ vult aliqd inqrē
vel inuenire. ꝑus iniūgit. ⁊ poſtmodū facit ꝑceptū.
Iniuria rie. in iniurius eſt.
Iniurius. ab in ⁊ ius ꝯpo. iniurius ria. riū. i. toꝛtuoſus
nō ſeruās ius. qſi ſine iure. Et idē ħ iniuria rie. i. iniuſti
cia qſi ſine ius. vel ꝯtra ius. qñ. ſ. fit aliqd ꝯtra oꝛdinē
iuris. Vñ iniurioſus ſa. ſum. i. iniurius. vł potius ille q
patit̉ iniuriā ab aliq. ⁊ ꝯpat̉. vñ iniurioſe ſius. ſime. ad
uer. Et ħ iniurioſitas tatis. Itē ab iniuria iniurioꝛ aris.
atus ſum. iniuriari. i. iniuriā facere. ⁊ conſtruit̉ cū dtō
vt Iniurioꝛ tibi.
Ininux. Iugū ꝯpo. cū in. ⁊ dꝛ hic ⁊ ħ ininux gis. Itē
ꝯponit̉ cū ſe ⁊ dꝛ hic ⁊ ħ ſeiūx gis. in eodē ſenſu. Inin
ges dicunt̉ boues nōdū iugo ꝯiuncti. Idē dicunt̉ ſe-
iuges qſi ſeoꝛſuʒ a iugo ſm̄ hug. Et in grecıſ. dꝛ. Bos
nōdū domitus a multis dꝛ ininux.
Innocens. i. nulli nocens. vide in noceo ces.
Innocuus. ex in et nocuus ꝯpo. innocuus cua. cuū. i.
innocens. ⁊ cui nō nocet̉ ſm̄ hug.
Innoxius. ab in ⁊ noxius a. um. qſi ſine noxa. Innoxiꝰ
ꝓprie dꝛ cui quiſqʒ nocere nō nouit nec ipſe aliq.
Innuba. ex in et nubo ꝯpo. ħ innuba be. i. innupta q
adhuc nulli nupſit. ⁊ q adhuc vultū ſuū nō velat. ⁊ coꝛ.
nu. ſicut ꝓnuba. lʒ nubo bis. eam ꝓducat.
Innuitio onis. fe. ge. et interponit̉ i. cā euphonie. De
beret em̄ dici innutio ab in ⁊ nutus ti. addita o.
Innulus. ab innuo is. deriuat̉ ħ innulꝰ li. ⁊ ſūt innuli fi
lij ceruoꝝ ab innuēdo dicti. qꝛ ad nutū mr̄is abſcōdūt̉
vñ innulinus na. nū. ⁊ innuleus lea. leū. in eodē ſenſu. Et
hic innuleus lei. idē qd̉ innulus. Cañ. ij. Silis ē capꝛee
innuloqʒ ceruoꝛum.
Innuo is. nui. tū ex in ⁊ nuo is. ꝯpo. ⁊ eſt innuere nutū
facere. vel ſignū dare intelligendi. ⁊ eſt neutrū.
Ino grece. vinū dꝛ latine.

Inolitus. ab in ⁊ oleo les. deriuat̉ inolitus ta. tū. i. inſue
tus innatꝰ innaturalis. Vñ inolita bonitate. i. inſueta
et innata. ⁊ coꝛ. li.
Inomellū. ab ino qd̉ ē vinū ⁊ mel ꝯponit̉ ħ inomellū
li. i. vini vel mulſi ⁊ mellis confectio.
Inopinabilis. vide in opinoꝛ.
Inops. Ops opis ꝯponit̉ cū in. ⁊ dꝛ hic ⁊ ħ ⁊ ħ inops
pis. Vel dic ſm̄ qd̉ dicebat̉ antiqtus. ħ ⁊ ħ ⁊ ħ ops. i.
diues. fecūdus. opulētꝰ. Et inde ꝯpo. inops pis. i. pauꝑ
ſ; differūt. Inops ꝓprie dꝛ q nihil hʒ q nec ſibi ſufficere
re pōt nec alijs largiri. ſ; pauꝑ dꝛ q lʒ alijs largiri nō poſ
ſit ſibipſi tñ ſufficit. Vñ ⁊ copulationē recipiūt vt ibi.
Ego ſū pauꝑ ⁊ inops. ⁊ alibi. pauꝑi ⁊ inopi tu eris ad-
iutoꝛ. Vel inops ꝯpo. ab in. ⁊ ops opis. ꝓ terra idē dꝛ
inops qſi ſine terra. i. inſepultꝰ q. ſ. caret ſepultura. vñ
ħ inopia pie. ſm̄ hug. In grecıſ. dꝛ. Nullius poſſeſſoꝛ
inops homo dꝛ eſſe.
Inquilinus. ab incolo lis. dꝛ hic inqlinus ni. i. aduena.
qſi incolens aliena. Nō em̄ ꝓpriā ſedē. ſ; in terra aliena
inhabitat. Sʒ dr̄ia ē inter inqlinū ⁊ aduenā vel incolā
Nam inqlini ſūt q emigrāt. Nā incola nō indigenā ſ;
aduenā deſignat. Hec ē ḡ inter illa dr̄ia. Inqlini ſūt q
emigrāt ⁊ nō ꝑpetuo ꝑmanēt. Aduene vł incole aduē
ticij ſūt. ſ; ꝑmanētes ijdē ⁊ accole. Peregrini ꝟo dicūt̉
qꝛ pētes eoꝝ ignoꝛāt̉. ſūt eī de lōginq regione. Indige
ne ꝟo ſūt inde geniti. ⁊ in eodē loco nati vbi habitant.
Vel inquilinus ꝯponit̉ ab in ⁊ culina ſcʒ vilis ciuis. ⁊
aduenticius ſm̄ quoſdā.
Inquino nas. naui. i. maculo. deturpo ⁊ ꝯponit̉ ab in
et cunio nis. vel ab in ⁊ coquina ⁊ coꝛ. qui. Vñ in auro
ra dꝛ. Petrā qua gradit̉ virtus nō inquinat anguis.
Inqo inqs ſm̄ hug. defectiuū ē ⁊ ē tercie ꝯiugatiōis.
vñ ꝟſus. Tercia vult inqt. qrtaqʒ ſumit ait. Ex ħ col-
ligit̉ ꝙ inqmus coꝛ. penł. ſicut legimꝰ. Sʒ aimꝰ ꝓdu. i.
ſicut audimꝰ ⁊ ſcribit̉ inqt ꝑ t. ⁊ nō ꝑ d. qꝛ nullū ꝟbuʒ
in d. deſinit in tercia ꝑſona pñtis indicatiui modi. ſm̄
aūt analogiā fere tota eiꝰ declinatio inuenit̉. vt ſupra
oñdi in tercia pte in tractatu de ꝑteritis tercie ꝯiuga-
tionis in principio.
Inqro ris. ab in ⁊ qro ꝯpo. e. ꝯuerſa in i. vide i qro ris.
Inſanus. Sanus ꝯpo. cū in ⁊ dꝛ inſanus na. nū. i. nō ſa
nus. ⁊ ꝯpat̉. vñ inſane nius. ſime. aduerb. ⁊ hec inſania
nie. ⁊ inſanio nis. niui nire. i. furere. ⁊ ē neutrū. ⁊ ponitur
qñqʒ ꝓ ſcribere ꝟſus ⁊ facere vel cātare. qꝛ olim poe-
te credebant̉ inſaniri cū verſus faciebāt. ⁊ ſtudio vaca
bant. Vñ virgi. Inſanire libet qñqʒ tibi.
Inſcitia. Ab inſcitus ta. tū. dꝛ hec inſcitia tie. i. ignoꝛan
tia. Vñ hoꝛa. in eplīs. Sed turpē putat inſcitie metu-
itqʒ liturā. ſm̄ hug. Itē Sap. xix. Aliā ſumpſerūt ſibi
cogitationē inſcitie. Itē Sap. xiiij. Sed in magno vi-
uētes inſcitie bello. Et ſcias ꝙ inſcitia foꝛmat̉ ab inſci-
ti gtō de inſcitus ta. tū. addita a. qꝛ regula eſt. I añ cia
breuiat̉ in denoiatiuis. q foꝛmant̉ addita cia. vt iuſtus
iuſti iuſticia. Sʒ inſcitia ñ foꝛmat̉ addita cia. ſ; addita
a. vt inſcitus ti. addita a. fit inſcitia. ⁊ iō ꝓducit̉ i añ tia
⁊ ita teneas. Vñ inſcitia ſcribit̉ ꝑ t. in penultima. ſicut
inſcitus inſciti in vltima.
Inſciꝰ ſcia ſciū. qſi ſine ſcia ab in ⁊ ſcius qd̉ ē ſciēs ꝯpo.
Inſenſis. Senſus ꝯponit̉ cū in ⁊ dꝛ hic ⁊ hec inſenſis
et hoc ſe. i. ſine ſenſu.
Inſeto tas. taui. tare. i. filo ſetā adaptare. et ꝯpo. ex in
Inſidie. ab inſideo des. dicunt̉ he in ſidie   et ſeta te.
arum. ⁊ hinc inſidioſus ſa. ſum. ⁊ inſidioꝛ aris. i. inſidias
tendere ⁊ ꝑparare.
Inſignis. Signū ꝯpo. cū in ⁊ dꝛ hic ⁊ hec inſignis et ħ
ne. i. preclarus oꝛnatus. nobilis. glorioſus. magne fame
qſi habēs eminēs ſignū ꝑ alijs. vñ ħ inſigne nis. ſubſtā-
tiue. i. oꝛnamentū. ⁊ inſignio nis. niui. nire. i. nobilitare.
oꝛnare exaltare. inſignē facere. ⁊ ē actiuū inſignio.
Inſilio lis. in ſalio lis. exponit̉ ⁊ coꝛ. ſi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inſimulo. ab in et ſimulo componit inſimulo las. laniare. i. accuſare. q2 accuſatoris ē ſimulare in aduerſariū quicquid pōt. et inſimulor laris. inuenit in eodē ſenſu in genere deponēti ſm hug. Itē inſimulo. i. nō ſimulo. nō fingo. vñ inſimulatus ta. tū. i. nō fictus. Sap. xviij. Inſimulatū impiū tuū portās. i. non fictū. vel cōponit ab in ⁊ ſimulatus.

Inſinuatio onis. fe. ge. exponit in ſinuo as.

Inſipidus da. dum. i. nō ſapidus pnl. cor. ⁊ componit ab in ⁊ ſapidus. ⁊ cōꝑat inſipidus dior ſimus. ⁊ ab hoc gtō inſipidi addita tas. fit h̄ inſipiditas tatis.

Inſipiens. ex in ⁊ ſapiens cōponit hic ⁊ hec ⁊ h̄ inſipiens tis. i. nō ſapiens. qſi ſine ſapore ⁊ ſapia. ⁊ cōꝑat. vñ hec inſipientia tie.

Inſiſto ſtis. in ſiſto ſtis. exponit.

Inſitio onis. ab inſero ris. vel ab inſitus ta. tū. inſiti addita o. fit hec inſitio onis. Et ſcias ꝙ inſero ris. ui. tum idē eſt qd plantare. ⁊ eſt ꝓprie inſerere plātare. p immiſſionē ramorū adinuicē. Vñ ouid. de remedi. Venerat inſitio fac ramū ramos adaptet.

Inſolēs. ab inſoleo les. dr inſolēs tis. ge. ois. i. ſupbꝰ. fatuus. moribꝰ nō cōueniens. et cōꝑat. vñ inſolēter tius. ſime aduer. ⁊ hec inſolentia tie. i. ſupbia fatuitas. Vel pōt cōponi inſolēs ab in ⁊ ſolēs qſi nō ſolens. ⁊ cor. ſo.

Inſoleſco ſcis. i. incipio ſolere. et eſt inchoatiuū huius verbi inſoleo les qd cōponit ab in ⁊ ſoleo les.

Inſomnis. Sōnus cōpo. cū in ⁊ dr hic ⁊ hec inſomnis et h̄ inſomne. i. ſine ſomno. puigil. qui dormire nō pōt. vñ h̄ inſomnia nie. i. vigilia vel vigilātia. ⁊ h̄ inſomniū qd vr pſomniū. ⁊ eſt q̄dā ſpēs ſomni. vide in ſomniū.

Inſons. ab in ⁊ ſons cōpo. inſons tis. ge. ois. i. innocēs innoxius. vñ in eſopo. Inſōtis aīos florida lingua polit. ⁊ cōꝑat. vñ inſonter tius ſime. aduer. ⁊ hec inſontia tie. i. innocentia.

Inſontia tie. in inſons eſt.

Inſpitio cis. xi. ctū. inſpicere. qſi intus cōſiderare. ⁊ cōponit ab in ⁊ ſpetio cis. ⁊ cor. ſpi.

Inſtans ſtis. exponit in inſto ſtas.

Inſtar. ab inſto ſtas dr h̄ inſtar indecl. i. ſiſitudo vl potius ad ſiſitudnē. Habet em̄ in ſe vim huius ꝑpoſitōis ad. Vñ nō dz recipe ꝑpoſitionē ad. niſi in expoſitiōe. vñ dicendū eſt. h̄ eſt inſtar illius. i. ad ſiſitudinem illius Aliqñ tñ inuenit ad inſtar. ⁊ tunc ꝑpoſitio abundat.

Inſtauro ras. raui. dr ab inſtar. et eſt inſtaurare facere ſile priori. reſtituere reficere ad priorē ſiſitudinē aliq̇d facere. repare. qd cōpo. reſtauro ras. ⁊ eſt reſtaurare ꝓprie tercio repare. ⁊ dr inſtaurare qſi in ſtatū priſtinū reducere. ⁊ eſt etymo.

Inſtigo gas. ab in ⁊ ſtigo gas. qd eſt ſtimulare cōpo. inſtigo gas. gaui. ⁊ eſt inſtigare valde ſtigare. ꝙ aūt dr inſtigare qſi inſtinctū agere. ety. eſt ⁊ ꝓdu. ſti. vñ in aurora dr. Inſtigans ꝓceres voce minante ſuos.

Inſtinctus. inſtingo guis dr inſtinctus cta. ctū. ⁊ hic inſtinctus ctus. i. inſtigatio pſuaſio. ſtimulatio. incitatio

Inſtinguo guis. xi. ctū. inſtinguere. inſtigare. pſuadere vel mortificare. ⁊ cōponit ab in ⁊ ſtinguo guis.

Inſtita. ab inſto ſtas. dr hec inſtita te. quedā veſtis talaris. q̄ ⁊ ſtola dr. Inſtita etiā latū cingulū dr cū q̄ puer ligat in cuna. Inſtite tis vt di. pap. ſunt pue lintheole q̄ mortuū inuoluūt. Job. xj. Ligatus manus ⁊ pedes inſtitis. ⁊ cor. ſti. inſtita.

Inſtito. ab inſto ſtas. dr inſtitor toris. i. mercator. q2 inſtat mercibꝰ emēdis. Job. xxviij. Filij inſtitorū ⁊c. Verſus grecismi. Qui vēdit merces mercator dr ille. Inſtitor ē inſtat qui ꝓ ꝑcio minuēdo. Mercator vēdit inſtitor ille emit.

Inſtituo ex in ⁊ ſtatuo cōpo. inſtituo is. i. decernere. ordinare. vñ h̄ iſtitutū ti. ⁊ h̄ inſtitutio onis. i. mos ⁊ informatio. Sed ponit etiā ꝓ quodā libro legali tm̄ in pl'ali hec inſtitōes inſtitionū. ⁊ h̄ inſtituta. borū inſtitutorū.

Inſto. Ab in ⁊ ſto ſtas. cōpo. inſto inſtas. ſtiti ſtitū. penul. cor. ⁊ etiā inſtatū penl. cor. inuenit. i. contra ſtare. inuigilare inſiſtere. inſudare. vñ inſtans pticipiū ⁊ nomen ⁊ tunc cōꝑat. vñ inſtanter tius. ſime. aduer. ⁊ h̄ inſtantia tie. ⁊ h̄ inſtans tis. dr tps ſimplex. ⁊ ſic deſcribit qd cū ſit finis ꝑteriti eſt principiū futuri. vel cū incipit ſtatim eſſe deſinit. Vel inſtans eſt breuiſſima ps tpis q̄ nō expectat ſucceſſionem.

Inſubulus. ab inſubulo las. qd compo. ab in ⁊ ſubulo las. dr inſubulus li. qddā inſtrm in texēdo telā ſcʒ circa qd pānus vel ſtamen inuoluit. q2 inſubulat. i. pforat. vt poſſit inuolui ⁊ retineri ꝓ voluntate texētis. vel cōpo. ab infra ⁊ ſupra q2 infra ⁊ ſupra ſit ⁊ cor. bu.

Inſula le. dr terra mari vndiqʒ circūſepta. vñ iſula dr q2 in ſole ſit ſita. i. in mari.

Inſulſus ſa. ſum. i. non ſalſus qſi ſine ſapore ſalis vel ſapie. Et cōꝑat. ⁊ cōpo. ab in ⁊ ſalſus ſa. ſum. inc̄ſtum eſt nomē. Job. vj. Aut poterit comedi inſulſum qd nō eſt ſale conditum.

Inſultū. ab inſilio li. liui. lij. vel lui. inſultū tu. u. in o. cōuerſo fit inſulto tas. verbū freq̄n. Proprie quidez eſt inſultare quadā cauillatōe ⁊ deriſione boſtē repellere. Vñ de beato Laurētio dr. Et ſubijciētibꝰ prunas inſultat leuita xpi cū dicebat. girate et verſate ad aliam ptem. Quidā tñ ydiote legūt ibi. Exultat ita di. hug. Pap. āo dicit. Inſultare. i. inſilire. ⁊ de alterius iniuria gaudere.

Inſultus tus. maſ. gen. inuaſio. aggreſſio. qſi ſaltus in alium impetuoſe factus.

Inſumo. ab in ⁊ ſumo ꝯponit inſumo mis pſi. mere. i. intus vel valde ſumere vel cōtra ſumere.

Integer gra. grū. i. icorruptꝰ ⁊ ꝯꝑat iteger. grior. gerrimꝰ. vñ itegre griꝰ. gerrime adū. Et h̄ itegritas tatis. et h̄ integritudo dinis. et iſte ablatiuus integro ponit aduerbialiter ꝓ integre. ⁊ compo. Deintegro. Exintegro. i. dehinc vel exhinc. vel a principio vl de toto ſiue ex toto. Itē ab integer deriuat integro gras. graui. grare. i. integrū facere. nouare. ⁊ ꝯponit. Reintegro gras et interpoſita d. freq̄ntius dr reintegro gras. ⁊ hinc inchoatiua integraſco cis. reintegraſco ſcis. Et ſcias ꝙ aliter eſt in iſto inchoatiuo q̄ʒ in alijs. Alia em̄ inchoatiua habēt ſignificationē eandē quā habēt ⁊ ſua primitiua. vt ſi ſua primitiua ſignificāt actū ⁊ eorū inchoatiua. In hoc tñ aliter eſt. Nam integro gras. ſignificat actū. h̄ eius inchoatiuū ſignificat paſſionē. Integraſco em̄ nō eſt incipio integrare h̄ incipio integrari. Silr cōtingit in augeſco. lʒ de h̄ nō faciat mentionē priſ. Integro actiuū eſt cū oibꝰ ſuis ꝯpoſitis. ⁊ cor. te. vñ in aurora dr Integrat imponēs omnibꝰ ille manus.

Integraſco ſcis. in integer exponit.

Intellectibilitas. in intelligo gis. exponit.

Intellectio onis. vide in q̄rta pte. in tractatu de tropis vbi agit de ſynodoche.

Intellectus in intelligo gis exponit. Hic nota ꝙ ſicut dicit philo. in. iij. de aia. In h̄ differt intelligibile a ſenſibili. q2 ſenſibile excellens deſtruit ſenſum. Intelligibile aūt maximū nō deſtruit intellectū. ſed cōfortat intellectū. Sed cōtra h̄ cū deus ſit maxie intelligibilis quātum in ſe eſt. q2 eſt primū intelligibile. vr ꝙ a noſtro intellectu poſſit etiā nunc maxie intelligi. nō em̄ impediret niſi ꝓpter excellentiā ſuā. Ad h̄ dico ꝙ qdammodo eſt ſile in intellectu ⁊ ſenſu. et quodāmō eſt diſſile. In hoc em̄ ſile eſt. q2 ſicut ⁊ ſenſus nō pōt in id qd non eſt ꝓporcionatū ſibi. ita nec intellectus. cū ois cognitio ꝑ modū cognoſcentis ſit ſm boetiū. In h̄ aūt diſſile eſt. q2 intelligibile excellens nō corrūpit ſicut excellēs ſenſibile. Vñ intellectꝰ nō deficit a cognitōe excellētis intelligibilis. q2 corrūpat. ſed q2 ꝑ ſe nō attingit. et ideo nō pfecte deū videre pōt intellectus creatus. Itē ſcias ꝙ boni angeli. q2 ſunt boni. optet ꝙ habeāt plenā viſio-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

nem ſiue intellectũ eoꝝ oĩm de quibꝫ eſt fides. qꝫtũ ad
viſionẽ glorioſam q̃ fidei ſuccedit. ⁊ iõ ſicut fides cre-
dit corpus xp̃i eſſe ſub ſacro. ita viſione beati angeli vi
dent. Credo aũt ꝙ oĩa q̃ ſunt fidei ſunt ſupra natura-
lem cognitionẽ ⁊ intellectũ angeloꝝ. ſicut ſupra rõnẽ
naturalẽ hoĩm. Et iõ myſteria fidei dicunt̃ eſſe abſcõ-
dita a ſeculis in deo. ephe. iij. ca. Vñ naturali cognitõe
non vidẽt angeli corpus xp̃i ſub ſacro. ſꝫ ſolũ beata co
gnitõe. Demones ꝟo nullo mõ vident plenarie ſꝫ cre-
dunt ⁊ ꝯtremiſcũt. Itẽ ſcias ꝙ vt di. ariſto. in. j. Ethi.
Sicut in corpe viſus ſit. ita in aĩa intellectus. Itẽ ab
opinione differt intellectus. ſicut dicã in opinio.

Intelligo gis. lexi. ctũ. intelligere q̃ſi int᷑ legere. Et cõ
ponit̃ ab inter ⁊ lego gis. ⁊ mutat̃ r. in l. Vñ intelligẽs
tis. ge. oĩs. vñ intelligẽter aduer. et hꝫ intelligẽtia tie. et
ab intelligo hꝫ intellect᷑ ctus. ctui. vñ hic ⁊ hꝫ intellectu
alis ⁊ hꝫ le. vñ intellectualiter aduer. ⁊ hꝫ intellectualitas
tatis. ⁊ hꝫ ⁊ hꝫ intellectibilis ⁊ hꝫ le. i. intellectu ꝯp̄henſibi
lis. Vñ intellectibiliter aduer. ⁊ hꝫ intellectibilitas tatꝭ
Itẽ ab intelligo hic ⁊ hꝫ intelligibilis ⁊ hꝫ le. q̃d intelligi
põt. ⁊ hꝫ intelligibilitas tatis. ⁊ intelligibilit̃ aduer. Dif
ferũt tñ intellect᷑ ⁊ intelligẽtia ⁊ intelligibilitas. Quã
tum eñ intellectus ſupior eſt rõne. intantũ intelligẽtia
eſt ſupior intellectu. ⁊ in tantũ intellectibilitas ſupior ẽ
intelligẽtia. Et rõ eſt vis aĩe diſcretiua formarũ ad ſe-
inuicẽ. Intellect᷑ et eſt vis aĩe qua forme extra naturã
corpalẽ ꝯp̄hendunt̃. vel qua incorporea ꝑcipiunt̃ cũ
certa rõne q̃re ita ſint. Sed incorporeoꝝ tria ſunt ge-
nera. ſ. aĩa angelus ⁊ deus. ſꝫ circa diuinã ſubſtantiã nõ
ꝑcipit intellectus. Proprie quidẽ intellect᷑ eſt vis aĩe
ꝯp̄henſiua incorporeaꝝ ſubſtãtiarũ formis ſubtracta
rum vel formarũ circa eas. Intelligẽtia ꝟo eſt vis aĩe
q̃ aſpirat vt aliq̃d circa diuinã ſubſtantiã ꝯp̄hendat.
Intellectibilitas ꝟo eſt quedã vis aĩe oĩm formarũ in
quadã ſimplicitate cõplicatiua abſq̃ ordine naturali
vel tꝑali. ⁊ tali mõ deus ꝯp̄hendit res. qui eas oẽs vno
intuitu abſq̃ oĩ ſucceſſione dꝛ ꝯp̄hendere. Hoc mõ
cognoſcẽdi vtunt̃ tres ordines angeloꝝ q̃ deo ꝓpinq̃
ores ſunt. Et q̈ forte ſũt aliq̃ hoĩes q̃ quantũ bonitas
dei ꝑmittit ad hanc aliq̃ mõ accedũt cognitionẽ. Ideo
dicit plato. Intellect᷑ ſolius dei ẽ. ⁊ ad modũ paucoꝝ
hoĩm. Et ponit̃ hic intellect᷑ ꝓ intellectibilitate. q̈ ſe-
pe p̃dicta vocabula ꝓ ſeinuicẽ ponunt̃. Sed certe q̃li
tercũq̃ intellect᷑ accipiat̃. ſ. ſiue ꝓprie ſiue improprie
ꝓ intelligẽtia. ſiue ꝓ intellectibilitate põt dici verus
intellectus ſolius dei eſſe ⁊ ad modũ paucoꝝ hoĩm. ſꝫm
q̃d dicit hug. Hec aũt ad aliã ſcientiã ꝑtinere vident̃.
Vide in ſapia ⁊ inuolũtas ⁊ in rõ. ⁊ in opinio.

Intemperies. ab in ⁊ tempies cõponit̃ hec intẽperies
temperiei. ⁊ hoc intemperiũ intemperij. vbi nulla ſecu-
ritas ⁊ nullũ tẽperamentũ eſt.

Intempeſtiuus in tẽpeſtiuus exponit̃.

Intẽpeſtus ſta. ſtũ. exponit̃ in tẽpeſtus. Et ſcias ꝙ q̃-
dam ꝑs noctis dꝛ intẽpeſtũ. ſicut habes in crepuſculuꝫ
et in tempeſtas.

Intendo dis. di. ſum. vel intentũ cõponit̃ ab in ⁊ tẽdo
tendis ⁊ eſt intendere. augere vel adiũgere. vt deus in-
tendit albedinẽ circa iſtũ. ⁊ ſꝫm hꝫ facit intenſum intẽſu.
Vñ hec intẽſio intenſionis. i. adauctio. Intẽdere etiã
eſt operã dare. dirigere. intentũ facere. intelligere ꝯſi-
derare. vt iſte intendit animũ ſuũ. Et ſꝫm hꝫ ꝓprie facit
ſupinũ intentũ tu. Vñ hꝫ intẽtio onis. i. abſtractio cõſi
deratio. Itẽ intẽtio q̃nq̃ ꝓ volũtate. Interdũ ꝓ fine
accipit̃. Vñ intẽtiuus ua. uũ. ⁊ hic ⁊ hꝫ intẽtionalis ⁊ hꝫ
le. Et intẽto tas verbũ freq̃n. vide de hꝫ in affectus.

Intentio onis. exponit̃ in intendo dis.

Intenſio onis. in intendo dis vide.

Intẽto tas. ex in ⁊ tẽto tas cõponit̃. Et vt di. pap̃. In
tentat. i. intẽdit. multũ minat̃. obijcit impugnat. impo-
nit. infert. Itẽ intẽto tas põt eſſe frequẽ. et tũc format̃
ab intẽto ſup̃. de intẽdo dis. ſum. vel tũ. u. in o. ꝯuerſa.

Inter. Ab in deriuat̃ inter aduerbiũ loci. Sꝫmp eñ ſi
gnat locũ. vel q̃ſi locũ. ſed diſſilr̃. q̃ ſex modis. Signat
eñ q̃nq̃ localẽ poſitionẽ in medio. vt interrũpo. Qñ-
q̃ tranſitionẽ vnius ad aliũ vt internũcius. Qñq̃ lo-
calẽ diſtantiã. vt intercapedo. Qñq̃ diſtantiã tꝑalem
vt interuallũ. Qñq̃ viciſſitudinẽ cũ tranſitõe. vt con-
uerſiq̃ oculos inter ſe atq̃ ora tenebãt. Qñq̃ ſignifi-
cat ꝑmanentiã in medio. vt inter amicos. ⁊ hoc cũ qua
dam cõtinuationis ſignificatione.

Interaſile. dꝛ interpolatũ celatura ⁊ planicie. Planũ
eñ inter celaturas q̃ſi raſum videt̃. ⁊ declinat̃ hic et hꝫ
interaſilis ⁊ hꝫ le. pn̄l̃. cor. Vel ſꝫm pap̃. Interaſil̃ ẽ ana
glipha ſculptura. Alexander ꝟo ſic di. Qd nũc ſcul-
pturis nunc planicie variat̃. Hoc ⁊ nõ aliud opus in-
teraſile dicas.

Intercalaris. ab intercalo las. deriuat̃ hic ⁊ hꝫ interca-
laris ⁊ hꝫ re. i. interpoſitiuũ. vel interpoſitũ. ſcꝫ q̃d inter
ponit̃. vt Verſus. intercalaris dꝛ qui ſepe interponit̃
vñ hec intercalaritas tis. i. interpoſitio.

Intercalo las. pn̄l̃. cor. vide in calo las.

Intercapedo dinis. ꝓdu. pn̄l̃. nĩ. ſed pn̄l̃. gĩi cor. vide
in capedo vbi exponit̃.

Intercedo dis. ceſſi. cõponit̃ ab inter ⁊ cedo dis. ceſſi.
et eſt intercedere. ꝓ aliq̃ ad aliq̃s p̃ces facere. ⁊ ẽ inter-
cedere. inter aliq̃s cedere ⁊ eſſe mediatorẽ ⁊ ꝓprie inter
minorẽ ⁊ maiorẽ. vt maior cõdeſcẽdat p̃cibꝫ mediatorꝭ
Vñ ſancti dicunt̃ noſtri interceſſores apud deũ. Sũt
eñ mediatores inter nos ⁊ deũ. ſingulis diebꝫ deũ ꝓ no
bis orãtes. q̃rũ interceſſione qui renes ſcrutat̃ ⁊ corda
nobis auxiliet̃ vt opus inceptũ ad finẽ laudabilẽ ꝑdu-
camus. ⁊ ꝓdu. pn̄l̃. intercedo.

Intercido dis. cidi. ſup̃. caret ⁊ cor. ci. vbiq̃. ⁊ ꝯponit̃
ab inter ⁊ cado dis. cecidi. ⁊ eſt intercidere in aliq̃ cade
re. Item inuenitur intercido dis. cidi. ciſum. i. interpo-
latim. cedere vel inter aliq̃ cedere. Vñ beatus iacobus
maior dictus ẽ interciſus q̈ ꝑ ſingula mẽbra fuit ceſus
et ꝓdu. ci. vbiq̃. cõpo. eñ ab inter ⁊ cedo dis. cecidi.

Intercilĩũ lij. ſpaciũ q̃d eſt inter duo ſupcilia. ⁊ cõpõni
tur ab inter ⁊ cilium.

Intercipio pis. ⁊ intercapio pis. in eodeꝫ ſenſu. i. inter
aliq̃ ⁊ in medio cape. ab in vel inter. ⁊ capio pis. compo
nunt̃.

Interclino nas. naui. nare. i. inter aliqua clinare. ⁊ com
ponit̃ ab inter ⁊ clino nas. ⁊ ꝓdu. cli. ⁊ inde hic ⁊ hꝫ inter
clinis ⁊ hoc ne. ⁊ interclinus na. num.

Intercludo ab inter ⁊ claudo. ꝯponit̃ intercludo dis.
ſi. ſum. cludere. i. inter aliqua claudere. vel auferre. ⁊ in
de hec intercludo dinis. idẽ q̃d intercluſio. ⁊ ꝓdu. clu.

Intercolumniũ nij. cõponit̃ ab inter ⁊ colũna. q̃ inter
colũnas exiſtens. ſ. illud q̃d ponit̃ inter colũnas. vl̃ ſpa
ciũ diuidẽs eas. In. iij. tñ libro Reg. ca. vij. vbi dꝛ. Me
dia intercolũnia q̃drata nõ rotũda dicit gloſa. Media
intercolũnia dicit tabulã ſupioreꝫ. q̃ ſicut alie q̃drata
erat. ſiliq̃ ſculptura. ⁊ in ſummitate ſui habebat rotũ-
ditatẽ vnius ⁊ dimidij cubiti in q̃ lucerna ponebat̃.

Intercõfiniũ. ab inter ⁊ cõfiniũ ꝯponit̃ hꝫ intercõfiniũ
nij. i. terminus vel locus inter duos fines exiſtens.

Intercurſo ſas. verbũ frequen. ⁊ format̃ ab vltimo ſu
pino de intercurro ris. ſ. curſu u. mutato in o.

Intercus. ab inter ⁊ cutis cõpo. hic ⁊ hec ⁊ hꝫ intercus
cutis. i. illa res quã patimur inter carnẽ ⁊ cutẽ. ſicut eſt
infirmitas. ſ. malus humor. vel aliud hmõi. vñ intercu
ticus ca. cũ. ⁊ intercutaneus nea neũ. ⁊ intercutanus. na
nũ. oĩa ꝓ eo q̃d eſt inter cutẽ ⁊ carnẽ. ⁊ cor. cutis. primã

Interdictũ. Ab interdico cis. dꝛ hoc interdictum cti.
q̃ſi interim dictũ. ſ. q̃d interim annunciat̃ a iudice nõ
ꝙ ꝑpetuo maneat. ſꝫ q̃diu dictũ ⁊ ſtatutũ eſt a iudice.
¶ Hic nota ꝙ in generali interdicto debent iſta cõfer
ri ab eccleſia. ſ. baptiſmus ꝑuuloꝝ. ꝓnĩa morientium.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Poteſt etiã eps puulos baptiſatos cõfirmare. Itẽ ſemel in mẽſe vel ſeptimana pp̃lm interdictũ ⁊ etiã excõicatum ad eccleſiã aliquã cõuocare ⁊ ei p̃dicare. Itẽ pt eucbariſtia in morte vere penitẽtib⁹ dari. vñ decretalis noua. Permittim⁹ eccleſiarũ miniſtris ſemel in hebdomada tp̃e interdicti non pulſatis cãpanis voce ſubmiſſa ianuis clauſis. excõicatis ⁊ interdictis excluſis miſſarũ ſolẽnia celebrare cã cõficiẽdi corpus dñi qd̃ decedentib⁹ in pnĩa nõ denegat᷑. Itẽ p̃mittit᷑ q̃ clerici decedentes q bñ ſeruauerũt interdictũ in cimiterio eccl'ie ſine cãpanarũ pulſatõe ceſſantib⁹ ſolẽnitatib⁹ oĩb⁹ cũ ſilentio tumulent᷑. Itẽ cõcedit᷑ q̃ in ꝯuẽtualib⁹ eccleſijs bini ⁊ bini vel ſil' tres horas canonicas valeãt legere potius q̃z cãtare. ianuis clauſis interdictis ⁊ excõicatis excluſis. voce ita dimiſſa q̃ exteri⁹ nõ poſſint audiri. Per qd̃ pꝫ q̃ interdicti ⁊ multo fortius excõicati nõ debent auſcultare horas canonicas. Itẽ p̃egrinis accipiẽtib⁹ ſignũ crucis ob reuerentiã crucifixi nõ eſt pnĩa denegãda. qd̃ etiã alijs p̃egrinis põt miſericorditer indulgeri. Itẽ no. q̃ extrema vncio nõ dꝫ dari alicui p̃ſone laico vel clerico vel etiã religioſo in loco generali interdicto ſuppoſito. niſi ſup h̃ hẽant p̃uilegiũ ſpãle. vid᷑ i vnguo

Iterdiu cõpo. ab inter et diu. i. interim dũ dies eſt. vñ interdius dia. diũ. i. iugis ⁊ cõtinu⁹. Inuenit᷑ etiã p̃dius dia diũ. in eodẽ ſenſu. ⁊ eſt cõpoſitũ a p̃ ⁊ diu.

Interduca. ab inter et duco cis. dr̃ hec interduca ce. i. iuno q̃ iõ ſic dr̃ q̃ꝛ intereat qñ puelle maritabãt᷑. vel q̃ꝛ eas introducebat. vel q̃ꝛ interim dũ erãt in itinere eas ducebat. Eſt em̃ p̃nuba q̃ etiã domiduca dicebat᷑. q̃ꝛ vſq; i domũ puellas maritatas introducere credebat᷑. et p̃du. penul.

Interdũ. i. nõnunq̃z. aliqñ aliq̃tiens. ſm Pap̃.

Interea. ab inter ⁊ ea ꝯpo. interea aduer. tp̃is. Quidã xo dicunt q̃ ab inter deriuat᷑ interim ⁊ interea. De h̃ pleni⁹ dixi in tercia p̃te vbi egi de figura cõpoſita noĩs. Et cõpo. interea loci aduer. loci. i. interĩ vel in eo loco

Intereo. ab inter ⁊ eo is. cõpo. intereo ris. riui. vel interij interire verbũ abſolutũ. i. mori ⁊ p̃prie in itinere. vñ hic interitus tus. i. mors. ⁊ interitus ta. tũ. i. mortuus.

Intereſt. ab inter ⁊ ſum ꝯpo. interſum interes. intereſt interfui. intereſſe. ⁊ cõſtruit᷑ cũ dtõ. vt iterfui tali negocio. Tñ eius imp̃ſonale intereſt ꝯſtruit᷑ cũ gtõ. Iſta eĩ imp̃ſonalia intereſt ⁊ refert ꝯſtruunt᷑ cũ gtĩs oĩm dictionũ caſualiũ. vt intereſt ſocratis legere. ⁊ refert platonis diſputare. Preter iſtos q̃nq; gtõs p̃noĩm p̃mitiuorũ. ſ. mei. tui. ſui. nr̃i. vr̃i. loco q̃rũ ꝯſtruunt᷑ cũ ablatiuis p̃noĩm poſſeſſiuorũ in ſingulari nũero ⁊ in feminino genere tm̃. ſ. mea. tua. ſua. nr̃a. vr̃a. vt Mea intereſt legere. ⁊ tua refert diſputare. Si aũt ſũt gtĩ poſſeſſiuorũ. tũc bñ cõſtruunt᷑ intereſt ⁊ refert cũ illis gtĩs vt mei fratris intereſt legere ⁊ tui p̃ris refert diſputare. Item ꝯſtruũt᷑ p̃dicta xba cũ iſto gtõ cui⁹. vt c⁹ intereſt facẽ h̃. Et habemus h̃ a priſ. in minori libro ꝯſtructionum eodẽ mõ ꝯſtruunt᷑ cũ iſto ablatiuo cuia. vt Cuia intereſt facere h̃. Et h̃ habemus a priſ. in maiori. Itẽ pñt regere ntõs qñ ſignificat p̃tinẽtiã. vt iſte equus intereſt ſocratis. i. ad vtilitatẽ ſuã p̃tinet. Sꝫ hic opponit᷑ ſic. Talis regula tradit᷑. Omne verbuꝫ imp̃ſonale actiue vocis ſiue paſſiue dꝫ habere illũ caſũ p̃ naturã ſuppoſitionis. quẽ habẽt ſua verba p̃ſonalia a quib⁹ deſcẽdũt a p̃te poſt p̃ naturã regiminis. vt ego amor a te. ⁊ imp̃ſonale paſſiue vocis ſcꝫ amat᷑ añ ſe req̃rit ablatiuũ. vt a me amat᷑. Silr̃ in verbis imp̃ſonalib⁹ actiue vocis. vt h̃ placet mihi ⁊ ſuũ imp̃ſonale añ ſe req̃rit dtĩ. vt mihi placet ⁊ ſic de alijs. Igit᷑ vr̃ q̃ intereſt ⁊ refert imp̃ſonalia ꝯſtruant᷑ cũ dtĩs. q̃ꝛ eoꝝ p̃ſonalia cũ dtĩs a p̃te poſt cõſtruunt᷑. vt Interfui huic negocio. Ad h̃ dico q̃ p̃dicta verba imp̃ſonalia nõ ſeruãt ꝯſtructionẽ ſuorum verborũ p̃ſonaliũ. q̃ꝛ nõ retinẽt eorũ ſignificatõꝫ. q̃ꝛ cũ dico. Interfui huic negocio. i. p̃ñs fui. cũ aũt dr̃. Imp̃atoris intereſt habere bonos milites. mutat᷑ ſignificatio q̃ꝛ ſenſus eſt. Ad vtilitatẽ imp̃atoris p̃tinet habere bonos milites. ⁊ variatio ſignificatõis facit variationẽ cõſtructionis.

Interficio. ab inter ⁊ facio cõpo. interficio cis. interfeci. interfectũ. cere. i. occidere. ⁊ cor. fi.

Interia qd̃ ⁊ enteria ẽ dr̃. i. iteſtina. vñ iterici dicunt᷑ q̃ diſſolutõꝫ patiũt᷑ vẽtris. ſm Pap̃. ⁊ p̃du. ri. enteria.

Interibi in ibi exponit᷑.

Interiectio q̃dã p̃ſozonis inde. apud latinos. ab interiaceo ces. dicta. Et nõ cõponit᷑ interiectio h̃ ſimplex ẽ. Cuius rõ eſt. q̃ꝛ p̃priũ eſt paſſionis deſtruere. Vñ cum interiectio affectũ paſſionis deſignet. naturã hꝫ ꝯpoſitioni ꝯtrariã. ⁊ p̃pter h̃ cõſueuit abſcõdita voce p̃ferri. ergo p̃ dolor ⁊ p̃ pudor nõ pñt eſſe vna ps. Itẽ heu oe. ſunt due interiectões abſq; ꝯpoſitõe. ſicut o. vtinã ſunt duo aduerbia optãdi ſine ꝯpoſitõe veniẽtia. De accẽtu aũt interiectionũ dixi in ſcd̃a p̃te vbi egi de accẽtu interiectionũ. Et ſcias q̃ ſicut di. priſ. Interiectio ꝯſueuit abſcõdita voce p̃ferri vt vah. Et donatus di. q̃ interiectio eſt vox incõdita. i. intus cõdita ſiue abſcõſa. Vñ in greciſmo dr̃. Vt donatus ait vox eſt incõdita vox hec. Hec q̃ꝫ q̃ plena eſt vox interiectio. nõ eſt. vide in racha.

Interitio onis. fe. ge. i. mors. et format᷑ ab interiti gtõ de interitus ta. tum. addita o. Propheta. Eripuit eos de interitionib⁹ eorum.

Interlido dis. in ledo dis. exponit᷑.

Interlinearis. Linearis dr̃ a linea qd̃ cõpo. cũ inter. ⁊ dr̃ hic et hec interlinearis et hoc re. qd̃ eſt inter lineas. Vñ quedã gloſe dicunt᷑ interlineares. q̃ ſunt inter lineas. vel interlinearis põt deriuari ab interliniũ nij.

Interminus. Ab in ⁊ terminus cõponit᷑ intermin⁹ na. num. i. ſine termino exiſtens. Vñ in hymno ſancte trinitatis dr̃. In ſimplici ſubſtantia virtus manẽs intermina. Pap̃. xo dicit. Intermina internuncia mediatrix inſep̃abili termino carens.

Intermitto tis. ꝯponit᷑ ab inter ⁊ mitto tis. ⁊ eſt intermittere inter aliqua mittere. vel interpolare. vel intermitto q̃ſi interim dimitto. Eſt em̃ intermittere dimittere vel relinquere vel ceſſare. ſm hug. Pap̃. xo dicit Intermittere ad tp̃us. dimittere. ⁊ iterum ad idem reuerti.

Internecio onis. fe. ge. q̃ſi quedã hoĩs magna nectio mors vel pena. Interneciũ dr̃ bellũ in quo oẽs p̃ierũt nullo remanente ſm Pap̃. ⁊ format᷑ ab internecti gtõ de internectus addita o. ⁊ remota t. Vñ di. priſ. in. iiij. libro de denoĩatiuis. In io terminantia plerũq; a p̃ticipijs fiunt p̃teriti tp̃is. quorũ gtũs aſſumpta o. ⁊ cor. i. facit hmõi noĩa. vt oratus orati. oratio. Lectus lecti. lectio. Internectus aũt internecti. internecio. facit cã euphonie abiecta t. Quidã xo fingunt etiaꝫ internitio. quos nõ ſequor.

Internecium cij. in internecio vide.

Interneco. ab inter ⁊ neco cas. cõpo. interneco cas. caui care. i. inter aliqua necare. vel interpolati necare. vl' interĩ dũ aliq̃s ẽ in itinere necare. Vñ h̃ internecatio onis. i. mors q̃ ꝯtingit alicui dũ ẽ in itinere. Itẽ int᷑ ponitur ſepe p̃ e. vt venimus mare interbibere. i. ebibere Et ſm h̃ dr̃ interneco cas. i. enecare. ⁊ cor. ne. iterneco.

Internicida. ab int᷑neco cas. qd̃ ẽ idẽ qd̃ enecare. deriuat᷑ hic ⁊ h̃ int᷑nicida de. idẽ qd̃ homicida. q̃i enicida. ſ. qui falſum teſtimoniũ fecit ⁊ cõmiſit. ⁊ ob id hoĩem occidit. Vñ hec internicies ciei. mors ab illo facta.

Interniciũ. ab internicida deriuat᷑ h̃ internicidiũ dij. vel interniciũ. i. mors occiſio quã internicida cõmittit. Et internicidiũ. vel interniciũ q̃i quedã hoĩs enecatio Et qñ indiciũ internicidij dabat᷑ in internicidã. ⁊ accuſatorẽ eius poſſeſſio bonorũ ſequebat᷑. Interniciũ etiã dr̃ bellũ in q̃ oẽs p̃ierunt nullo remanente.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Internodiũ dij. ſpaciũ inť nodos. vel illud groſſum os qđ eſt in genu. Et dr̄ internodiũ. q꞉ innodat ſimľ crus ⁊ coxā inť ſe. vñ ouid. in. v. metha. Mollia nodoſus facit internodia poplex. ⁊ ꝯpo. ab inť ⁊ nodus.

Internũciꝰ cij. dr̄ hec inter nũcia cie. q̇ vel q̄ inť duas partes aliq̇d nũciat. vel nũciũ poꝛtat. vñ hoc internunciũ cij. id qđ inť nunciꝰ nũciat vel poꝛtat. Et ꝯponunť p̄dicta ab inť ⁊ nũcius cia. ciũ. ſubſtātiuis.

Internꝰ na. nũ. i. interioꝛ ab inť dr̄.

Intero. ab in ⁊ tero ris. ꝯponiť intero ris. intriui. intritũ. interere. i. intꝰ terere. imutare. vel valde terere. Vñ in dani. vltimo dr̄ de abacuc. ꝙ intriuerat panes in alueolo. ⁊ coꝛ. te. intero.

Interpello. ab inť ⁊ pello las. ꝯponiť inťpello las. lare. i. interrogare inť aliq̄ vocare ⁊ alloq̇. ⁊ pꝛo aliq̄ p̄ces fundere. Vñ ad ro. viij. ca. Qui etiā interpellat ꝓ nobis. ⁊ ſcribiť ꝑ duo. l.

Interpolo. ab inť ⁊ polus. ꝯponiť interpolo las. lauilare. i. obſcurare. inq̄nare. impedire. vel interũpere coꝛrũpere. variare. nõ cõtinuare. vñ in hymno. Qđ nulla nox interpolet fideꝗ iugi luceat. Vñ interpolꝰ la. lũ. i. interruptꝰ. variatꝰ. nõ cõtinuus. ⁊ hec interpola le. q̇dam veſtis q̄ dũ ſit vetus. ad nouā ſpeciem reduciť. ⁊ fit q̄ſi noua. ⁊ coꝛ. hec oīa p̄dicta po.

Interpꝛes. Pꝛes ſm̄ qđ accipiť ꝓ diues ꝯpo. cũ inť. ⁊ dr̄ hic ⁊ hec interpꝛes tis. Et dr̄ inťpꝛes q̄ diuerſa genera linguaꝝ nouit. ſ. q̄ vnā liguā exponit ꝑ aliā. vľ vnā linguā trāſfert in aliā. Et dr̄ ſic. q꞉ mediatoꝛ ſit inť vnā loquelā ⁊ aliā. Vel ꝯponiť a pꝛes qđ eſt diues. q꞉ interp̄tes ditant loquelā trāſferētes vocabula de vna loq̄la in aliā. Vel ꝯponiť a ꝑs tis. q꞉ inťpꝛes ſit mediꝰ duarũ linguaꝝ cũ trāſfert vel exponit vnā ꝑ aliā. Sed qui inť deũ interp̄tať ⁊ hoīes. q̄ diuina indicat myſteria interpꝛes vocať. Vñ interp̄toꝛ taris. ꝟbũ cõe. i. exponē. vel exponi vnā linguā ꝑ aliā. vñ hic ⁊ hec interp̄tabiľ ⁊ hoc le. aptũ ad interp̄tādũ. Puſ. tñ vr̄ velle ꝙ p̄dicta ꝯpoſitio p̄cedit in ꝟbo. ⁊ inde deriueť inťpꝛes tis. ita di. hug. Et ſcias ꝙ interp̄tatio fit in diuerſ linguis. vt Cinos grece. canis latine. Etymologia aũt fit in eadē lingua. vt cũ dr̄ lapis q̄ſi ledens pedē. Gloſa aũt ſuꝑ illud yſa. xliij. Interp̄tes tui. i. moyſes ⁊ aaron p̄uaricati ſunt in me. ſic dicit. Interp̄tes q̄ſi inť ꝑtes. ſ. pacē ferētes. Itē nota ꝙ ꝑmũ ſcripturas veteris teſtamēti de hebꝛeo in grecũ ſeptuaginta interp̄tes trāſtulerũt. Secũdā editionē aquila. Terciā ⁊ q̄rtā theodocion ⁊ ſymmachus ediderũt ambo iudei ꝓſeliti. Quinta ꝟo ⁊ vulgaris illa interp̄tatio. cuiꝰ autoꝛ nõ apparet. ⁊ ob hoc ſine noīe interp̄tis q̇nta editio nũcupať. Preterea ſextā ⁊ ſeptimā editionē oꝛigenes miro laboꝛe repperit. ⁊ cũ ceteris editionibꝫ ſup̄dictis cõꝑauit. Hi ſunt itaꝗ q̄ ſcp̄turas ſacras de hebꝛeo in grecũ ꝟterũt. quiꝗ etiā numerantur. Nā latinoꝝ interp̄tũ q̄ de greco in noſtꝝ eloquiũ tranſtulerũt. vt meminit ſanctꝰ Auguſtinꝰ. q̄ſi infinitꝰ ē numerus. Sicut em̄ inq̇t. ꝑmis fidei tꝑibꝫ ad cuiꝰ manꝰ venit codex grecꝰ quiꝗ aliq̄ntulũ ſibi vtriuſꝗ ligue ꝑitiā ſenſit. auſus ē ſtatim interp̄tari. atꝗ inde accidit innumerabiles apđ latinos extitiſſe interp̄tes. De hebꝛeo aũt in latinũ eloquiũ tātũmõ hieronimꝰ p̄ſbꝛ. triũ linguaꝝ ꝑitus eaſdeꝫ ſcripturas ꝯuertit. eloquēterꝗ trāſfudit. cuiꝰ interp̄tatio merito ceteris anteferť. Nā ⁊ ē ꝟboꝝ tenacioꝛ. ⁊ in ſententijs veracioꝛ. ⁊ in ꝟbis clarioꝛ. atꝗ vtpote a xp̄iano interp̄te verioꝛ. ita ſcribiť in Papi. Hieronimꝰ etiā dicit in ꝓlogo in libꝛos ſalomonis. Si cui ſane ſeptuagīta interp̄tũ magis editio placet habꝫ a nobis olim eam emēdatā. neꝗ em̄ noua ſic cudimꝰ vt vetera deſtruamꝰ. Et cũ diligētiſſime legerit. ſciat magis nr̄a ſcripta intelligi. q̄ nõ in terciũ vas trāſfuſa coacuerint. ſꝫ ſtatim de p̄lo puriſſime cõmēdata teſte ſuũ ſapoꝛem ſeruauerint. Vide etiā in hieronimꝰ in h. l̄ra.

Interſcalaris. in ſcala vide.

Interſcapulũ. ſcapula ꝯponiť cũ inť. ⁊ dr̄ hoc inťſcapulum li. ſpaciũ qđ eſt inť ſcapulas. ⁊ coꝛ. pu.

Interſignũ. ab inť ⁊ ſignũ cõponiť hoc inťſignũ gni. vel interſigniũ gnij. qđ eſt inť duo ſigna. vel ſignũ quod ē inť aliq̄s. ſicut aliquid ſolet mitti de vno loco ad alium cā ſigni ⁊ noticie.

Interſtitiũ tij. i. interuallũ ſpaciũ inť aliq̄. ⁊ cõponiť ab inť ⁊ ſto. ſtas.

Interſtiti ē p̄teritũ de inťſto. ſtas. vide in ſto ſtas.

Interuallũ. Vallũ cõponiť cũ inť. ⁊ dr̄ hoc interuallum li. ſpaciũ inť capita valloꝝ. i. ſtipitũ q̇bus vallũ fit. Vñ ⁊ cetera ſpacia. q̄nꝗ dicunť interualla. Sꝫ magis ꝓpꝛie interuallũ dr̄ ſpaciũ tēpoꝝ. Intercapedo ꝟo localis diſtantia ꝓpꝛie appellať. vñ hoc inťuallulũ li. di. ⁊ inťuallo las. i. ꝑ interualla dicē. vel facere aliq̇d vel inťponere. ⁊ ſcribiť ꝑ geminũ l.

Interuētus. i. interceſſio. ab inťuenio nis. dr̄.

Interula. Ab intus dr̄ hec interula le. i. camiſia. q꞉ intus iuxta carnē induiť. vñ interulatꝰ ta. tũ. i. interula ſiue camiſia indutꝰ. Itē ab interula dr̄ interulꝰ la. lũ. i. interioꝛ ⁊ coꝛr. penľ. vñ marciaľ capella. Quin etiam interulos gaudēs diſſoluere nexus.

Inteſtabiľ exponiť in teſtabilis.

Inteſtatꝰ ta. tũ. q̄ nõ facit teſtamētũ ab in ⁊ teſtatus cõponitur.

Inteſtinꝰ. Ab intus deriuať inteſtinꝰ na. nũ. i. intrinſecus ca. cũ. vñ hoc inteſtinũ ni. Et dicunť inteſtina interioꝛa. q꞉ in interioꝛi ꝑte coꝛꝑis cohibenť. Que ideo longis nexibus ad modũ circuloꝝ oꝛdinata ſunt. vt ſuſceptas eſcas paulatim egerāt. ⁊ ſuꝑadditis cibis nõ impediant. vel inteſtinꝰ cõponiť ab in ⁊ teſta. ⁊ hic bellũ dr̄ inteſtinũ. qđ eſt inť teſtas. i. muros ciuitatis. Et inteſtina interioꝛa. q꞉ q̄ſi in teſta recondita ſunt.

Intronizo. ab inť hꝛonꝰ cõpo. inthꝛonizo zas. i. in thꝛono vel in ſede ponere. ſeu collocare.

Intimas. Ab intimꝰ dr̄ hic ⁊ hec intimas tis. i. interiꝰ habitans. vel ſecretariꝰ vľ ꝯſiliariꝰ creditarius nr̄ q̄ ſcit ſecreta ⁊ intima coꝛdis vľ domus.

Intimo. Intra ꝯpať intra interioꝛ intimꝰ. ⁊ ab intimꝰ deriuať intimo mas maui. mare. i. demõſtrare. indicare nũciare. notificare. vel ꝯponiť ab in ⁊ timos. qđ ē mens q̄ſi in mentē inculcare ⁊ imittere. ſm̄ hug. vel cõponiť ab in ⁊ time qđ eſt aīa vľ mēs ſm̄ Pap.

Intolerabilis. ab in ⁊ tolerabiľ cõpo. hic ⁊ hec intolerabiľ ⁊ hoc le. qđ nõ valet nec dꝫ tolerari. Et ꝯpať intolerabilioꝛ. ſimꝰ. ⁊ ſcribiť ꝑ vnũ l. ⁊ coꝛ. to. intolerabiľ.

Intonſus. Ab in ⁊ tonſus ꝯponiť intõſus intõſa. intõſum. i. nõ tonſus.

Intra dꝛ ab in ⁊ differt ab infra. q꞉ infra ſignat localē deꝑſſionē vľ ſuppoſitionē. cui cõtrariũ ē ſuꝑ qđ ſignat localē ſuꝑpoſitionē. vt ſol currit ſuꝑ lunā vľ luna infra ſolē. Intra ꝟo ſignat localē incluſionē cui cõtrariũ eſt extra. qđ ſignat localē excluſionē. vt ciues habitant inť muros ciuitatis. ruſtici extra. Nullus ḡ dicat. Ego ſuꝫ infra muros ciuitatis. niſi eſſet defoſſus ſub ipſis muris. Intra compatur interioꝛ intimus. vnde interiꝰ intime aduer.

Intriuerat in intero ris. exponiť.

Intro aduer. loci ſignat ad locũ. ⁊ acuiť in fine. Et inde deriuať intro tras. traui. ꝟbũ neutꝝ.

Introeo. ab intro ⁊ eo is. ꝯponiť introeo is. iui. ire. i. ire intꝰ. intrare. vñ hic introitꝰ tus. tui. penľ. coꝛ. q꞉ itũ ſupi. coꝛ. ꝑmā.

Intromitto. ab intro et mitto tis. cõponiť intromitto tis. ſi. ſum. ⁊ eſt intromittere idē qđ imittere. Itē intromittere eſt idē qđ vulgo dꝛ inť meare. q̄ſi in rē ſe mittē vt de ea curet et tractet.

Introneus. ab intro dꝛ introneus nea. neũ. i. interioꝛ. et pꝛopꝛie qui quadam impoꝛtunitate ſe ingerit intro vt comedat.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Introrſus. Ab intro dr̄ introrſus ſa. ſum. i. intrinſecus. Sꝫ frequētius introrſum inuenit̄ in vi aduerbij.
Intus ⁊ intro dicūt̄ ab intra. ⁊ differūt. qꝛ intro ſignat ad locū. Intꝰ ſignat in loco vel de loco. vt intro vado. Intꝰ ſum. Intꝰ exeo. vn̄ verſus. Intro foras ad ſignat. foris intꝰ in ⁊ de. Et ꝯponit̄. Deintꝰ ⁊ abintꝰ. Et ſcias ꝙ ꝯpoſita ab intꝰ acuūt penl̄. cū ſit lōga. ſicut ꝓbaui in ſc̄da pte vbi egi de impedimētis accētus in ca. de impedimēto diſtinctōis.
Inuado dis. ſi exponit̄ in vado dis. ſi.
Inualeo les. ab in ⁊ valeo les. componit̄. ⁊ eſt inualere valde valere. creſcē. abundare. Unde de iacob dicit̄ in Gen̄. xxxij. Inualuit cōtra angelū. vn̄ de inualeſco ſcis. inchoatiuū.
Inualitudinariꝰ. i. languēs. ſine valitudine ſc̄m pap̄. ex in ⁊ valitudinariꝰ cōponit̄.
Inualitudo dinis. fe. ge. i. debilitas. imbecillitas. infirmitas. ⁊ dr̄ ab inualidꝰ. ⁊ ꝓdu. du.
Inubero ras. exponit̄ in vbero ras.
Inuectiua. Ab inuebo bis. vel ab inuebor ris. in deponēti genē. dr̄ inuectiuus ua. uū. i. detractorꝰ. malignꝰ. ⁊ h̄ inuectiuū ui. ⁊ h̄ inuectiua ue. ipſa inuectio detractio vitupatio. vn̄ quidā liber ciceronis dictus ē inuectiue aꝝ. ꝓpt̄ inuectiuas factas ibi in catelinā.
Inuebo bis. in vebo bis exponit̄.
Inuenio. ex in ⁊ venio nis. cōpo. inuenis nis. i. venire in id qđ cupimꝰ vel q̄rimꝰ. Inuenimꝰ q̄ſita. Repimꝰ vltro occurrētia. ⁊ cōpo. cū ad. ⁊ dr̄ adinuenio nis. i. valde vl̄ iuxta. vel ad vtilitatē. vel ad dānū alicuiꝰ venire. ⁊ cor. ve. in p̄nti. ſ; in p̄terito ꝓducit.
Inueſtigo gas. ꝓdu. ſti. ⁊ exponit̄ in veſtigo gas. ex q̄ ⁊ in cōponit̄.
Inuicē debꝫ ꝓferri ſub vno accentu. vt deſignet̄ poni ꝓ vna pte. vel ꝓ vno aduerbio q̄litatis. Sc̄dm em̄ veritatē inuicē ſunt due ptes poſite ꝓ vna ſine ꝯpoſitiōe Et pōt dici quedā irregularis vocū cōgeries. ⁊ cor. vi. De hoc dixi ſup̄ in ſecūda parte vbi egi de cōpoſita figura nois.
Inuidētia. i. inuidia. ab inuidens tis. inuidēti addita a. Et dicit Auguſtinꝰ. Non eſſꝫ inuidētia ſi eſſet concors differētia.
Inuideo. Ab in ⁊ video des. ꝯponit̄. inuideo uides. vt inuideo tibi. i. nō video tibi. i. nō fero videre te bn̄ agentē. ⁊ eſt neutꝝ. Sꝫ iuenit̄ in paſſiuo in p̄ma pſona. Et etiā ipſe p̄ſti. di. illud eſſe actiuū. ſ; hoc ideo fit. qꝛ qn̄qꝫ exigit actm̄. qꝛ v̾buꝫ qđ exigit actm̄ in eo intelligit̄. vt Inuideo te facere h̄. i. ꝑ inuidiā ꝓhibeo. vt Inuido tibi amicitiam regis. i. ꝑ inuidiā ſubtraho tibi amicitiam regis. ⁊ qn̄qꝫ exigit actm̄ ſignificātē cām rei v̾bi. vt inuideo tibi ſapiētiā. i. ꝓpter ſapiētiā. Hic pōt q̄ri. An ille qui inuidet ꝓximo ſuo. ⁊ inde dolet ſit in ſtatu ſalutis. Hāc q̄ſtionē tāgit Bernhardꝰ in. xlix. ſermone cāticoꝝ ⁊ d̾minat eā ſic qn̄ ait. Quđ agis ego ꝓficē poſſum. q̄ fratri ꝓficiēti inuideo. Et r̄ndet. Si doles qđ inuides ſentis. ſ; nō ꝯſentis. paſſio qn̄qꝫ eſt ſanāda. nō actio cōtēnanda tm̄. nec illuc reſileas iniq̄tatē meditās in cubili tuo. q̄lit̄ videlicet foueas morbū. ſatiſfacias peſti. pſeq̄ris inſontē. bn̄ ab illo geſta calūniādo. dep̄mēdo. puertendo. atqꝫ impediēdo gerēda. Alioq̄n nō nocet ābulanti ⁊ extēdenti ſe ad meliora. qđ iā ipſe non opatur. ſ; qđ habitat in eo peccatū. Nō eſt igitur dānatio illi qđ nō dat mēbra ſua iniq̄tati. nō linguā ad detrahēdū. nō quicqꝫ reliq̄ corporis ad ledendū nocendūue aliq̄ mō. Magis aūt cōfundit̄ ſic ſe eſſe male affectū. ⁊ inolitum ex longinq̄ viciū cōfitēdo. flēdo orādo conat̄ expellere ⁊ cū nō p̄ualet mitior inde ad oēs atqꝫ apud ſe inuenit̄ humilior. vide in liuor.
Inuidia in inuidꝰ eſt ⁊ etiā liuor.
Inuidus. Ab inuideo dr̄ inuidꝰ da. dū. q̄ inuidet. Et h̄ inuidia die. ⁊ eſt inuidia odiū aliene felicitatis. Uel inuidia eſt ex aliena felicitate in aīo cuiuſcūqꝫ inata triſticia. Unde inuidioſus ſa. ſum. cui inuidet̄ ⁊ raro q̄ inuidet. vn̄ v̾ſus. Inuidioſus ego nō inuidꝰ eſſe laboro. Et vt dicit hora. Inuidia ſiculi nō inuenere tyrāni. Tormentū maius ⁊c. Prſtia. dicit. Inuidus q̄ inuidiā hꝫ.
Inuiolatꝰ. i. intactꝰ. integer. ſc̄m pap̄.
Inuiſo. ex in ⁊ viſo ſis. cōponit̄ inuiſo ſis ſi. ſum. inui. i. intus viſere. viſitare. Judicū. xv. Inuiſere volens vxorem ſuam.
Inuitꝰ. ab in ⁊ vita cōponit̄ inuitꝰ ta. tū. i. nō volēs q̄ſi ꝯ vitā. i. voluntatē.
Inuius uia. uiū. i. nō patēs vie. vbi nō ē via ex viā. ⁊ cōponit̄ ab in ⁊ via.
Inundo das. daui. datū. dare. i. abūdare replē. ſtagnare. Si iueniat̄ cū actio ſenſus ē. Inundare. i. facē abundare. Et ꝯponit̄ ex in ⁊ vndo das. Un̄ inundatꝰ ta. tū. penl̄. ꝓdu. Un̄ in ep̄la pe. cap̄. ij. Mundus aq̄ inundatus perijt.
Inuolo. A vola qđ eſt media pars manꝰ vel pedis. ⁊ in ꝯponit̄ inuolo las. laui. lare. i. furari. vel in vola aliquid cōtinere. vel ponere. vel in volā immittere. Itē pōt cōponi ex in ⁊ volo las. ſ; in alio ſenſu. i. intꝰ vel valde volare. ⁊ cor. vo. volo las.
Inuolucrū. Ab in ⁊ voluo voluis. dr̄ h̄ inuolucꝝ inuolucri. inuolutio cuiuſlibet rei qđ fit cuꝫ in noſtris dictis aliud inuoluit̄. ꝗ̄ dici videat̄ ſc̄m hugu. Pap̄. v̾o di. Inuolucꝝ abſconſum. occultū dictū. ſic ꝙ in ſe habeat aliud inuolutum. In. xxvij. ezech. dicit̄. Inuolucris iacinctinis.
Inuoluulus li. maſ. ge. penl̄. cor. q̄dā beſtia. q̄ vt homines facilius decipiat inuoluit ſe aliqua re. ⁊ dicit̄ ab inuoluo uis.

I ante O

Joab indeclina. acuit̄ in fine. ⁊ interp̄tat̄ ſpirās vl̄ dn̄i robur.
Ioas interp̄tat̄ vbi eſt incēſum dn̄i. ꝓpria ety. eſt nois. Iſte ē q̄ ſimulacra cōbuſſit.
Ioathā interp̄tat̄ pfectꝰ pulcer. ety. eſt nois. Fecit em̄ rectū in ꝯſpectu dn̄i. ⁊ portā dn̄i edificauit excelſam.
Iob interp̄tat̄ dolēs. ꝓpter ꝑcuſſionē carnis ⁊ paſſionē doloꝝ. Calamitates em̄ ſuas nominis etymologia predeſignauit.
Iociſta ſte. cōis ge. q̄ vel q̄ iocis ſemꝑ intēdit. q̄ſi in iocis ſtans.
Iocor. A iocus dr̄ iocor caris. catꝰ ſum. Un̄ v̾balia h̄ iocator toris. Hec iocatrix. h̄ iocatio onis. ⁊ iocatoriꝰ. ria. riū. Et ꝯponit̄. adiocor car̄. Cōiocor car̄. Eiocor. caris. ⁊ cor. io.
Iocoſus. A iocus dr̄ iocoſus ſa. ſum. i. frequēs vel plenus iocis. Et ꝯpat̄ iocoſus ſior. ſimꝰ. vn̄ iocoſe ſius. ſime. adu̾. ⁊ h̄ iocoſitas tatis. fe. ge.
Ioculꝰ li. di. puus iocꝰ. A q̄ ioculor laris. ⁊ ioculatoriꝰ ria. riū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ iocularis. ⁊ h̄ lare. ⁊ cor. cu.
Iocundꝰ. A iocus dr̄ h̄ iocūdus da. dū. i. letus. hilaris. qꝛ ſꝑ iocis ſit aptꝰ. ⁊ hilaritati frequētior ⁊ ꝯpat̄ iocundus dior. diſſimꝰ. Un̄ iocūde dius. diſſime. aduer. ⁊ h̄ iocūditas tatis.
Iocus ioci maſ. ge. Sꝫ in p̄l̄ali maſ. ⁊ neu. hi ioci. ⁊ hec ioca. ⁊ eſt iocꝰ ꝓprie in v̾bis.
Ioannes interp̄tat̄ gr̄a dn̄i. Jo. dn̄s anna gr̄a. Unde ioānes q̄ſi ioanna. qꝛ fit limes ꝓphetie. p̄nūcius gr̄e ſiue initiū baptiſmi ꝑ qđ gr̄a miniſtrat̄. Et ſcias ꝙ ioannes baptiſta multipl̄r noiat̄. Dicit̄ em̄ ꝓpheta. amicꝰ ſpōſi lucerna. angelꝰ. vox. helyas. baptiſta ſaluatoris. p̄co iudicis. p̄curſor regis. In ꝓpheta deſignatur p̄rogatiua cognitionis. In amico ſponſi. p̄rogatiua dilectōis. In lucerna ardēti p̄rogatiua ſanctitatis. In angelo p̄rogatiua v̾ginitatis. In voce p̄rogatiua humilitatis. In helya. p̄rogatiua feruoris. In baptiſta. p̄rogatiua mira-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bilis honoris. In ꝑcone. ꝓrogatiua ꝑdicationis. In ꝑ-
curſore. ꝓrogatiua ꝑparationis. Similit̃ ioãnes euãge
liſta quodã vaticinio ex merito nomẽ accepit. Interp-
tatur em̃ gr̃a dñi vel in quo eſt gr̃a vel cui donatuꝫ eſt.
vel cui donatio a deo facta eſt. Et ꝑ hoc intelligunt̃ q̄-
tuor priuilegia q̄ fuerũt in ioanne euãgeliſta. Primuꝫ
fuit ꝑcipua xp̃i dilectio. xp̃us em̃ p̄ ceteris aplis magis
euꝫ dilexit ⁊ maiora ſigna dilectõnis ⁊ familiaritatis ei
oſtẽdit. Unde ob ꝑcipui amoris gratiã ſup ꝑ pectus do
mini recubuit. Et inde dicit̃ gr̃a domini. q̄ſi dño gra-
tioſus. Scd̃m eſt carnis corruptio. quia virgo a domi-
no eſt electus. Et inde dr̃ in q̄ eſt gr̃a. In ipſo eniꝫ fuit
gratia pudicitie v̾ginalis. Terciũ eſt reuelatio ſecreto-
rum. Et ideo dr̃ cui donatũ eſt. Eidem ſane donatũ eſt
multa ſecreta ⁊ ꝓfunda noſſe. ſicut de diuinitate verbi
⁊ de cõſummatione ſeculi. ⁊ de ſubſtãtiali vnitate. et de
ſancta trinitate ꝑſonali. Unde ipſe di. Tres ſunt q̄ te-
ſtimoniũ dant in celo. pater. verbum ⁊ ſp̃uſſanctus⁊ hi
tres vnũ ſunt. Quartũ eſt matris dei recommẽdatio ⁊
inde dicitur. cui donatio a deo facta eſt. Maxima em̃ a
domino donatio tunc eidẽ facta eſt. q̄ñ mater dei in ei⁹
cuſtodiã tradita eſt. Uide in honoro. Itẽ in marc⁹ ha-
bes de ioanne ⁊ de alijs euãgeliſtis. ¶ Hic nota ꝙ ioa-
chim ex galylea ⁊ ciuitate nazareth ſanctã ãnã ex beth
leem duxit vxorẽ. Ambo em̃ iuſti erant ⁊ ſine rep̄hen-
ſione in omnib⁹ mãdatis dñi incedebãt. Omnemq̄ꝫ ſub
ſtantiã ſuã trifarie diuidebãt. vnã partẽ templo ⁊ tem-
pli ſeruitorib⁹ impendebant. aliã pauperib⁹ ⁊ ꝑegrinis
erogabant. Terciã ſibi ⁊ familie ſue vſib⁹ reſeruabant.
Anna em̃ habuit ſororem nomine yſmeriã que yſmeria
genuit elizabet et eliud. Elizabet autẽ genuit ioannẽ
baptiſtã ꝑcurſorem dñi ex zacharia. De eliud nat⁹ eſt
eminẽ. De eminen natus eſt ſanct⁹ ſeruacius. Anna au
tem tres viros habuiſſe fertur. ſ. Joachim vt dixi cleo-
pham ⁊ ſalome. De p̄mo aũt viro ſcꝫ ioachim vnã fi-
liam ſcꝫ mariã matrẽ domini genuit. quã ioſeph de do-
mo dauid nuptui tradidit. que xp̃m dominum genuit.
Mortuo ioachim accepit anna cleophã fratrẽ ioſeph.
⁊ genuit ex eo aliã filiã quã ſimilit̃ mariã nominauit. et
alpheo poſtmodũ in coniugẽ ſociauit. Hec autẽ maria
ex alpheo viro ſuo q̄tuor filios genuit. ſ. Jacobũ mino-
rem. Minorẽ dico vocatione. ſicut dixi in iacob⁹. Jo-
ſeph iuſtũ qui ⁊ barſabas dictus eſt. Et ſymonẽ ⁊ iudã
Mortuo ſcd̃o viro anne. terciũ accepit anna. ſ. ſalome.
ex quo aliã filiã genuit quã rurſus mariã vocauit. ⁊ ze-
bedeo in coniugẽ tradidit. Hec autẽ maria ex zebedeo
viro ſuo duos filios genuit. ſ. iacobũ maiorẽ ⁊ ioannẽ
euangeliſtã. Predicta patent in his v̾ſibus. Anna ſo-
let dici. tres concepiſſe marias. Quas genuere viri ioa
chim. cleophas. ſalomeq̄ꝫ. Has duxere viri ioſeph. al-
pheus. zebedeus. Prima parit xp̃m. iacobũ ſecũda mi-
norem. Et ioſeph iuſtũ peperit cum ſymone iudã. Ter
cia maiorẽ iacobũ. volucreq̄ꝫ ioannẽ. Ex ꝑdictis liquet
ꝙ xp̃s ⁊ ioãnes baptiſta fuerũt filij duaꝝ conſobrinaꝝ
Sed xp̃s ⁊ ioãnes euangeliſta fuerũt filij duaꝝ ſoroꝝ.
Quare aũt petrus p̄feratur eccleſie ⁊ nõ ioannes. dixi
in apoſtolus.

Ionas. vel iona interp̄tatur colũba vel dolens. Colum
ba pre gemitu quãdo in vẽtre ceti triduo fuit. Dolens
ꝓpter iuſticiã quã de ſalute habuit niniuitaruꝫ. vel ꝓpt̃
ederam ſubito areſcentẽ cui⁹ vmbra tegebat̃ contra ſo
lis ardorẽ. Ipſe eſt amathi ſareptane vidue filius quẽ
ſuſcitauit helyas. matre ad cũ poſtea dicente. Nũc co-
gnoui quia vir dei es tu. ⁊ v̾bũ dñi in ore tuo ẽ veritas.
⁊ ideo ip̃m puerũ amathi dictũ putãt. Amathiq̄ꝫ ex he
breo ⁊ latina lingua veritas dr̃. ⁊ q꞉ helyas verũ locu-
tus eſt. ideo ille qui reſuſcitatus eſt. dictus eſt filius ve-
ritatis.

Ionathan interp̄tat̃ colũba dñi.

Ionicus dr̃ quidã pes metricus ab inuẽtore vel ꝓpter
numeroꝝ vel ſyllabaꝝ inequalẽ ſonũ. Jonos em̃ grece
inequale dicit̃. Habet enim q̄tuor ſyllabas. duas bre-
ues ⁊ duas longas. Et eſt ionicus duplex. ſ. maior vel
minor. vel a maiori vel a minori. Jonicus maior. vel a
maiori. cõſtat ex duab⁹ longis ꝑcedentib⁹ ⁊ duab⁹ bre-
uibus ſequentib⁹. vt acerrim⁹. Jonicus minor vl̾ a mi-
nori conſtat ex duab⁹ primis breuib⁹. ⁊ duab⁹ ſequenti-
bus longis. vt ꝑ amabas. Unde v̾ſus. Longat primo-
res ⁊ curtat poſterio ẽs. Pes ionic⁹ maior. obui⁹ huicq̄ꝫ
minor. Itẽ ionica eſt vna ex linguis grecoꝝ.

Ioppe ioppes. ioppen. ioppe. oppidũ paleſtine maritimũ
⁊ acuit̃ in fine. vñ ioppita te.

Iordanis nis. maſ. ge. iudee fluui⁹ a duob⁹ fontib⁹ no-
minatus. quoruꝫ vnus ior. alter dan. dicit̃. hi copulati
iordanẽ faciunt. Naſciturq̄ꝫ ſub libano monte. ⁊ diui-
dit iudeã ⁊ arabiam. q̇ poſt multos circũitus iuxta hie-
richo in mare mortuũ fluit. ⁊ interp̄tatur iordanis. riu⁹
iudicij.

Ios. i. fluuius.

Ioſaphat interp̄tat̃ dñi iudiciũ.

Ioſeph q꞉ mater aliũ ſibi addi optauerat vocauit au-
gmentũ. Hũc pharao ſaphanet appellauit. qđ hebrai-
ce abſconditoꝝ reptor ſonat. q꞉ obſcura ſomnia reue-
lauerit. ⁊ ꝑdixit ſterilitatẽ. Interp̄tat̃ em̃ ſaphanet egy
ptio ſ̾mone ſaluator mũdi. q꞉ orbẽ terre ab iminẽte fa-
mis liberauit excidio.

Ioſue interp̄tat̃ ſaluator. Ipſe em̃ in figura xp̃i popu-
lum a deſerto liberauit. ⁊ in terraꝫ ꝓmiſſionis induxit.
Et dict⁹ eſt ioſue bennũ vel benthelon. i. fili⁹ nun. Itẽ
dict⁹ eſt ieſus fili⁹ naue. vñ di. hieronim⁹ in ꝓlogo regũ
Et incipiunt a ieſu filio naue. q̇ apud eos ioſue bennũ
dicitur.

Iota ꝓprie dr̃ h̄ lr̃a i. apud grecos. ⁊ ẽ minor ceterꝭ lr̃is
q꞉ vno ductu fit ſ̾m Auguſti. Sed q̄ñq̄ꝫ ponit̃ ſimpl̾r
ꝓ q̄libet lr̃a. Uide in matheo. Jota vnũ aut vn⁹ apex
nõ preribit a lege.

Iotacism⁹. A iota ⁊ ciſmos qđ eſt corruptela cõponit̃
iotaciſm⁹ iotaciſmi. Et eſt iotaciſmus vbi i. plurimũ ſo-
nat. vt ſi dicas. Juno iouis iure iraſcit̃. Uel iotaciſm⁹ ẽ
cũ v̾boꝝ coniunctio in hui⁹ lr̃e aſſiduitate collidit̃. vt
in exẽplo ꝑdicto patet. Uel ſ̾m hug. iotaciſm⁹ a iota. ⁊
eſt iotaciſm⁹ ſ̾m eũ vocaliũ lr̃aꝝ exilis ꝓnunciatio. vel
q̄ñ in iota lr̃a eſt duplicat⁹ ſonus. ſ. q̄ñ ꝓ vno iota pro-
nunciantur duo vel ecõuerſo. vel q̄ñ vnuꝫ exilius duo
ſpiſſius ſonant. Nam vnũ ſpiſſius. duo exilius proferri
debent.

Iouenſiles. i. dij ad nuncia ꝓferenda deputati. q̄ſi ioui
i. creatori ſaltatores. ⁊ ꝯpo. a ioue ⁊ ſalio. ⁊ cor. ſi. ⁊ de-
clinat̃ hi ⁊ he iouẽſiles. Mar. capella. Limphe dijq̄ꝫ io
uenſiles. Uel ſ̾m aliã lr̃am nouẽſiles.

Iouis. Juppiter dr̃ q̄ſi iuuans pater. Et cõpo. a iuuo
vel iuuãs ⁊ pater. ⁊ ꝓdu. primã poſitione. vñ ouid. epi.
Juppiter eſſe piũ ſtatuit qđcunq̄ꝫ iuuaret. Et inuenit̃
in ntio iuppiter vel iouis. vt di. p̄ſ. Tñ moderni vtunt̃
tm̃ hoc ntio iuppiter. Hug. aũt ſic dicit. A iuuo as. dr̃
hic iouis hui⁹ iouis. ⁊ h̄ iuppiter iuppiteris vel iuppitris.
antiq̄tus eniꝫ ita declinabant̃ noĩa iſta. ſꝫ poſtea obliq̄
hui⁹ noĩs iuppiter ⁊ iſte ntũs iouis aboliti ſunt. Unde
poſtea ex obliq̄s iſti⁹ nti iouis. ⁊ ex iſto noĩe iuppiter. fa-
cta eſt quedã cõmixtio. ⁊ redacta ſunt q̄ſi in vnũ nomẽ.
ſcꝫ h̄ iuppiter hui⁹ iouis huic ioui. ⁊ eſt compoſitũ a iu-
uans ⁊ pater. vel a iuris ⁊ pater. q̄ſi iuris pater. quia le-
gem tam poſitiuam q̄ꝫ naturalem omnib⁹ hominib⁹ de-
dit. vt fertur. ⁊ a iouis hic ⁊ hec iouialis ⁊ hoc le. vide in
iuppiter.

Iouonius in ianuari⁹ exponit̃.

J ante P

Ypalage eſt ꝯuerſio caſuũ. vel ꝯſtructõis. vel q̄ñq̄ꝫ to-
tius ſentẽtie. ⁊ ꝯponit̃ ab ypos qđ eſt trãs. ⁊ alage qđ ẽ

mutatio. Jnde ypalage.i.trāſmutatio. De h̄ dixi ſup̄
in q̄rta pte vbi egi de antiptoſi.
Ypapāti. Ypa grece latine dr̄ ira. anti ↄ. Jnde dr̄ ypa-
panti indecli.i.obuiatio vel occurſus. vñ repn̄tatio do
mini in tēplo.i.feſtū purificatōis beate v̄ginis dr̄ ypa
panti.q2 tūc ſymeon xp̄o occurrit 7 obuiauit.7 in vlnis
ſuis accepit eū 7 in tēplo pn̄tauit. ſm hug. Pap. etiam
di.ypapanti grece obuiatio d2 ſymeonis.ſ.anne 7 cete-
roꝝ.7 ſcribit̄ p a.añpenl̄.ſyllaba.
Ypaton dicūt greci iecur. vñ ypatic9 ca.cū.q̄ patit̄ in ie
coꝛe.vel ptinēs ad iecur.7 coꝛ.ti.ypatic9.
Ypaticus in ypaton eſt.
Yper grece.i.ſup latine.
Yperaſtes grece idē qd̄ ꝓtectoꝛ latine. vñ hiero.in ꝓlo
go gen̄. Cū ariſteus eiuſdē ptholomei yperaſpites.
Yperbaton q̄dā tropus ē. de q̄ dictū eſt in q̄rta pte.in
cap̄.de tropis.7 acuit̄ in fine.
Yperbole eſt q̄dā tropus de q̄ dixi in q̄rta pte in ca.de
tropis.
Yperbolic9 ca.cū.i.excedēs veritatē.elatus.7 d2 ab yp-
bole.7 coꝛ.penl̄.
Yperboreus. Yper ↄponit̄ cū boreas.7 d2 yperboreus.
rea.reū.ſuū qd̄ boreas flat. Vñ 7 quidā mōtes dicunt̄
yperborei.ſup q̄s 7 a q̄bus boreas flat. q̄ 7 yperbita te.
dicunt̄.
Ypercataleticus.in catalectic9 exponit̄.
Yperdulia exponit̄ in dulia.
Yperfan9. Yper ↄponit̄ cū fanos.vel faſma qd̄ eſt appa
ritio.7 dicit̄ yperfanus na. nū.i.ſupbus. vnde h̄ yperfa-
nia nie.i.ſupbia.ſcꝫ cū aliquis vult apparere ſuper illud
quod eſt.
Yperion.yper ↄpo.cū on.qd̄ eſt totū vel omne.7 d2 h̄
yperion onis.i.ſup oia. Quod q̄nq3 d2 de ioue.q̄ ſup
oia eſt. Q̄nq3 de ſole.qui ſup faciē totius terre in cir-
cūitu fertur. Q̄nq3 de quodā gigante.qui ſup omnes
alios fuit.
Yperlidius.yper cōponit̄ cū lidius.qd̄ d2 acut9 ſonus
in muſica 7 d2 yperlidius idē qd̄ lidius.ſ.acutus ſonus
in muſica.
Ypſyntelicon. Syntelicon qd̄ eſt pfectū ↄpo.cū yp.et
d2 ypſyntelicon.i.pluſq3pfectū p̄teritū apd̄ grecos. qd̄
deſignat rē multo ante p̄teritā.
Ypſophia.yp ↄpo.cū ſophia.qd̄ eſt ſapia.7 dr̄ h̄ ypſo
phia e.i.ſupgrediēs ſapiētia.
Yphen vel vphen ↄpo.ab ypos 7 ens.7 interp̄tatur co
pulatio. Eſt eñ yphen vel vphen modus ꝓnūciandi q̄
conſiſtit in continua ꝓlatione dictionū ſine vlla diſtin
ctione.vt hic popul9 gentiū 7c. Et d2 ſic.q2 vna dictio
ſub.i.poſt aliam ſcꝫ ſine diſtinctione copulatim ꝓfert̄.
Ypocentaur9.ypos qd̄ eſt equus ↄponit̄ cū centaur9.
7 dr̄ ypocētaur9 idē qd̄ centaur9.ſ.monſtrū ex pte hō
7 ex pte equus.ſicut onocētaur9 monſtrū ex pte aſinus
7 ex pte hō. Nā onos aſin9 d2. vide in centaur9.
Ypocrita cōis ge.d2 fictoꝛ.ſimulatoꝛ.7 repn̄tatoꝛ alte-
rius pſone. Simulat eñ ſe eſſe qd̄ nō eſt. Et d2 ypocri
ta q̄ſi ypercrita.ab yper qd̄ eſt ſup.7 criſis qd̄ eſt aurū.
q̄ſi ſupaurat9.q2 in ſupficie 7 exteri9 videt̄ bon9.cū in-
terius ſit mal9. Vel d2 ſic ypocrita. ab ypos qd̄ eſt ſub
7 criſis qd̄ ē auꝝ.q̄ſi hñs aliud ſub auro. Habet eñ au
rū in ſupficie.q2 ſubt9 hꝫ aliud.ſ.lutū. Vel cōponit̄ ab
ypo qd̄ eſt falſum.7 creſis qd̄ eſt iudiciū.q2 dū int9 ma-
lus ſit.bonū ſe palā oñdit. Et ideo de eo habet̄ falſū
iudiciū.dū falſo vultu incedit 7 ſimulat qd̄ nō ē. Nam
ypocrita dici nō poteſt ex eo qd̄ foꝛas oñderit. Jnde h̄
ypocriſ hui9 ſis.ſimulatio.7 coꝛ.cri.vide in ſacerdos.7
in ſtrutio.
Ypodiacon9 vel ypodiacon in ſubdiacon9 exponit̄.
Ypodrom9. Ab ypos qd̄ eſt equus 7 dromos qd̄ ē cur-
ſitas ↄponit̄ h̄ ypodrom9 mi.i.ſtabulū equoꝝ.vel toꝛ-
mētū factū ad modū vel ad ſimilitudinē equi. Vel ypo
dꝛom9 mi.dr̄ locus obſcur9 7 dom9 declinādi ad neceſſi
tatē.vel loca ſup̄ vel citra q̄ ſunt arc9 deambulatoꝛij ſu-
per q̄s hōies ambulāt.7 ſm h̄ ypodrom9 cōponitur ab
ypos qd̄ eſt ſub. 7 dꝛomos.qd̄ eſt curuitas vel ab yper.
qd̄ eſt ſup 7 dꝛomos qd̄ eſt curſus. q2 deſup homines
currūt 7 ambulant. vñ in legēda beati ſebaſtiani dr̄. Tūc
iuſſit eū in ypodromo palatij tādiu fuſtigari.q̄diu ſpi-
ritū exalaret. Et coꝛ.dro.ſicut patꝫ in h̄ v̄ſu. Ypodro-
miq3 dec9 par ſit locus his duoden9. vide i dꝛomos vel
in epid̄.
Ypofoꝛa exponit̄ in q̄rta pte in ca.de coloꝛib9 rheto.
Ypogab9 bi.maſ.ge.i.nauis q̄ eq̄ vehunt̄. 7 dr̄ ab ypo
qd̄ eſt equus.
Ypogeū.ab ypos qd̄ eſt ſub 7 ge.qd̄ eſt terra.ↄponitur
h̄ ypogeū.i.ſub terris ↄſtructū edificiū.qd̄ nos antrum
vel ſpeluncā dicim9. Sed h̄ ypogeus maſ.ge.dr̄ ſol.q2
ſub terris vadat in nocte. vel ypogeus ↄponit̄ ab yper
qd̄ ē ſup 7 ge qd̄ eſt t̄ra.q2 in die ſup terrā ferat̄. Jn au
roꝛa dr̄. Vulpib9 ypogeis aſſociādis abis.
Ypolidius grauis ſonus in muſica.q̄ 7 ſublidius dr̄.ab
ypos 7 lidius ↄponit̄.
Ypomanes nis.maſ.ge.q̄ſi velox ad modū equi.vñ ꝓpt̄
ſuā velocitatē d2 ſupaſſe athlantē curſu. Sꝫ h̄ ypoma
nes indecli.neu.ge.eſt q̄dā herba q̄ ſe comedētes facit
furere.vel poti9 ypomanes eſt virus qd̄ diſtillat ab in-
guine eq̄.ex nimia luxuria dū amoꝛis rabie fert̄. Et d2
ab ypos qd̄ eſt equus.7 manonas.q2 ab inguine eq̄ di-
ſtillet. Hoc nouerce 7 malefice ſolent colligere.7 potio
nē moꝛtiferā inde facere.qd̄ venenū ſilr̄ d2 ypomanes.
7 ꝓdu.ma.
Ypopirgiū gij. ↄponit̄ a pir qd̄ eſt ignis. 7 ypos qd̄ eſt
ſub.7 gero. 7 d2 h̄ ypopirgiū.ſ.illud ferreū inſtumētū
qd̄ retinet 7 ſuſtinet ligna in igne.ſic dictum q̄ſi ſubtus
ignē gerens.
Ypos.i.ſub. Jtē ypos.i.equus.
Ypoſtaſis ↄpo.ab ypos qd̄ eſt ſub. 7 ſtaſis qd̄ eſt ſtat9
vel ſtans.7 d2 h̄ ypoſtaſis ſis.i.ſb̄ſtantia intellecta ſine
foꝛma.ſ.p̄moꝛdialis materia.7 d2 ſic q̄ſi ſb̄ſtans.q2 hꝫ
ſubſtare omnib9 accidentib9. Et in ſe oia accidētia reci
pit.nullo tñ infoꝛmat̄ ſm hug. vñ ypoſtatic9 ca.cū. Et
ſcias ꝙ greci vtunt̄ eodē modo h̄ noīe ypoſtaſis.ſicut
nos vtimur eodē modo h̄ nomine pſona. Vñ pōt dici
ꝙ tres perſone ſunt in diuinis. vel tres ypoſtaſes.i.tres
ſubſiſtentes. Et facit gtūs plural̄ ypoſtaſum. Vide in
ꝓprietas 7 in pſona.
Ypotamus.ab ypos qd̄ eſt equus d2 hic ypotam9 mi.i.
equus fluuialis.ſ.quidā piſcis ſic dict9.q2 ſit equo ſimi
lis doꝛſo.iuba.hinnitu.roſtro.reſupinato a p̄mis denti
bus.cauda toꝛtuoſa.vngul̄ binis.die in aquis cōmoꝛe-
tur.nocte ſegetes depaſcit.
Ypotheca. Ab ypos qd̄ eſt ſub. 7 theca qd̄ eſt repo
ſitoꝛiū ↄponit̄ h̄ ypotheca ce.cū res cōmodat̄ ſine di-
ſpoſitione pignoꝛis.pacto vel cautione ſola interueni-
ente. Et differt a pignoꝛe.q2 pignus eſt qd̄ ꝓpter rem
creditā obligatur. Jtem fiducia differt ab vtroq3. Eſt
aūt fiducia cū res aliq̄ ſumende mutuo pecunie gratia
vel mancipat̄ vel in iure credit̄. Jtē ypotheca dicit̄ idē
qd̄ apotheca. vnde ypothecari9 ria.riū.qd̄ ad ypothe-
cam ptinet. Et hic ypothecarius.i.apothecarius vel q̄
rē noīe apothece accipit.
Ypotheſis dicit̄ cauſa vbi cū certa pſona cōtrouerſia
eſt. Et ypotheſis eſt ſubſtantia vel diſputatio 7 condi-
tio vel ſuppoſitio vel cōſenſus. Vnde ypotheticus ca.
cū.i.cōditional̄ vel ſuppoſitiuus.7 d2 ab ypos qd̄ ē ſub.
7 theſis quod eſt poſitio. Jnde ypotheſis.i.ſuppoſitio.
Yponſis exponit̄ in q̄rta pte in ca.de ſcemate.
Ypꝛa ypꝛe.q̄dā villa bona in flandria.et ibi fiunt boni
panni.vñ h̄ 7 h̄ ypꝛenſis 7 h̄ ſe.nat9 ex illa terra.7 de illa
fuit petr9 dictus hulpen.
Ipſe ipſa ipm̄ pōt iungi cū p̄ma 7 ſc̄da 7 tercia pſona

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt ipſe lego ipſe legis ipſe legit. Sed cū prima ⁊ ſecūda figuratiue. cū tercia ſine figura. ⁊ eſt ꝑ. de ſcd̄a ſyllaba. Et vt dicit ꝓſtia. in. xij. li. de ꝓnominibus. Illud attendendū ꝙ cū ille illud. iſte iſtud. is id. faciunt neutra. ipſe ſolū qd̓ ⁊ ipſus inuenit᷑ a vetuſtiſſimis ꝓlatū neutrū in vm. deſinēs fecit. Teren. in andria. Ipſus mihi dauus ꝗ̄ intimus eſt eoꝝ conſilijs. Ipſa eñ que ꝗ̄buſdā viſa ē ratio nō adeo firma videt᷑. ideo in vm. facit neutra. q̄ꝛ in vs. deſinit maſculinū. Nā alius cū in vs. terminetur aliud tñ neutꝝ facit.

I ante R

Ir ge. neu. indecli. i. palma man⁹. vñ ꝟſus. Si vis mnā vir na dabit᷑ tibi nantis in ir mna.

Ira. ab vr qd̓ eſt ignis dicit᷑ hec ira ire q̄ſi vra. q̄ꝛ accēdit ⁊ inflamat. Unde iraſcoꝛ ſceris. iratus ſum. ⁊ hinc iracundus da. dum. facile iraſcēs. quia accenſo ſanguine in furoꝛē compellit᷑. ⁊ compatur. vnde hec iracūdia dic. eſt ira ꝑ̄ſens commotio animi. ex cauſa naſcit᷑. Iracundia eſt viciū naturale ⁊ perpetuū. ⁊ ſic iratus eſt ꝓ tempoꝛe concitat⁹. Iracundus frequent᷑ iratus ⁊ leuiter. Item ab iraſcoꝛ hic ⁊ hec iraſcibilis ⁊ hoc le. Et vt di. hiero. Iraſci hominis eſt. ſ; iram non ꝑficere xp̄iani eſt. Et ſcias ꝙ eſt ira ꝑ vicium ⁊ ira ꝑ zelum. ⁊ vt dicit Greḡ. in. v. moral᷑. Ira per viciū oculos mentis excecat Ira autē per zelū turbat. vn̄ de. ꝑ̄s. Turbatus eſt ꝑ̄ ira oculus mens. Nunq̄ꝫ ꝟo turbationi contēplatio iungitur nec preualet mens cōturbata cōſpicere ad quod vix trāquilla valet inhiare. quia nec ſolis radius cernit᷑ cū cōmote nubes celi faciē obducūt. Nec turbat⁹ fons reſpicientis imaginē reddit. quā trāquillus ꝓ̄prie oſtendit. quia quo eius vnda palpitat. eo in ſe ſpeciē ſimilitudinis obſcurat. ⁊ cū per zelum animus mouet᷑ curādū ſummopere eſt. ne h̄ eadē que inſtrumēto ꝟtutis aſſumitur. mēti ira dominet᷑. nec q̄ſi dn̄a ꝑ̄eat. ſed veluti ancilla ad obſequiū ꝑ̄parata a rōnis tergo nūq̄ꝫ recedat. Tunc eñ robuſtius cōtra vicia erigit᷑. cū ſubdita rōni famulat᷑. Nā q̄ntūlibet ira ex zelo rectitudinis ſurgat. ſi īmoderata mente vtit᷑ rōni ꝓtinus ſeruire contēnit. ⁊ tanto ſe impudētius dilatat. quāto impatiēte vicium ꝟtutē putat.

Iracundia in ira exponit᷑.

Iricius exponit᷑ in ericius.

Irinacius in iricius vide.

Yris. Ab aere dr̄ hec yris yris vel yridis. arcus celeſtis q̄ſi aeris eo ꝙ ab aere deſcendat ad terrā. Uel eris grece latine dicit᷑ lis. Unde h̄ yris yris vel yridis. i. arcus celeſtis. Sed arcus ꝓ̄prie eſt via ipſius dee. ⁊ yris ipſa dea. Et dicit᷑ yris q̄ſi eris. quia raro mittit᷑ niſi ad litem ⁊ diſcordiam cōcitandā. ⁊ eſt nuncia ⁊ pediſſeq̄ iunonis. Et nota ꝙ yris nihil aliud eſt q̄ꝫ nubes ſoli oppoſita radijs ſolis multiplicit᷑ infoꝛmata. Ea eñ eſt natura luminoſi coꝛpoꝝ. vt ſemꝑ in oppoſitā ꝑtem radios dirigat. Sol eñ cū ſit luminoſum coꝛpus. radios ſuos mittit in ꝑtē oppoſitam. in qua q̄ñq̄ꝫ nubem inuenit que in vna ꝑte ſui eſt denſa. in alia denſioꝛ. in alia dēſiſſima. Itē in alia ſui parte eſt rara. ⁊ in alia rarioꝛ. ⁊ in alia rariſſima. In illa que eſt denſa ſolares radij q̄ſi in vitro incluſi rubeū coloꝛē faciunt. in denſioꝛi ceruleū. in denſiſſima nigrū. Itē in rara ꝑte faciunt viridē. in rarioꝛi croceum. in rariſſima albū. Et ita ſ̄m maioꝛē denſitatem illius nubis magis accedit ad coloꝛes nigredini affines. ſ̄m maioꝛē raritatē magis accedit ad coloꝛes albedini affines. Preterea nubes illa quoddaꝫ coꝛpus eſt cōpoſitū ex q̄tuoꝛ elementis ⁊ aquoſum q̄ ſolis radio accenſo a q̄tuoꝛ elementis q̄dripartitū cōtrahit coloꝛē. Cōtrahit ab igne rubeū. ab aere ceruleū ſiue lucidū vel purpureūꝫ. ab aq̄ viridē. a terra nigrū. Hinc eſt ꝙ ſi videat᷑ yris. in mane videt᷑ in occidente. ſ; in veſpere videt᷑ in oꝛiente. Si in meridie videt᷑ in ſeptētrione. In meridie nunq̄ꝫ videri

poteſt. cum ſol in oppoſita ꝑte nunq̄ꝫ poſſit eſſe. ⁊ hinc ꝓ̄pter varietatē coloꝝ yris dicit᷑ quedam gēma ⁊ etiaꝫ quedā herba. quia eius flos coloꝝ varietate celeſtē arcum imitat᷑. ita di. hug̃. Et ſcias ꝙ yris eſt ſignū federis intra deū ⁊ hominē. ſicut dixit dn̄s ipſi noe. Geñ. ix. ca. Ponā inq̄t arcū meū in nubib; celi. ⁊ erit ſignū federis inter me ⁊ inter terraꝫ. Quia eñ maxime timebat noe ne dn̄s iterū aquas diluuij inundaret ſuꝑ terrā. ⁊ noe quotidie oꝛabat ne hoc fieret. vt ioſephus refert. pepigit dominus fedus cum eo ꝙ vltra non fieret diluuium. ⁊ in ſignū federis hui⁹ poſuit arcū ſuum in nubibus ⁊ eſt ſignū duoꝝ indicioꝝ arcus. ſcꝫ indicij ꝑ aquā ꝑ̄teriti ſiue facti. ſed ⁊ iā vlterius nō faciendi ne timeat᷑ ⁊ futuri ꝑ ignē. vt expectet᷑. quia mūdus quidē igne iudicij cremabit᷑. ſed aqua iā diluuij nō delebitur. Inde eſt ꝙ duos coloꝛes pꝛincipalit᷑ habet. ſ. ceruleū q̄ aque⁹ eſt. ⁊ eſt exterioꝛ quia ꝑ̄terijt. ⁊ rubeū q̄ eſt igneus qui ē interioꝛ. quia futur⁹ eſt ignis. ſicut di. magiſter in hiſtorijs. ⁊ Greḡ. tangit in octaua omel᷑. Itē vt dr̄ in hiſtorijs. Tradunt ſancti ꝙ quadraginta ānis ante iudiciū non videbit᷑ arcus. qd̓ etiaꝫ naturalit᷑ oſtendit deſiccationem aeris iā inceptā. Et in auroꝛa dicit᷑. Ut ſancti tradunt annis decies quater ante iudicium fugiet arcus et exul erit. Uide in antichꝛiſtus. ⁊ in etas. Et videtur quidem yris per diem ex radio ſolis. ⁊ ꝑ noctem ex radio lune. Item animaduerte. ꝙ ex ſole ⁊ nube formatur yris. quia ex vnione diuinitat̄ ⁊ humanitatis fit reconciliatio humani generis. Coꝛnua hui⁹ arcus modo ſunt declinata ad nos. q̄ꝛ apparuit benignitas ⁊ hūanitas ſaluatoꝛis dei noſtri. Et ideo nō timem⁹. ſed in die iudicij vertent᷑ contra nos. quādo veniet in nubib; cūꝫ poteſtate ⁊ maieſtate magna ⁊ ideo valde timendū eſt. quia hoꝛrendū eſt incidere in manus dei viuētis. Item vt dicit Grego. in ezech. In arcu aqua ⁊ ignis apparet quia virtus ſpiritusſancti poſt mediatoꝛis aduentum electos ſuos aqua baptiſmatis lauit. ⁊ igni diuini amoris accendit.

Yrinos exponit᷑ in q̄rta ꝑte in ca. de ſcemate.

Yronia exponit᷑ in q̄rta parte in ca. de tropis. ⁊ ab yronia deriuat᷑ yronicus ca. cum. penl᷑. coꝛr. ⁊ hinc yronice aduerbiū.

Irrefragabilis. ex in ⁊ refragabil᷑ ꝯponit᷑ h̄ ⁊ h̄ irrefragabilis ⁊ h̄ irrefragabile. i. inuincibil᷑. cui reſiſti ⁊ inſtari non poteſt.

Irretio. ab in ⁊ retio cōponit᷑ irretio tis. tiui. tire. titū. i. illaqueare. īpedire. rheti inuoluere. ꝟbū actiuū. Uñ irretit⁹ ta. tū. penl᷑. ꝓducta.

Irreuerēs exponit᷑ in reuerēs.

Irrigo as. penl᷑. coꝛ. in rigo as. exponit᷑.

Irriguus. ab irrigo as. dr̄ irriguus a. um. i. madid⁹. vel fertilis vel fecund⁹ vel ſtercoꝛat⁹. Uñ hoꝛati⁹ in ſermonibus. Irriguo nihil ē eluti⁹ oꝛto. Et h̄ irriguū irrigui Iud. j. Irriguū ſuperi⁹ ⁊c.

Irrito. A ritus dicit᷑ irrito as. media ꝓdu. i. ꝓuocare. q̄ſi contra ritū alicui⁹ facere. Unde in ꝑ̄s. Irritat aduſarius nomē tuū in finē. Itē irrito poteſt componi a ratus. ⁊ tunc eſt irritare. euacuare. vanū facere. debilitare deſtruere. ⁊ tunc coꝛr. mediā. Unde ꝟſus. Irritet hūc domin⁹. qui nos irritat ad irā. Unde hoc irritamē minis. ⁊ hoc irritamentū ti. ⁊ irritans tantis ge. oīs. ⁊ irritus ta. tū. i. vanus. caſſus. nō firmus. ⁊ irritus ꝓ irritat⁹ ꝑ ſyncopā. ſ̄m hug. Priſcian⁹ aūt in. x. li. vult ꝙ irritus componat᷑ ex in ⁊ ratus. vnde di. Reoꝛ facit ratus ꝑ̄cipium. ⁊ puto differētie cauſa. eo ꝙ ritus aliud ſignat. ſ; in cōpoſitione a. in i. coꝛreptā mutat᷑. vt ratus irritus Et nota ꝙ magiſter bene. loquens de irritus. di. Mihi tamē videt᷑ ꝙ penul. ſit tm̄ longa. quia ſic apud omnes autoꝛes veteres inuenit᷑. Unde hoꝛa. in ſermo. Segni⁹ irritant animū demiſſa ꝑ aurē. Cōmunit᷑ tamē tenet᷑ ꝙ irrito poteſt mediaꝫ coꝛripere ⁊ ꝓducere ſ̄m diuerſas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſignificationes.
Irrigo as. in rogo as. eſt.
Irrugio gis. in rugio gis. exponitᷣ.
Irundo. ab aer dr̄ hirundo inis. q: nō reſidēs ꝫ in ae-
re capiens cibos edat. q̄ſi in aere vidēs. ⁊ hinc irundini-
nus na. nū. ⁊ irundineꝰ nea. neū. in eodē ſenſu. Irundini
nus etiā dr̄ pullus filiꝰ irundinis. ⁊ cor. penl. Vide etiā
in hirundo in h.

I ante S

Is. ea. id. ſcribitᷣ ſine h. vnde in plurali ij. ⁊ ee. ⁊ ijs. ſine
h debēt ſcribi. ⁊ ꝑ geminū i. ⁊ e. Sꝫ hi. he. his. debēt aſpi
rari. ⁊ ꝑ vnū i. ⁊ ꝑ vnū e. debēt ſcribi. De ꝫ dixi in deus
⁊ in h ⁊ h ⁊ h. Et ſcias q̄ id eſt ſunt due ꝑtes. ſic oſten-
di in h eſt. Et cōponitᷣ is. ea. id. cū demū. ⁊ dr̄ idē. eadē
idē. Et ſcias q̄ idē ſicut ⁊ differēs dr̄ tripliciᷣ. ſcꝫ idem
genē. idē ſpecie. ⁊ idē numero. Eadē genē ſunt q̄cunq̄
ſub eodem genere continentᷣ. vt homo et azinus et ſi-
milia ſub animali. Eadem ſpecie ſunt quecunq̄ ſub ea
dem ſpecie continentur. vt ſocrates ⁊ plato ſub homi-
mine. Idē aūt numero dr̄ tripliᷣr. Vno modo diciᷣ idē
nomine vel diffinitione. Alio modo idē ꝓprio. Tercio
autē modo dr̄ idē accidente. Eadē noīe ſunt quoꝝ res
vna eſt. noīa ꝟo plura. vt marcus tulliꝰ cicero. Eadē
diffinitōe dicūtᷣ q̄ꝝ vnū ē diffinitō alteriꝰ. vt aīal rōale
mōrle ⁊ hō. Eadē ꝓprio ſūt q̄ꝝ vnū dr̄ eē ꝓpriū alteriꝰ
vt riſibile ⁊ hō. Eadē accidēte ſunt q̄ꝝ vnū eſt accidēs
alteriꝰ. vt ſocrates ⁊ albedo q̄ in ipſo eſt. Similiᷣr diciᷣ
differēs tripliᷣr. ſcꝫ differens genere. differens ſpecie. et
differens numero. Differētia genē ſunt q̄cunq̄ ſb di-
uerſis generibꝫ ꝯtinentᷣ. vt homo ꝯtineᷣ ſub hoc genē
animal. ⁊ arbor ſub h genere planta. Differentia ſpe-
cie ſunt q̄cunq̄ ſub diuerſ ſpeciebꝫ ꝯtinentᷣ. ſ. q̄cunq̄
ſunt diuſaꝝ ſpēꝝ. vt hō ⁊ aſinꝰ. Differētia nūero ſunt
q̄cunq̄ faciūt diuſum numeꝝ. vt ſocrates ⁊ plato. Itē
inueniᷣ ys. qḋ interꝑtatᷣ eſt. ⁊ ē hebreū.
Yſaac ex riſu nomē accepit. Riſerat eñ pater q̄n pro-
miſſus eſt ei. admirās in gaudio. Riſerat eñ mater q̄n
ꝓmiſſus eſt ei. dubitās in gaudio. vñ yſaac interꝑtatᷣ ri
ſus ſcḋm Pap̄.
Yſachar interꝑtatᷣ eſt merces. Ys quippe diciᷣ ē. achar
merces. Et h ideo. q: mādragoris filij rubē introitum
viri q̄ rachel debebatᷣ ad ſe emerat lya. vñ ⁊ dū natꝰ eſt
dixit lya. Dedit dñs mercedē meā. ⁊ cor. penl. vñ in au
rora dr̄. Eſt aſinꝰ fortis yſachar recubās ꝓpe metas. et
acuiᷣ in fine.
Yſagoga. ge. i. inſtructio vel introductio. vnde ⁊ apud
dyalecticos introductiones ad artē dyalecticā yſagoge
dicunᷣ. Et etiā liber porphirij dr̄ yſagoga. quia intro-
ductorius eſt ad libꝝ p̄dicametoꝝ. Hinc h yſagogus
gi. introductor lraꝝ. ⁊ yſagogo as. introducē. et ꝓdu.
penl. ſine go.
Yſboſeth vir ꝯfuſionis interꝑtatᷣ.
Yſcalidus. ab excolo is. dr̄ iſcalidꝰ da. dū. vt ager iſcali-
dus q̄ſi excolidꝰ. q: iā a cultura exierit. ſicut excōſul. q:
a cōſulatu diſceſſerit.
Yſchiros grece latine dr̄ fortis.
Yſmahel interꝑtatᷣ auditio dñi. Sic eñ ſcriptū ē. Et
vocabis nomē eius yſmahel. q: audiuit eū deꝰ. Et fuit
yſmahel filiꝰ abrae. a q̄ yſmahelite dicti ſunt q̄dā q̄ nūc
corrupto noīe ſaraceni dicunᷣ. q̄ſi a ſara. ⁊ agareni ab
agar. Et īuenitᷣ indeclinabile ⁊ etiā decli. vt h yſmahel
huiꝰ yſmahelᷣ. vide in ſaracenꝰ.
Yſopus pi. herba eſt pulmonibꝫ apta purgādis. yſopꝰ
etiā dr̄ ſparſoriū aque. q: in q̄buſdā locis fit ex illa her
ba. Vel dr̄ ſic ꝓpter ſimilitudinē purgationis. Et ē fe.
ge. ſcḋm hug. Inueniᷣ etiā aliq̄n yſopuꝫ in neu. ge. vnde
macer de viribꝫ herbaꝝ. Et yſopū ſiccū calidū quoq̄
tercius illi. Eſt in vtroq̄ gradus ⁊c. ⁊ cor. penul. Pe-
ctoris humores yſopi decoctio mūdat. Itē alius dici. t
Yſopus eſt herba purgans de pectore flegma. Alij di-
cunt q̄ yſopus eſt grecū. ⁊ ꝓdu. penl. Et iſtius opinio-
nis fuit magiſter bene. Vnde diciᷣ. yſopus inueniᷣ cor-
ripere ⁊ ꝓducere penul. Vnde videtur mihi q̄ magis
debeat penultimā ꝓduci. q: nobiliores autores vtunᷣ
ita. Vnde bernhardus ait. Pectoris herba cauas ru-
pes inſedit yſopus. Itē alius. Ad pulmonis opus ꝯfert
medicamē yſopus. Itē. Ius ſynapis cerebrū. ꝫ purgat
pectꝰ yſopus. Et h opinio magis mihi placet.
Yſpalis eſt quedā ciuitas. yſpalim ſiquidē ciuitatē hi-
ſpanie Iulius ceſar edificauit. quā ex ſuo ⁊ rome nomi
ne iuliam romulā appellauit. yſpalis autē a ſitu dicta ē.
quia in ſolo paluſtri ſuffixis in ꝓfundū palis locata ſit
ne lubrico ⁊ inſtabili fundamento cederet. Diciᷣ ergo
yſpalis q̄ſi ſita in palis. vñ h ⁊ h yſpalienſis ⁊ h yſpali-
enſe. ⁊ cor. ſpa.
Yſrael maſ. ge. indecli. ⁊ etiā declinabile inueniᷣ h yſra
el huiꝰ yſraelis. Iacob dictꝰ fuit iſrael. ⁊ interꝑtatᷣ vir
videns deū. ys eñ diciᷣ vir. ra videns. el deus. Hic eñ
hoc nomē accepit q̄n tota nocte luctatus vicit angelū
in certamine. ⁊ oriēte lucifero benedictꝰ eſt. ⁊ inde ꝓpᷣ
viſionem dei yſrael appellatus eſt. ſicut ⁊ ipſe ait. Vidi
dominū facie ad faciē. ⁊ ſalua facta eſt anima mea. Et
ex hinc duodecim tribꝫ filioꝝ iſrahel vocabuluꝫ ſortite
ſunt. Exo. xiiij. Fugiamꝰ yſraelē. ⁊ hinc hic ⁊ h yſraeli-
ta te. penlᷣ. ꝓdu. ⁊ yſraeliticus ca. cū penl. cor. Et ſolēt
q̄dā in h nomine yſrael s. tacere. quia s. ante r. in eadem
ſyllaba ſonare nō pōt in latinis dictionibꝫ. Sed errant
nō eñ yſrael eſt latina dictio vel greca. ſꝫ barbara et in
barbaris dictionibꝫ in multis licet barbarizare. Non
eñ barbaries vel lingua hebrea artatᷣ ſub regulis artis
grāmatice.
Yſterologia exponiᷣ in q̄rta ꝑte in ca. de tropis.
Yſteronproceron exponitur in quarta parte in cap̄. de
tropis.
Yſtrorſum. i. verſus illam partem. ab iſto ⁊ verſum cō-
ponitur.

I ante T

Italia lie. dicta ab italo rege. Et ſcias q̄ italia olim a
grecis occupata. magna grecia dicta eſt. vnde italicus.
ca. cū. ⁊ italus la. lū. ſꝫ h magis dr̄ ab italo rege. ⁊ cor. ꝑ-
mā italia. lꝫ aliq̄n inueniatᷣ longa ꝑ extaſim. vt Italiam
ꝓfugꝰ ⁊c. vt di. donatꝰ.
Italus la. lū. penlᷣ. cor. ⁊ exponiᷣ etiā in italia.
Itaq̄ dictio ꝯpoſita antepenlᷣ. acuit. vñ cōiunctio en-
cletica. h non inclinat accentū p̄cedentis ſyllabe ad ſe.
ſicut dixi in ſecunda parte in capi. de impedimentis en-
cleſis.
Ite imꝑatiuꝰ ē de eo is. it. ⁊ ꝓdu. ꝑmā. Vñ abite circū-
ite. redite. ⁊ hmōi ꝓducūt penlᷣ.
Itē eſt aduer. ſilitudinis vel ordinis.
Iter. Ab eo is. deriuatᷣ h itio onis. ⁊ h itus itus itui. ⁊ h
itiner. neris. ⁊ h iter iteris ⁊ differūt. q: itus eſt via q̄ iri
ab homine quaq̄uerſum pōt. Sed iter ⁊ itiner diuer-
ſam habēt ſignificationē. Iter eñ eſt locus trāſitu fa-
cilis. vnde ⁊ eū appellamꝰ aditū. Itiner autē eſt iter lon
ge vie. ⁊ ipſe labor ambulandi vt q̄ velis ꝑuenias. Acci
piunᷣ tamē q̄nq̄ in eadē ſignificatione. ⁊ ſcḋm h ex iſtis
duobꝫ nominibꝫ. ſ. iter ⁊ itiner effectū eſt vnū. hoc mo-
do iſte ntūs iter eſt in vſu. ſꝫ eius obliqui nō ſunt in vſu
Item iſti obliqui itineris itineri. itinere ſunt in vſu. ſed
coꝝ ntūs aboleuit ⁊ ſic factū eſt. vt ex iſtis obliquis ⁊ ex
illo noīatiuo iter efficeretᷣ vnū nomen ⁊ declinatᷣ h iter
huiꝰ itineris. ⁊ ab iſto gtīo iteris q̄ nō eſt in vſu deſcen-
dit itero ras. i. ire vel repetere. ⁊ ſcḋm hoc eſt actiuū. vn-
de ꝟbalia iterator. iteratrix. iteratio. ⁊ iterū aduer. or-
dinis vel tēporis. ⁊ iteratim ſiliᷣr aduer. ordinis vel q̄lita
tis. ⁊ in hac ſignificatione inueniᷣ iſte ablatiuus itera-
tis. ⁊ in hac ſignificatione inueniᷣ iſte ablatiuus itera-
to poſitus aduerbialiᷣ. Itero componiᷣ reitero reite-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ras.i.iteꝝ repetere. Unde reiteratim ⁊ reiterato poſi-
tum aduerbialiꝰ

Itero iteras in iter exponiꝰ.

Iterū.i.altera vice.qſi iter alterū.ſm Pap.vide etiam
in iter.

Itidē. Itē aduerbiū ſimilitudinis eſt.vel ordinis ⁊ cō-
ponitur p geminationē.⁊ dicit itidē vel idētidē.i.item
⁊ item.⁊ iterū ⁊ iterū. vel ſimiliꝰ ⁊ inter vtraqꝫ interpo-
nitur t.⁊ deberet dici itemtitez.per t.ſed cauſa euphoni-
nie.mutatur t.in d.⁊ m.in n.ante t.⁊ diciꝰ identidem.
Poſſunt etiā ibi identidē ⁊ itidē eſſe ꝓnomina neutri
gene.⁊ tm̄ in noīatiuo ⁊ accuſatiuo.⁊ vtrunqꝫ eſt com-
poſitum ab idem geminato.et in vltimo interponitur
d.et tātū valet itidem. vel identidē quantū idem ⁊ idē.
vel ſimile.

Itiner itineris.in iter exponiꝰ.

Itio onis.in iter exponiꝰ

Itū ſupinū deeo is.it.cor.p̄mā.ſiue i.an̄ t.cū ſuis cōpo-
ſitis.vt aditū.initū.pitū. Preter ambitū ſupinū ⁊ am-
bitus pncipiū q ꝓducūt i. ſꝫ hic ambitꝰ tus tui. nomē
corripit penultimā.

Itus itus.in iter exponiꝰ.

I ante V

Iuba be.fe.ge.dr a iubeo bes. Et eſt iuba crinis eqꝝ et
etiā alioꝝ animaliū irrōnabiliū.⁊ iuba etiaꝫ dr criſta q
galee ſupponiꝰ vel ꝓpter noticiā.vel ꝓpter fruſtratōez
ictuū.⁊ inde iubatꝰ ta.tū.i.crinitꝰ vel criſtatꝰ.⁊ iuboſus
ſa.ſum.i.iubis abundās.

Iubar. A iuba be.dr iubar baris.i.ſplendor vel initium
ortus ſolis.vel ſol vel lucifer.quia ꝓpter radios qdlibet
iſtoꝝ videꝰ iubatū.qr dirigit radios ad modū iubaris.
Et ſcias ꝙ ablatiuus deſinit in e.⁊ corri.penul.gti. vt
vult pſ.in li.de accentu. Itē corripit p̄mā ſyllabā. Un̄
vindocinēſis. Exemplū qſi ſol collaterale iubar. De h
dixi in ſcda pte vbi egi de accentu nominū deſinētium
in ar.

Iubeo bes.iuſſi.ſum.iubere.i.imperare. Sꝫ iubere ē vbi
eſt voluntatis obſequiū. Imperare eſt debiti.idē eſt ⁊ p̄-
cipere.⁊ cōponiꝰ fideiubeo bes. Iubeo eſt actiuū cum
omnibꝫ ſuis ꝯpoſitis.⁊ cor.hāc ſyllabā iu. Un̄ thobias
Hoc pcor hic iubeo.toto conamine tota. Ex aīa.toto
dilige corde deū ⁊c.

Iubileus. A iubilo las.dr hic iubileus lei.i.ānus reqe-
tionis.gaudij ⁊ leticie.⁊ remiſſionis quo ſerui libertati
donabanꝰ.debita relaxabanꝰ.captiui abſolucbantur.
poſſeſſiones gratis reſtituebāꝰ.ita di. hug. in hiſtorijs
aūt ſup gen̄.xiiij.diciꝰ. Ab hac victoria abrae tradunt
iubileū habuiſſe initiū ꝓ hac remiſſione captiuoꝝ. Io
bel em̄ remiſſio vel initiū diciꝰ. Unde iubileus.id eſt re
miſſiuus vel initians. Ob hoc autē ꝯſtitutus eſt qnqua
geſimus.qr tunc erat loth.vt dicunt quidā.qnquagin
ta annoꝝ vel tunc erat qnq̄geſimus annus ex quo dn̄s
deus locutꝰ erat abrae in via.vel ex quo egreſſus eſt de
tayrā. Et ſcias ꝙ iubileus vt dixi poteſt deriuari a iu-
bilo las.⁊ ſic dicendū eſt iubileus p i.in antepenꝰ.ſylla-
ba. Uel poteſt deriuari a iobel.⁊ ſic dicendū eſt iubileꝰ
p e.in antepenꝰ.ſyllaba.⁊ penultima ſyllaba. In prima
autē ſyllaba cauſa euphonie ſcribiꝰ p v.nō p o.vide in
penthecoſte et qnq̄geſima.

Iubilus li.i.argutus.ſonorus ⁊ letabundus cantꝰ pro-
prie quidē iubilus eſt vox confuſa p̄ gaudio. Unde iu-
bilo las.i.cantare.gaudere.quadā voce confuſa p̄ gau
dio cantare ⁊ exultare ſm hug. Uel ſm quoſdā iubi-
lus eſt gaudiū quod ꝟbis explicari nō poteſt.nec tamē
penitus reticeri. Uel iubilus eſt cū tanta leticia corde
concipiꝰ quāta ſermonis efficacia nō expleꝰ.vt di.pa-
pi. Un̄ ⁊ in grecis.diciꝰ. Ferꝰ inexpleta iubilus leticia
mentis.ꝙ aūt dr iubilare qſi iuuāter laudare.vel letari

etymo.eſt.

Iuda.filius iacob cōfeſſio interp̄taꝰ. Quando em̄ eū
peperit lya.laudē dn̄o retulit dicens. Nūc ſup h dn̄o
ꝯfitebor. Et nota ꝙ ꝓ filio iacob inueniꝰ iudas. vel iu-
da iude.et iuda indecli.et hinc iuda iude.vel iuda inde
clinabile tam ꝓ ꝓplo qꝫ ꝓ terra iudeoꝝ.⁊ quādo eſt in-
declinabile debet accētuari in fine iuda cauſa differen
tie.ſm hug. Et alexander dicit Cū declinaꝰ demittitur
vltima iuda. Cū manet imota ipius poſtrema leuatur.
Et a iuda vel iudea dr iudaicus ca.cū.

Iudas iacobi qui appellaꝰ alibi lebeus.figuratū nomē
habet a corde qd nos diminutiue corculuꝫ poſſumus
appellare. Ipſe in alio euāgeliſta taddeus.dr quē eccia
ſtica hiſtoria tradit miſſum ediſſam ad abagarū regem
Nam vt ibidem diciꝰ.p̄dictus rex abagarus dn̄o nr̄o
hieſu chriſto in hunc modum ep̄lam miſit vel deſtina-
uit. Abagarus euchanie filius hieſu ſaluatori bono q̄
apparuit in locis hieroſolymoꝝ ſalutem. Auditū eſt mi-
chi de te et de ſanitatibus quas facis.ꝙ ſine medicamē-
tis aut herbis fiant iſta p te.⁊ ꝙ verbo cecos facis vide
re.claudos ambulare.leproſos mūdari.⁊ mortuos reui
niſcere.quibꝫ omnibꝫ auditis de te.ſtatui in animo meo
vnum eſſe e duobꝫ aut quia tu ſis deus ⁊ deſcenderis d
celo vt hec facias.aut qr filius dei ſis qui hec facis. Pre
terea ego ſcribens rogaueri te.vt digneris fatigari vſ-
qꝫ ad me.et egritudinem meam qua diu laboro cura-
re. Nā et illud ꝯperi ꝙ iudei murmurant aduerſuꝫ te.
et volunt inſidiari tibi. Ueni igiꝰ ad me.quia eſt mihi
pua ciuitas.ſed honeſta que vtriſqꝫ ſufficit. Dn̄s aūt
in hec verba ſibi reſpondit. Beatus es quia credidiſti ī
me.cū ipē nō videris me. Scriptum eſt em̄ de me.qr hi
qui nō me vident credēt. De eo aūt qd ſcripſiſti ad me
vt veniā ad te.oportet me omnia hec adimplere ꝓpter
que miſſus ſum.⁊ poſtea recipi me ab eo a quo miſſus
ſum. Cū ergo aſſūptus fuero.aliquē de diſcipulis meis
mittam ad te vt curet te et viuificet te. Hec in hiſtoria
eccleſiaſtica. Uidens aūt abagarus ꝙ p̄ſentialiter xp̄m
videre nō poſſet ſm qd in quadam hiſtoria antiqua in
uenitur ſicut iohānes damaſcenꝰ in li.iiij.teſtaꝰ. picto-
rem quendam ad hieſum miſit.vt dn̄i imaginē figura-
ret.vt ſic ipm̄ ſaltem p imaginē ꝯſpiceret. quē in facie
videre nō poterat. Sed cū ad dn̄m pictor veniſſet.ꝓpꝰ
nimiū fulgorē qui ab eius facie ꝓcedebat in eius facieꝫ
clare nequibat intendere nec ipſam vt ſibi iuſſum fue-
rat figurare. Quod cernens dn̄s veſtimentū lineū ipiꝰ
pictoris accipiens.⁊ ſue faciei ſupimponens ſuipiꝰ ima
ginē eidem impſſit.ac deſideranti regi abagaro deſtina
uit. Illa aūt ep̄la dn̄i noſtri hieſu chriſti tante virtutis
fuiſſe diciꝰ ꝙ in illa ciuitate ediſſa nullus hereticus vel
paganus viuere valeret.nec tyrannus aliquis nocere ei
dem p̄ſumeret. Nam ſi aliquando gens aliqua manu
armata ꝯtra illā ciuitatē inſurgeret.infans aliquis ſup
portā ſtans ep̄lam illaꝫ legebat.et illa die hoſtes aut fu
giebant aut pacati cum eis ꝯponebant. ſic fertur olim
fuiſſe adimpletum. Sed poſtmodum illa ciuitas a ſara
cenis capta fuit ⁊ ꝓphanata.ſublato beneficio ꝓpꝰ abū
dantiam peccatoꝝ in oriente vndiqꝫ patefactā. Poſt-
qꝫ vero dominus aſſumptus eſt.vt in eccleſiaſtica hiſto
ria legitur.miſit apoſtolus thomas taddeum ad abaga
rum regem ſm domini promiſſionem.qui cum ad eum
veniſſet.et ſe diſcipulum hieſu chriſti ſibi promiſſuꝫ di
xiſſet.vidit abagarus in vultu taddei quendam mirum
et diuinum ſplendorem quo viſo.ſtupefactus et terri-
tus dominū adorauit dicens. Uere diſcipulus es hieſu
filij dei qui dixerat mihi mittam ad te aliquem de diſci
pulis meis.qui te curet et vitaꝫ tibi preſtet. Cui tadde-
us. Si in dei filium credideris. omnia tui cordis deſi-
deria obtinebis. Cui abagarus. Credo vere et in
deos qui eum crucifixerunt libentius trucidarem. ſi
michi poſſibilitatis adeſſet. Neqꝫ etiam romanorum

autoritas impediret. Cũ igit̃ abagar⁹ vt in q̃buſdã libris antiq̃s legit̃ leproſus eſſet. taddeus ep̃lam ſaluatoris accepit ⁊ de ea eius faciẽ cõfricauit. ⁊ ſtatim plenam ſanitatẽ accepit. Et nota q̄ iudas interp̃tat̃ ↄfitẽs vel glorioſus. Vel iudas dr̃ q̃ſi iubilũ dans. Ipſe em̃ habuit ↄfeſſionẽ fidei. gloriã regni. ⁊ iubilũ eterni gaudij. Hic multiplex habuit cognomẽ vt tactũ eſt. Dict⁹ em̃ iudas iacobi ſupple frater. Fuit em̃ frat̃ iacobi minoris. Scđo dict⁹ eſt taddeus. qđ interp̃tat̃ apprehẽdens p̃ncipem. Ipſe em̃ app̃hendit xp̃m p̃ncipẽ p̄ fidẽ formatam tenuit nec dimiſit. Tercio dict⁹ eſt in eccleſiaſtica hiſtoria lebeus. qđ ſonat quaſi cor. vel corcul⁹. i. cordis cultor.

Iudas ſcarioth. vel ſcariothis. vel a vico in q̃ natus eſt vel a tribu yſachar vocabulũ ſumpſit. q̃dã futuri p̄ſagio in ↄdẽnatõnẽ ſui. Yſachar em̃ interp̃tat̃ merces vt ſignaret̃ p̄ciũ ꝓditionis q̃ vendit dñm. Scarioth interp̃tat̃ memoria mortis. q: nõ repente p̄ſuaſus. ſ; diuti⁹ meditat⁹ p̄egit ſcelus.

Iudeiſo ſas. ſaui. dr̃ a iuda vel iudea. Et eſt iudeiſare iudeũ facẽ. vel iudeoꝝ more ſe habẽ. ⁊ hinc iudeiſmus deiſmi. i. ↄſuetudo ⁊ rit⁹ iudeoꝝ. vel gens iudeoꝝ.

Iudeus. A iuda filio iacob dr̃ iude⁹ dea. deũ. qđ nomẽ ſciſſura decẽ tribuũ hebreis impoſuit. Nã ante hebrei vel iſrael dicti ſunt ſ; ex q̃ in duo regna popul⁹ dei diuiſus eſt. tũc due trib⁹ q̃ de ſtirpe iuda reges habebãt iudeoꝝ nomen ſortite ſunt. Reliq̃ ꝟo decẽ tribuũ q̃ in ſamaria regẽ ſibi ↄſtituit. ob populi magnitudinẽ priſtinum nomẽ obtinuit iſrael. Et interp̃tat̃ iude⁹ cõfeſſor ſiue ↄfitens. Nomen ꝟo modo nudũ eis cõuenit interp̃tatio autem eius. ab eis longe abſentat̃. Nõ em̃ vero noie nũc dicunt̃ ↄfeſſores ſ; diffeſſores potius. Et a iudeus dr̃ h' iudea dee. terra eoꝝ quã incoluerũt. Et hinc poteſt modo ſumi iudeus iudea iudeũ. gentile ſc; q̃ eſt de terra illa.

Iudex. A ius dr̃ h' iudex cis. iudices iudicũ. Vel h' ⁊ h' iudex cis. cõis ge. vt dicũt quidam. Et dr̃ iudex q̃ſi ius dicẽs populo. vel iure diſceptãs. ⁊ eſt ety. Iure autem diſceptare. eſt iuſte iudicare. Nõ em̃ eſt iudex ſi nõ eſt in eo iuſticia. Vnde ⁊ iudiciũ p̄us inq̃ſitio vocabatur. Vnde ⁊ autores iudicioꝝ ⁊ p̄poſitos q̃ſtores vel q̃ſitores vocam⁹.

Iudiciarius rij. in iudiciũ eſt.

Iudiciũ. A ius dr̃ h' iudiciũ cij. q̃ſi iuris dictio ⁊ oſtenſio. ⁊ eſt iudiciũ dũ diſcernit̃. Cauſa cũ ꝓponit̃. Iuſticia cũ finit̃. ⁊ hinc h' iudiciolũ li. dimi. ⁊ iudiciarius ria. riũ. qđ p̄tinet ad iudiciũ. ⁊ h' ⁊ h' iudicial' ⁊ h' le. in eodẽ ſenſu. vide in ſuſpicio.

Iudico cas. caui. a iudex dr̃. ⁊ eſt iudicare. iure diſceptare. ius dicere. det̃minare cãm. vel iudicio dãnare. et inde iudicatori⁹ ria. riũ. ⁊ h' iudicatoriũ rij. locus vbi iudicat̃. ⁊ h' ⁊ h' iudicabil' ⁊ h' le. Iudico ↄponit̃ adiudico cas. i. ſcribere deſtinare. Cõiudico cas. i. ſimul iudicare. Diiudico cas. Preiudico cas. Vñ h' p̄iudicium cij. Iudico eſt actiuũ cũ omnib⁹ ſuis cõpoſitis. ⁊ corri. di. ſyllabam.

Iudith vidua laudanda q̃ interfecit olofernẽ ⁊ liberauit iſrael de manu hoſtis. ⁊ interp̃tat̃ laudãs vel iudea ⁊ confitens.

Iugabilis. A iugo gas. dr̃ h' ⁊ h' iugabil' ⁊ h' le. qđ etia; h' ⁊ h' iugal' ⁊ h' le. inuenit̃ p̄ ſyncopã. i. iungibilis. vel iugo abilis.

Iugalis. A iugũ dr̃ h' ⁊ h' iugalis ⁊ h' le. i. iugo aſſuetus. ſub iugo poſit⁹ q̃ſi domit⁹. Itẽ inuenit̃ iugalis. i. iungibilis. ⁊ dr̃ tũc a iugabilis p̄ ſyncopã. In ſcđo regũ. cap. viij. habetur. Subneruauit omnes iugales currũ et ꝓdu. ga.

Iugerũ ri. ſ̄m qđ cõiter accipit̃ eſt ſpaciũ t̃re qđ vnu; aratꝝ poteſt arare in die. ⁊ inuenit̃ h' iuger geris. in eadem ſignificatõe. Iſiđ. ſic di. in libro ety. Iugeꝝ cõſtat longitudine pedũ ducẽtoꝝ q̃draginta. latitudine cẽtũ viginti. ⁊ corripit penl'.

Iugis. A iugũ dr̃ h' ⁊ h' iugis ⁊ h' ge. i. aſſiduus ↄtinuus p̄ſeuerãs. Et ꝓdu. p̄mã ſ; iugũ eã corr. Vñ ꝟſus. Expers eſſe iugi veneris nequeo p̄ce iugi.

Iugitas tat'. fe. ge. i. aſſiduitas. p̄ſeuerãtia. Et format̃ a dtio iugi addita tas. fit iugitas. ⁊ cor. penl'.

Iugit̃ adū. i. aſſidue. ↄtinue p̄ſeuerant̃. ⁊ dr̃ a iugis.

Iuglans dis. fe. ge. ↄponit̃ a ioue ⁊ glans. ⁊ dicunt̃ iuglandes caſtanee q̃ſi iouis glandes. q: ſint ↄſecrate ei. vel q: ſint cib⁹ ioue dignus.

Iugo gas. gaui. gare. dr̃ a iugũ. ⁊ eſt iugare copulare. iungẽ. ſub iugo ponẽ. Et ↄpo. cũ con. et dr̃ cõiugo gas. i. cõiungẽ. ſub eodẽ iugo ponere. Itẽ cũ dis. ⁊ dicitur diſiugo gas. i. diſiungere. ſep̄are remouere. a iugo. Itẽ cũ ſub. et dr̃ ſubiugo gas. i. debellare. ſub iugo ponere. Iugo gas. actiuũ eſt cũ omnib⁹ ſuis cõpoſitis. ⁊ corri. hanc ſyllabã iu.

Iugulo. A iugũ dr̃ hic iugulus li. guttur vel gutturis inciſio. Luca. in ſcđo. His dabit h' pacẽ iugul⁹ fineq; maloꝝ. Et a iugulus dr̃ iugulo las. i. iugulu; incidere. Et hinc ꝟbalia iugulator iugulatrix. iugulatio et iugulatori⁹ ria. riũ. ⁊ h' iugulamẽ minis. et h' iugulamentũ ti. et cor. iu. Hora. in epi. Vt iugulent hoies ſurgũt de nocte latrones. Luca. in q̃rto. Vincit̃ haud gratis iugulo q̃ ꝓuocat hoſtẽ.

Iugulũ li. di. p̄uũ iugũ.

Iugũ. A iũgo gis. dr̃ h' iugũ gi. cacumẽ montis. q: ꝓpinq̃tate iugoꝝ colles iungant̃. ⁊ inde iugoſus ſa. ſum. i. cacuminoſus vl' montuoſus. Dicit̃ etiã iugum illud ligneũ inſtrumẽtũ cũ q̃ boues iũgunt̃. Vñ quadã ſimilitudine iugũ dicit̃ ſeruit⁹. et inde hic iugulus. et corri. primã iugũ. Proſper. Non ſeruile grauat libera corda iugũ.

Iulian⁹ na. nũ. nomẽ eſt poſſeſſiuũ de iuli⁹ ceſar. ⁊ hinc iulian⁹ ni. dr̃ ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã viri.

Iulius. Iulus li. fuit fili⁹ enee. ⁊ eſt biſſyllabũ. lic; q̃nq; cã metri ponat̃ triſſyllabũ. et hinc ceſar dict⁹ eſt iulius. q: de eiuſdẽ ꝓgenie ꝓceſſit. Vñ illud. Iuli⁹ a magno dimiſſu; nomẽ iulo. ⁊ hic iuli⁹ lia. liũ. nomẽ poſſeſſiuũ. ⁊ h' iulia lie. q̃dã colũna rome i cui⁹ ſummitate eſt vrna. in q̃ poſita fuerũt oſſa ⁊ cinis corpis ceſaris. et hinc dicta eſt iulia. Itẽ a iulio impatore dict⁹ eſt h' iuli⁹ lij. q̃dã mẽſis. q̃ p̄mo vocabat̃ q̃ntilis. ſ; poſtea in honorẽ iulij ceſaris q̃ eo mẽſe nat⁹ eſt. vel q̃ in eo aliquã victoriã obtinuit. dict⁹ eſt iuli⁹. et hinc iuli⁹ lia. liũ. De h' etiã vide in q̃ntilis.

Iulos ꝓprie. p̄ma barba. ſ. lanugo dr̃.

Iulus li. in iuli⁹ lij. vide.

Iumentũ ti. a iuuo uas. vel a iuuamẽtũ p̄ ſyncopa; dr̃ h' iumẽtũ ti. equus vel bos vel aſin⁹. et dicunt̃ hmõi animalia iumẽta. q: noſtꝝ laborem vl' onus ſuo adiutorio ſubuectãdo et arãdo iuuẽt. Nã carpẽta trahit bos. et duriſſimas terre glebas vomẽ euertit. Equus et aſin⁹ portãt onera. ⁊ hominũ in gradiẽdo laborẽ temperãt. vñ ⁊ iumẽta appellant̃. q: iuuãt hoies. Eadẽ ꝗ̃ dicũt̃ armẽta. Et a iumentũ dr̃ iumẽtarius ria. riũ. qđ p̄tinet ad iumentũ. ⁊ hic iumentarius rij. ⁊ hec iumentaria rie. cuſtos iumẽti.

Iuncata cate. eſt lac cõcretũ. ⁊ in iuncis inuolutũ. et dr̃ a iuncus ci.

Iunceus cea. ceũ. in iũcus vide.

Iunc⁹ ci. dr̃ a iungo gis. q: eo aliq̃d iungit̃ et ligat̃ vel q: iũctis radicib⁹ hereat. Vñ h' iũcul⁹ li. dimi. et h' iuncetũ ti. locus vbi iunci abũdant. Et iũceus cea. ceũ. i. de iuncis exiſtẽs. vel ad iũcos p̄tinẽs. vel macer. vel ſubtil' ad modũ iunci.

Iungibil'. A iũgo gis. deriuat̃ h' et hec iũgibilis. et h' le. apt⁹ ad iũgendũ. Vnde iũgibilit̃ aduer. et hec iungibilitas tatis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De litera I ante V

Iungo gis.xi.ctū.ꝯponit᷑ cum ab.⁊ dr̄ abiungo gis.xi.ctū.i.ſepare.⁊ cū ad.⁊ dr̄ adiūgo gis.i.ad aliqd iūgere ⁊ cū con.⁊ dr̄ ꝯiungo gis.i.ſimul iungo. Item cū diſ.⁊ dr̄ diſiungo gis.i.ſepare diuidē. Itē cū in.⁊ dr̄ iniūgo gis.i.ꝑcipere. Itē cū re.⁊ dr̄ reiungo gis.i.diſiungē vel iteꝝ iungē. Itē cū ſub.⁊ dr̄ ſubiūgo gis.i.ſubtus poſt.vel latent᷑ iungere. Itē cū ſe.⁊ dr̄ ſeiungo gis.i.ſeorſuꝫ iungē.vel ſeorſum a iunctura facē.i.diſiungē. Iungo ⁊ eius ꝯpoſita ſunt actiua.⁊ faciūt ꝑteritū in xi.⁊ ſupinū in ctum.

Iunipirus. Pir qđ eſt ignis ꝯpo.cū gigno.⁊ dr̄ hic iunipirus ri.quedā arbor cui⁹ cineres pleno āno ſeruant ignē.⁊ dr̄ iunipirus q̄ſi gignipir⁹.i.gignens pir.i.igneꝫ q꞉ contectū diu teneat ignē.adeo.vt ſi prune eius cinere fuerint coopte vſqꝫ ad annū ꝑueniūt. Vel dr̄ ſic.q꞉ ab amplo vſqꝫ acutū finit vt ignis.

Iunius in maius exponit᷑.⁊ etiā in iuuenis.

Iunix cis.fe.ge.a iuuando dr̄.⁊ eſt idē ꝙ iuuencula.i.ꝑua bos ſm hug. Pap. vo di. Iunices boues iuuenes ⁊ ꝓdu.penl᷑.gti. Vn̄ ꝑſius. Tot tibi in flamis iunicuꝫ omenta liqueſcūt.

Iuno nonis.fe.ge.dr̄ a iuuo uas.q̄ſi iuuans nouos.eſt eñ iuno diuina bonitas.q̄ nouos iuuat.q꞉ cūcta gratia ſua nutrit. Eſt etiā aer q̄ ſimilit᷑ iuuat nouos.q꞉ infantes a calido ⁊ humido vtero venietes.⁊ ſimiliū q̄litatuꝫ bñficia poſcētes recipit fouēs humore ⁊ calore.q꞉ ipſe ſolus int᷑ elemēta calidus eſt ⁊ humid⁹. Hinc etiaꝫ eſſe dr̄ lucina.i.dea ꝑtus. Vel iuno dr̄ q̄ſi iano a ianua.i.ianua ꝓpagationis feminaꝝ.quia q̄ſi portas matronaꝝ pandit ⁊ naturas nubentiū maritis. Eſt eñ dea ꝑturientium ⁊ nubentiū.⁊ a iuno dr̄ iunonius nia.niū.i.res ꝑtinens ad iunonē.vel res iunonis ſicut pauo q̄ dicit᷑ auis iunonia. Vn̄ ouidi⁹ de arte. Laudatas oſtēdit auis iunonia pennas.

Iunonius nia.niū.exponit᷑ in iuno.

Iuppiter exponit᷑ in iouis. Nota tn̄ h̄ ꝙ ſapiētes philoſophi ioui q̄ eſt vna ſeptē ſtellaꝝ erraticaꝝ tonare attribuūt.cui⁹ nulla alia cauſa eſt.niſi q꞉ iuppiter habꝫ in ꝓprietate eleuare ventoꝝ fortiū ⁊ ſiccoꝝ materiā.ꝑcipue qn̄ fuerit cōiunctus in ꝯtute aliqua cuꝫ marte tꝑe eſtiuo in ſignis aquilonaribꝫ.q꞉ tunc certe pōt ꝑdici ꝙ multe ſcintillationes ⁊ tonitrua fient in aere.ita vt etiā ꝑiculū ſit futuꝝ hominibꝫ ꝓpter aeris peſtilentiā ex nimia corruptione futura ꝓpter vapores incenſos ⁊ peſtiferos immixtos aeri.q꞉ iuppiter cū ſole eleuat eos ⁊ mars incendendo corrumpit eoſdem.⁊ ita aer fit venenoſus. Quecunqꝫ aūt ab auguribꝫ vel a fabuloſis inuenta legunt᷑.ꝙ iuppiter ſit deus vel hm̄oi friuola ſunt ⁊ abſqꝫ ꝯſideratōe philoſophica dicta.nec dignū ē vt diſputetur ꝯ̄ ea q̄ q̄ſi nulli rōni innitunt᷑.⁊ ſic tāqꝫ fidelis theologus ꝯſimilia intelligo a me in h̄ oꝑe refutāda. Vide in hymem ⁊ etiā in cometa.

Iurat⁹ ta.tū.dr̄ a iuro ras.raui.qđ iurat⁹ facit.⁊ ponit᷑ actiue vel paſſiue. Vn̄ oui. Tu mihi iuratus ꝑ numina matris aquoſe.actiue dixit. Et alit᷑. Iurata numina nō te reducūt.paſſiue dixit. De h̄ vide ſup̄ in tercia ꝑte in tractatu de ꝑteritis ſcđe ꝯiugatōis in cap̄.de deſinētibꝫ in deo.⁊ in pranſus.

Iurgiū gij.⁊ h̄ iurgamē minis.in eodē ſenſu.⁊ dr̄ a iurgo gas. Et eſt iurgiū litigatio vel ꝟberatio.quaſi iuris garriū.vel q̄ſi iuris actio ſm hug. Vel ſm pap̄. Iurgiū dr̄ cōuiciū.cauſal᷑ cōtentio.

Iurgo gas.ꝯponit᷑ a ius.⁊ garrio vel ago.⁊ dr̄ iurgare.i.iure agē.vel iure garrire.q꞉ hi q̄ cām dicūt iure diſceptant. Et accipitur iurgare in dualꝫ ſignificationibꝫ. Iurgare eñ eſt rixari litigare.⁊ ꝓprie in cauſis agendis Et iurgare eſt repꝛhendē.caſtigare corripe.corrigere.culpare ⁊ impugnare ꝟbis.vel litigando ꝟberare. Et ſm h̄ ꝯſtruit᷑ cū actio.⁊ ꝯponit᷑. Obiurgo gas.i.ꝯ̄ aliquē vel fortit᷑ iurgare. Et ſunt neutra ⁊ abſoluta ꝓ litigare. In alia vo ſignificatōe ſunt actiua. Et nota ꝙ in eodē ſenſu inueniunt᷑ deponētia iurgor garis.gatus ſum.⁊ obiurgor garis.iurgat⁹ ſū. Itē nota ꝙ iurgam⁹.⁊ obiurgam⁹ ꝟbis.h̄ caſtigam⁹ dū cedim⁹.

Iuridicialis.a ius ⁊ dico cis.cōponit᷑ hic ⁊ h̄ iuridicialis ⁊ h̄ le.q̄ de iure tractat. Vnde ⁊ q̄dā ꝯſtitutio in arte rhetorica dr̄ iuridicial᷑ q꞉ de iure tractat.

Iuridicus.ca.cū.i.rectus q̄ dicit ius.⁊ ꝯponit᷑ a ius et dico dicis.dixi.⁊ corripit di.ſicut dixi.corripit di.naturaliter.

Iuriſcōſultus.i.iuriſperit⁹ ſm papiā.

Iuriſdicio onis.cōpo.a ius ⁊ dicio onis.qđ eſt ꝑtās.et dicit᷑ iuriſditio.i.iuris ꝑtās ſuꝑ aliquē.⁊ ſcribit᷑ ꝑ c.ſolam.ſicut dicio.

Iuro ras.raui.ratū.a iure dr̄. Et ꝯponit᷑. Adiuro ras. Coniuro ras.in eodē ſenſu.ſ.exorcizare.⁊ cōiurare.i.ſimul iurare.cōſpirare.ꝯiurationē facere. Deiero ras.i.valde iurare vel peiorare. Reguꝫ.j.ca.xx.dr̄. Addidit ionathas deierare dauid.i.valde vel firmit᷑ iurare. Peiero ras.i.ꝑiuriū cōmittere. Et nota ꝙ in iſtis duobus ꝟbis.ſ.deiuro ⁊ ꝑiuro.quibꝫ vtebant᷑ antiq̄ nos mutamus v.in e.correptā ſubtracta r.a ſcđo ꝟbo.⁊ dicimus deiero ras.⁊ peiero ras.ꝓ ꝑiuro ras.⁊ deiuro ras. Lucanus in.vj. Vos eſtis o ſuꝑi ſtigias q̄ peierant vndas Iuro ras.neutrū eſt cū omnibꝫ ſuis ꝯpoſitis ꝑter adiuro ⁊ cōiuro ꝓ exorcizare que ſunt actiua. Vide etiā in iurat⁹ ⁊ in mentior. ¶ Et ſcias ꝙ iurare ſm auguſti.eſt ius veritatis deo reddere. Iuramentū aūt a iuriſtis ſic diffinit᷑. Iuramentū eſt affirmatio vel negatio de aliq̄ ſacro rei affirmatione firmata. Tria aūt reqrunt᷑ ad h̄ ꝙ iuramentū ſit rectū. Vnū ex ꝑte ipſius rei de q̄ iurat᷑ ⁊ ſic requirit᷑ veritas ꝑ quā vox ſiue dictū rei adequat᷑ al᷑s dictū non eſſet confirmatione dignū. Et hic ſumit᷑ veritas ſm qđ eſt adequatio vocis ad rem. vn̄ de veritas debet eſſe in cōſcientia.vt firmiter ſciat ita eſſe.al᷑s ſi tm̄ credat non debet de conſcientia.ſ; de credulitate iurare. Aliud requirit᷑ ex parte cauſe ꝓ qua iurat᷑.⁊ ſic requiritur iuſticia.al᷑s non eſt debita neceſſitas. Debet eñ id quod iurat᷑ eſſe licitum ⁊ honeſtū. Tercium reqritur ex parte iurātis.⁊ ſic requirit᷑ vt cum diſcretione iuret.al᷑s non adhibet᷑ debita cautela.⁊ ſic eſt iudicium ⁊ cōtinetur in iudicio ꝙ ſit diſcretio iurātis.debita forma.⁊ euentus ⁊ tempus.⁊ omnia que ex parte iurantis conſiderāda occurrunt. De his dicit᷑ Hiere.iiij. Iurabunt dicit domin⁹ in veritate ⁊ iuſticia ⁊ iudicio. vel dic ꝙ veritas requirit᷑ q̄ſtum ad iurantem.ꝙ ſcꝫ dicat qđ habet in conſcientia. Iuſticia quo ad rem iuratam ꝙ id quod iuratur ſit licitū ⁊ honeſtum. Iudicium requiritur quo ad cauſam que inducit ad iurandū.vt nō iuret etiam ſine neceſſitate ⁊ vtilitate ꝓximi. Item nota ꝙ quando iuramentū vergit in deteriorem exitū nō debet ſeruari. Poteſt autē iuramentū in deteriorē exitum vergere dupliciter. Vno modo quia ab ipſo principio habet peiorē exitum.vel quia ſm ſe eſt malum.ſicut cū aliquis iurat ſe adulterium patratuꝝ.ſiue q꞉ eſt maioris bonitatis impeditiuū.puta cū aliquis iurat ſe nō intraturū religionē.vel ꝙ nō fiet clericus.aut ꝙ nō accipiet p̄lationē in caſu in quo expedit eum accipere vel ſiquid aliud eſt huiuſmodi. Tale eñ iuramentū eſt a principio illicitū. Differēter tamen.quia ſiquis iuret ſe facturum aliquod peccatū.⁊ peccauit iurando.peccat iuramētū ſeruādo. Si quis autē iurat ſe non facturum aliquod melius bonū quod tamē facere nō tenet᷑.peccat quidem iurando inquantū ponit obicem ſpiritui ſancto qui eſt boni ꝓpoſiti inſpirator.tamē non peccat iuramentū ſeruando.ſed multo melius facit ſi non ſeruet. Alio modo vergit ad deteriorem exitum ꝓpter aliquid qđ de nouo emergit quod nō fuit ꝑmeditatuꝫ.ſicut patet in iuramēto herodis.qui iurauit puelle ſaltanti ſe datuꝝ quod petiſſet. Hoc eñ iuramentū po-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

terat a ꝓ̄cipio eē licitū ītellecta debita ꝯditōe. ſ. ſi pe-
teret qđ dare deceꝫ. ſed impletō iuramenti fuit illicita
Vñ ābro. di. i li. đ officiis ē ꝯ officiū nōnūꝗ̄ ꝓmiſſum
ſoluere ſacr̄m. ſicut herodes q̄ necē ſancti ioānis pſta-
uit ne ꝓmiſſuꝫ negaret. ¶ Volo etiā te ſcire. ꝙ q̄ñ nō
eſt eadē iurāt' ītentō. ⁊ eius cui iurat' ſꝫ ꝓuenit ex do
lo iurantis debet iuramētum ſuari ſm̄ ſanū intellectū
eius cui iuramētū pſtatur. Vñ dic' iſid. Quacūꝗ̄ arte
ꝟboꝝ quis iuret. Deus tñ qui ꝯſciētie teſtis eſt ita hoc
accipit. ſic' ille cui iurat' intelligit. ⁊ quod id intelligat'
de doloſo iuramēto ptꝫ ꝑ id qđ ſubdit'. Dupliciter reꝰ fit
quod ⁊ nomē dei īuanuꝫ aſſumit. ⁊ primū dolo capit.
Si aūt iurās dolū nō adhibeat. obligat' ſm̄ intētioneꝫ
iurantis. Vñ grego. xxvij. moral'. Humane aures talia
ꝟba nr̄a iudicāt. qlia foris ſonāt. Diuina vero iuditia
talia foris audiunt. qlia ex ītimis ꝓferūt'. vid' i periurus
Ius iuris. dicit' a iubeo bes. q: iubet. Et ē ius lex hūa-
na. Fas lex diuia. Trāſire aūt ꝑ agrū alienū faſ ē. Ius
ꝟo nō ē. Itē ius. d' eſſe lex ſcripta. Itē leges humane
ſunt. Iura diuina ſunt. Itē ius generale eſt. Lex eius
ſpēs. ⁊ carꝫ ꝰ nom̄ ius' gtio. dtio ⁊ ablatio pl'ralibꝰ q̄nū
ad vſū ſꝫ hug. ⁊ differt ius' a iuſtitia vt dicā ī iuſticia Et
ꝙ ius inuenit' in aliis ſignificatōibꝰ. Vñ ꝟſus Ius aq̄
ius rectū. ius d' eſſe ptās. ¶ Itē ius ꝓphanū dicitur bro-
dium vel aqua in qua coquuntur carnes porcine. que
ꝓphane ſunt iudeis. Et dicūt qdā ius. iuris ꝓ lege vel
poteſtate. vl' ratōe ꝑ ris. Sed ius iutis ꝑ t. ꝓ aqua vel
brodio. Sꝫ priſc. nō facit iſtā differētiaꝫ. Vñ in ſexto
li. di. ius ablata s. ⁊ addita ris. fit gtūs vt ius. iuris. vt
neutra monaſyllaba in us. deſinētia. Mihi āt videt' ꝙ
ꝓ brodio facit gtm̄ in tis. vt ius iutis. ſicut et vulgari
aliquoꝝ ſonat. Vñ ꝟſus. Ius iutis mādo. ius iuris. in
Iuſiurādum di. neu. ge. i. iuriſiuratō. magnie pando
Iuſta a iuſtū deriuat' pluraliter ꝰ iuſta iuſtoꝝ id ē exe
quie mortuoꝝ. q: iuſtū eſt vt hō hoiem. cuius cinerem
ſepeliat. Vñ ouid. Iniuſta iuſte ꝑegi.
Iuſticia a iuſtus iuſti. addita cia. fit hec iuſticia cie. ⁊
eſt iuſticia conſtans. ⁊ ꝑpetua voluntas reddens vni-
cuiꝗ̄ quod ſuū ē. Et differt ius. a iuſticia. q: ius ē ars.
eq̄ ⁊ boni. ſꝫ iuſticia ē ꝯſtans ⁊ ꝑpetua volūtas. vl' ē vir
tus tribuēs vnicuiꝗ̄ quod ſuū ē. Itē oē ius eſt iuſticia
ſꝫ ñ ecōuerſo. Itē ius d' ī re ſed iuſtitia in actu. ⁊ exer-
cicio vl' opatōe. vñ ⁊ d' iuſticia q̄ſi iuris ſtatus vl' ſtatio
quia ꝑ iuſticiam ſtat ius. i. exercet'. ⁊ eſt etymol'. Et ſic
dixi in formido facile deriuat a iuſticia qui in cauſis nō
deū. ſed homines formidat
Iuſtifico cas. caui. care. verbū actiuū. i. iuſtū facio. ⁊
ꝯponit' a iuſtus ⁊ facio cis. ⁊ cor. fi.
Iuſticium. a ius ⁊ taceo ꝯponit' hoc iuſticiū cij. id eſt
taciturnitas iuris ⁊ ceſſatio. Vñ iuſticiū ꝯponi. a ius ⁊
ſtatio. Inde iuſticium quaſi iuris ſtacō. i. iuris ceſſatio
Tūc em̄ ius ſtat id eſt ceſſat. cū nō exercet'. Vel iuſti-
ciū quaſi iuris ſtatio. id eſt iuſticia que eſt iuris ſtatio.
q: ꝑ iuſticiam ius ſtat. id eſt non exercetur. Luca. in. ij.
Ferale ꝑ vrbē iuſticium.
Iuſtus a ius d' iuſtus ſta. ſtū. Et dicit' iuſtus q̄ſi ius tu
ens vel tenēs ſcꝫ q̄ ius cuſtodit ⁊ ſm̄ legē viuit. ⁊ ē ety-
mologia. Et ꝯpat' iuſtus ſtior. ſtiſſimꝰ. Vñ ī iuſte ſtius
ſtiſſime. aduer. Iuſtus ꝯponit' iniuſtus id eſt nō iuſtꝰ
Vñ hec iniuſticia cie. ⁊ differt iuſtus ab equo q: iuſtꝰ
ex lege eſt quaſi ius cuſtodiēs. Equus ex natura ē. Et
ſcias ꝙ q̄ negligit damnū ꝓpter amicum id ē xp̄ꝫ iuſtꝰ
eſt ꝓuerbioꝝ. xj. Vide in ſeuerus
Iuſum eſt aduer. loci. i. deorſum ⁊ ꝯtrarium eſt ei qđ ē
ſuſum vel ſurſum
Iutus ta. tū. id eſt adiutus ꝑticipium de iuuor uaris.
Iuuamen mis. d' a iuuo uas. ⁊ hoc exigit vt in ꝑterito
dicatur iuuaui. ⁊ in ſupino iuuatū regulariter qđ apđ
antiquos inuenitur ⁊ hoc etiam exigit hoc iuuamentū
mēti ⁊ ꝓducit penl'. iuuamē mia

Iuuenalis. a iuuenis dicit' hic ⁊ ꝰ iuuenalis ⁊ hoc nale.
qđ ꝑtinet ad iuuenē vel laſciuꝰ ſiue ſtultus. ⁊ fatuꝰ ad
modum iuuenis. Inuenit' etiā hic ⁊ ꝰ iuuenilis ⁊ ꝰ le. ī
eodem ſenſu. vñ iuuenilit' aduer. ⁊ ꝰ iuuenilitas tat'.
Vñ hora. in epi. Alta iuuenales tardat arena pedes.
Inuenit' etiā hic iuuenalis huius iuuenalis ꝓpriū no-
mē cuiuſdaꝫ viri ⁊ deſinit ablatiuus in e. tm̄. vt iuuena-
lis ab hoc iuuenale.
Iuuenculus li. dimi. ꝑuus iuuencus vñ ꝰ iuuencula
le. que alio nomine dicit' iunix.
Iuuencus. a iuuo uas. d' ꝰ iuuēcꝰ ci. i. bos nouellꝰ cuꝫ
vitulo diſcedit. ⁊ iuuare īcipit hoīs vſꝰ ī raꝫ excolē-
do. Et hic hec iuuēca ce. ⁊ corr. primam. Ouid. in epi.
Mī male ineq̄les veniūt ad aratra iuuēci. Vid' ī vitulꝰ
Iuueneo. a iuuenis deriuat' iuueneo nes. nui. i. eſſe vel
fieri iuuenē. vel virere florere. ſiue ſplēdere. que ſunt ꝓ
prietates iuuenis. Vñ enſis dicit' iuuenere cuꝫ purga
tus reſplendet. Et ꝯpo. Reiuueneo nes. Et hinc icho
ati. iuueneſco ſcis. ⁊ reiuueneſco ſcis.
Iuueneſco ſcis. in iuueneo eſt.
Iuuenilis. a iuuenis d'. ⁊ ꝓdu. penl'. vide ī iuuenalis.
Iuuenis. A iuuo uas. d' hic ⁊ hec iuuenis. quia iuua-
re poſſe icipit. Et ē iuuenis ī ipo etatis icremēto poſitꝰ
⁊ ad auxiliandū ꝑparatꝰ. Et nota ꝙ antiqui dicebant
hic ⁊ ꝰ iuuenis. ⁊ ꝰ ne. ⁊ ꝯpabat' iuuenis nior. niſſimus
ſꝫ mō iuuenis declinat' tm̄ ꝑ duo genera ⁊ caret ſupla-
tiuo. ⁊ hꝫ ꝯpatiuū irregulare. ſ. ꝰ ⁊ ꝰ iunior. ⁊ ꝰ iunius
⁊ hic d' hic iuniꝰ nij. a iunioribꝰ qdaꝫ mēſis ſicut ma-
ius a maioribꝰ. Vñ iuniꝰ nia. niū. vt iunie kalēde. ⁊ fa-
cit genitiuꝰ pluralis in vm. ⁊ accuſatiuꝰ ī em tm̄ vt iuue
num iuuenes. vide in panis.
Iuuenor naris. natus ſum. dicit' a iuuenis. ⁊ eſt iuue-
nari more iuuenum ſe habere. vnde in dyaletica argu
mētatione ille d' iuuenari q̄ bis vel ter vl' q̄ter vel ſepius
idē repetit neſciēs ꝓcedere.
Iuuēta te. in iuuētus exponit'.
Iuuentus. A iuuenis d' hec iuuentus tut'. ⁊ ꝰ iuuēta
te. Iuuentus ē collectio iuuenū. et etas plimoꝝ iuuenū
Sed iuuēta te. etas vnius iuuenis. Et eſt iuuētus vel
iuuēta a viceſimo octauo āno vſꝗ̄ ad q̄nquageſimum
Iuuentus etiā dicit' dea iuuētutis.
Iuuo uas. iuui. tū. i. auxiliari. delectari vñ hoc iuuamē
mis. ⁊ hoc iuuamentū. ⁊ ꝰ exigūt vt in ꝑterito dicatur
regularit' iuuaui. ⁊ in ſup. iuuatum. Iuuo ꝯpo. Adiu
uo uas. iui. tū. qđ ꝯponit' cū con. ⁊ dicit' coadiuuo uas.
Iuuo eſt actiuū cū oībꝰ ſuis ꝯpoſitis. ⁊ ꝑteritū facit in
ui. ⁊ ſupinū in tū. ⁊ in p̄ńti corr. hāc ſyllabā iu. ſed in ꝑ-
terito ⁊ ſupino eam ꝓdu. Proſper. Quid iuuat in lō
gum cauſas ꝓducere morbi. Et facit ex ſe ꝰ impſona-
le iuuat. qđ ꝯſtruit' cum actio vt me iuuat. Et ſcias ꝙ
apud antiquos inuenit' iuuaui ⁊ iuuatus.
Iux' aduer. loci. ⁊ ſignat localem ꝓpinq̄tatem. vt iſte
ſedet iuxta eū. Iteꝫ ē aduer. ſilitudinis ⁊ tūc ſignificat
accōmodatōeꝫ ⁊ ſilitudineꝫ. vt hoc eſt dictū iuxta illuꝫ
magiſtrū. Itē iuxta eſt aduer. q̄litatis. ⁊ tunc ſignificat
eq̄litateꝫ. vt iuxta. i. eq̄liter. In qua ſignificatione vide
tur eſſe aduer. ſilitudis.
Iuxto xtas. xtaui. xtare. i. approximare adeſſe iuxta. cē
Et d' a iuxta aduerbio.

I ante X

Yxion. yxionis. maſ. ge. pi fuit cētauroꝝ q̄ iunonem de
ꝯcubitu interpellauit. Et interpretatur dignitas. Vñ
et dicitur yxion. quaſi anxion. qđ eſt grece dignitas.
vel quaſi anxion. ab ango gis. quia dignitas reddit ho
minem anxium. vnde yxioneus nea. neum. Et hinc hic
yxionides dei filius vel nepos yxionis ⁊ ſubtracta de. ſyl
laba. dicitur yxionis. huius yxionidis. filia vel neptis.
yxionis. Et eſt yxion yxionis. auis de genere vulturis.
alba ⁊ minor q̄ꝫ vultur

De litera

Dentro.xxiiij. dicit̃ yxion ꝓ aue in quibuſdã libꝛis. yxionides.yxionide.ꝛ yxionis.xionidis.in xion.exponitur.

K ante A

Et q. q̃⁹uis figura ꝛ k nomine videant̃ al: quam habere differentiam cum c.tamen eandem tam in ſono vocũ q̃ȝ i metro ꝓtinẽt ptãteȝ. Et k.q̃ dẽ penit⁹ ſupuacua ẽ. Nulla ei videt̃ ratõ cur ſeq̃nte a.debeat ſcribi k. Cartago eñ ꝛ caput ſiue p c.ſiue p k ſcribant̃ nullã faciũt nec in ſono nec in ptãte eiuſdem ꝯſonãtis differentiã.ſicut di. pſ.in pꝛimo maio. Et vt dicit pap. Dia greca qualicũq ȝ ſequente vocali per k. ſcribenda ſunt.ſed h̃ a ſcriptoꝛib⁹ non ſeruatur. Hug. vero dicit ꝙ hec figura k.ſupſluit apud nos.ſed neq̃ q̃ȝ apud grecos. Ubi.n. nos ſcribimus c .greci ſcribũt k. ꝛ vocatur apud eos kappa. In nullis g̃ latinis dictionib⁹ debet ſcribi k.ſed tm̃ in grecis. In nothis vero in differenter põt ſcribi tam c.q̃ȝ k.quia eñ reducte ſunt ad latinitatẽ poſſunt ſcribi per c . ſed quia a grecis habẽt pꝛincipiũ ꝛ oꝛiginem pñt ſcribi per k. Qð ꝯſiderãtes ſupius.tractauim⁹ in tercia lr̃a de multis dictõnib⁹ grecis ſiue nothis. ꝛ in hoc ſecuti ſim⁹ huguitõȝ.

Kala grece latine laxa dr̃.

Kalẽdariũ rij.liber ẽ vbi kalẽde diſtincte ſunt.ꝛ dicitur a kalende kalẽdaꝝ.

Kalẽde. A kalo qð eſt voco he kalende arũ.i.pꝛimus dies mẽſis.q: eo die ſolebat pontifex aſcendere turrim de ꝯſuetudine romanoꝝ . ꝛ volẽs nũciare quotta eſſet luna eo die.vel pͥncipium menſis. dicebat pluries kalo kalo.quaſi voco vos. venite .ꝛ audite etatem lune vel pꝛincipiũ mẽſis .ꝛ ideo ille dies menſis dictus eſt kalende quaſi vocationes. Uel aliter de ꝯſuetudĩe romanorum erat ꝙ in pͥncipio cuiuſlibet mẽſis celebꝛabãt nundinas ꝛ eas incipiebãt in nonis q: ergo venturi neſciebant pꝛincipiũ mẽſis.ideo ſemꝑ in pꝛima die pͨco turri aſcendebat ꝛ totiens vocabat kalo.quaſi voco vos ad nundias.quot dies reſtabant vſq ȝ ad diẽ in q̃ volebãt incipe foꝛum. vt ſi quarto die quater dicebat kalo.ſi in ſexto ſexies. Unde ꝛ ille menſis habet quatuoꝛ nonas iſte vero ſex nonas. Qð ideo ſic diuiſerũt. vt latrones neſcirent quando deberet eſſe foꝛum. quia abſcondebant̃ in ſiluis ꝛ veniẽtes ad foꝛ. occidebant ꝛ pͥdabantur. Et ideo dicte ſunt kalẽde q̃ſi vocatões ad foꝝ. Et q: plures dicebat kalo. ido ab illa pluralitate dictum eſt tm̃ pl̃aliter kalende daruȝ. ꝛ põt ſcribi kalẽde tam ꝑ c.ſm latinos.q̃ȝ per k.ſm grecos. Cõpetenti⁹ tñ per k. q: magis eſt grecum. Uel kalende dicunt̃ q̃ſi colende. q: ſolebant coli apud veteres

Kalo. A kalon qð eſt lignũ.dr̃ hic kalo onis .i. ille qui fert ligna.kalones etiam dicunt̃ galee militũ.

Kalodemones.in demõ exponit̃.

Kaos grece dicunt materiaȝ celi ꝛ t̃re q̃ pͥmo facta eſt ꝯfuſa ꝛ infoꝛmis . ꝛ acuit̃ in fine.

Katherina ne. ꝓpꝛium nomẽ cuiuſdaȝ ſancte virginis dicit̃ a kata quod eſt vniuerſuȝ ꝛ ruina.quaſi vniuerſalis ruina. Omne.n. edificiũ dyaboli in ea vniuerſaliter coꝛruit. Nam in ea ruit edificium ſuperbie per humilitatem quam habuit . Carnalis concupiſcentie per virginitatem quam ſeruauit cupiditas mundane quia oĩa mũdana deſpexit.

Kyri per vnum r.id eſt dominus.kyrri per duo r .id ẽ poꝛcus ſiue ſus.

Kyrieleiſon.i. dñe miſerere. ꝛ ſunt due ꝑtes ꝛ ñ dictio ꝯpoſita.nã kyri.i.dñe eleiſon.i.miſerere.

L ante A

L ante A

Labarũ.a laboꝛ laberis dicit̃ hoc labaꝝ id eſt ſignuȝ bellicum quod ex auro ſcȝ ꝛ lapidib⁹ pͥcioſis in vexillũ ſancte cruc̃ trãſfoꝛmatũ.int̃ alia bellica ſigna pͥcioſi⁹ erat.qð impatoꝛ . ꝛ ꝯſules adoꝛabant Hoc ſignũ ꝛ adoꝛatõȝ ei⁹ ꝯſtãtin⁹ fieri iuſſit.

Labdaciſm⁹ ẽ vbi l. plurimũ ſic ſonat. vt ſol. ꝛ luna luce lucẽt. Labdaciſm⁹ etiã ẽ vel ſi ꝓ vno l. duo ꝓnũciant̃.vel quotiẽs vnũ l. exilius.duo largius ſonãt . nam vnũ largius.duo exilius ꝓferri debẽt.

Labecula le.dimi.pua labes.ꝛ coꝛr.penul.

Labefacio. Labare vel labi ꝯponit̃ cũ facõ cis.ꝛ dicitur labefacõ cis.i.ꝯuellere.ꝯterere.ferire facere labare vel labi. Itẽ labefacõ cis.ideȝ qð maculare.ꝛ tũc ꝯpo. a labes. ꝛ facio.

Labefacto ctas.eſt freq̃ntatiuũ iſti⁹ vbi labefacõ cis. Et labefacto põt eẽ freq̃ñ. a labefio fis.

Labefio. Labare vel labi ꝯpo.cũ fio fis .ꝛ dr̃ labefio fis.i.labi vel labare. Itẽ labefio fis . idẽ eſt qð maculari ꝛ tũc ꝯponitur a labes.ꝛ fio fis.

Labellũ.a labꝛũ dr̃ hoc labellũ li.dimi. Et hic hoc labellulum li.aliud dimi .

Labeo onis.maſ.ge.i.tabernarius vel leccatoꝛ .ꝛ dr̃ a laboꝛ eris. Et labeo fuit q̇dam legiſpitus ꝛ q̇dam vilis

Laberint⁹ ti.i. ꝑplexũ edificiũ quale erat ꝓpoeta. apud cretã factũ a dedalo.ꝛ dicit̃ hic laberint⁹. q: nemo inde poſſet labi.vel q: erratilis ẽ ꝛ ad labendũ facilis.ꝛ ſic dicit̃ a laboꝛ beris. vl̃ dr̃ laboꝛint⁹ ꝑ o.a laboꝛ. oꝛis.ꝛ intus.q: hȝ ĩtus laboꝛẽ.

Labes bis.fe .ge. dr̃ a laboꝛ beris.ꝛ eſt labes putredo. ꝑnicies.ruina.miſeria.ꝛ ꝯpo.cũ facõ ꝛ dr̃ labefacõ cis.i. maculaꝛ.ꝛ labefio fis.i.maculari. q̃ poſſunt eẽ ꝯpoſita a labi vl̃ a labare ꝛ ꝓdu. pͥmã labes nomẽ.ſȝ q̃ñ eſt vbũ

Labilis.a laboꝛ beris dr̃ h̃ ꝛ h̃ labilis . ꝛ h̃ ꝓeã coꝛri. le.ꝛ dr̃ labile.qð cito labit̃. vl̃ in q̃ q̇s facile labit̃.

Labiolũ li. puũ labium.

Labina ne.fe.ge.terra aquoſa ꝛ mobilis. ꝛ labilis in q̃ quis facile labit̃ .ꝛ dicit̃ a laboꝛ beris.

Labioſus ſa.ſum . q̃ groſſa hab ȝ labia. ꝛ dr̃ a labium.

Labium bij.exponit̃ in labꝛũ.

Labo as.aui.are.i.titubare.vacillare.ꝛ tremere vl̃ labi vñ labaſco ſcis .incho. Labo bas. cũ oib⁹ ſuis ꝯpoſitis ſiqua habȝ neutꝝ eſt . ꝛ ẽ pͥmitiuũ labo bas. vt vult hug. ꝛ ab eo deriuatur laboꝛ beris.ſȝ magiſter bene.dicit.ꝙ labo bas.deriuatur a labor beris.ꝛ coꝛripit pͥmaȝ labo bas. Unde ouidius li.epi. Et ſatis in dubio pectoꝛa nr̃a labãt. Sȝ labes nomẽ ꝓdu.pͥmã. Uñ verſus Si ꝑ vina labes nõ vini ſed tua labes.

Laboꝛ beris.lapſus ſuȝ. vñ lapſus ſus ſui.ꝛ hec lapſio Laboꝛ componitur cuȝ ad ꝛ dr̃ allaboꝛ beris.id eſt iux̃ labi vel ad. Item collaboꝛ beris.i.ſimul labi . Dillaboꝛ beris.id eſt diuerſis mõis vl̃ i diuerſas partes labi. Delaboꝛ beris id eſt de vno loco ad aliuȝ vl̃ deoꝛſuȝ labi. Item elaboꝛ beris.id eſt valð vel extra labi.euadẽ. Itẽ illaboꝛ beris.id eſt int⁹ labi. Itẽ ꝓlaboꝛ beris.i. ꝓcul ſiue ab anterioꝛi ꝑte vel in anterioꝛẽ ꝑtem labi. Item ꝑlaboꝛ beris.i.ꝑfecte labi. Item pꝛelaboꝛ beris .id eſt iux̃ labi al̃s vltra. Item preterlaboꝛ beris.i.iuxta labi. Itẽ ſublaboꝛ beris.i.ſubtus labi. Laboꝛ laberis.cuȝ omib⁹ ſuis ꝯpoſitis eſt deponens. ꝛ facit ſup̃ .in ſum.et ꝓdu. hanc ſyllabã la. vñ katho. Labitur exiguo qð partuȝ eſt t̃pe longo.ſed laboꝛ oꝛis.coꝛ.pꝛimã.ꝛ deriuatuꝛ laboꝛ beris.a labo bas.ſm hug. Sed ſȝ magiſtrum bene. labo bas. deriuat̃ a laboꝛ beris.

Laboꝛ vel labos hui⁹ laboꝛis. deriuatur a laboꝛo ras. Et a laboꝛ dicit̃ laboꝛoſus. ꝛ laboꝛioſus ſa. ſuȝ.i.plen⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf